

LEGENDE BESTAANDE TOESTAND

- locatie
- roodgroen
stedengroen
- bebouwing
- steen muur
- droogdorsdijk
waterpand

LEGENDE BESTEMMINGSPAN

- groen Pijp "Kanaal" / groen bestemmingstrook
- Artikel 1 : zone voor gebiedsontwikkeling
- Artikel 2 : zone voor recreatie
- Artikel 3 : zone voor multifunctioneel water
- Artikel 4 : zone voor natuurontwikkeling
- Artikel 5 : zone voor verering natuur - recreatie
- Artikel 6 : watergebonden bedrijventeren I (Spec. Regionaal bedrijventeren)
- Artikel 7 : watergebonden bedrijventeren II (Spec. Regionaal bedrijventeren)
- Artikel 8 : zone voor parking / groene parking
- Artikel 9 : zone voor buffer
- Artikel 10 : zone voor verkeers wegen en omliggende gebieden
- Artikel 11 : zone voor wetering met nabestemming zone voor natuur-ontwikkeling en zone voor wetering natuur - recreatie
- Artikel 12 : infrastructuur voor zandtransport (in overduik)
- Artikel 13 : reservatiestrook voor fetswielwieling (in overduik)
- Artikel 14 : reservatiegebied voor wetering en omliggende gebieden
- Artikel 15 : bestaande wetering

IOK
Instituut voor
Ontwikkelingsplanning
voor de Kempen

Antwerpen 1 | 31200
1014 00393 | 01458 9722
info@iok.be | www.iok.be

datum	titel	status
15-07-2005		
12-05-2005		
2/2		
19-10-00		
DP		

OMK02100621006_Pijp_2.dwg

Punt nr 16 met 1996 bestaande de opstelling van de landbouwplanning 16 de gemeente van 28 september 1996, 22 november 1996, 26 september 2000, 13 oktober 2001, 11 maart 2002, 19 maart 2002, 19 maart 2002, 28 februari 2003, 4 april 2003, 21 november 2003, 7 mei 2004, 22 april 2005 en 10 maart 2006.

Dit plan werd opgemaakt met de grootste mogelijke aandacht voor nauwkeurigheid. Deze gegevens kunnen echter enkel aangewend worden voor de ommaak van bestemmingsplannen. Een opmerking ter plekke kan eventueel meer nauwkeurigheid bijbrengen.

provinciaal ruimtelijk
uitvoeringsplan

PIJP KANAALPIJPS MOI

Grafisch plan

Schalen en gebieden vastgesteld door de provincieraad op 21 september 2005

De Provincieraad: De Provincie: Midden-Brabant

De Provincie: Midden-Brabant

De Provincie: Midden-Brabant

De Provincie: Midden-Brabant

De Provincie: Midden-Brabant

De Provincie: Midden-Brabant

De Provincie: Midden-Brabant

De Provincie: Midden-Brabant

provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan

PRUP KANAALPLAS MOL

Stedenbouwkundige voorschriften

Gezien en definitief vastgesteld door de
provincieraad van Antwerpen van 28 september 2006

De Provinciegriffier,
(w.g.)

De Voorzitter,
(w.g.)

D. Toelen

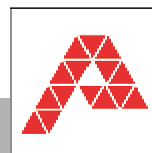
G. Van den Bogaert

Voor eensluidende kopie
Het departementshoofd,

Wim Lux

Ruimtelijke planner:
S. Sneyers

Dienst Ruimtelijke Planning

PROVINCIE
ANTWERPEN

colofon	
opdrachtgever:	Provincie Antwerpen
project:	PRUP Kanaalplas te Mol
fase:	PRUP
datum:	Augustus 2006
opdrachthouder:	 <p>Dienstverlenende Vereniging Intergemeentelijke Samenwerking IOK Antwerpseweg 1, 2440 Geel – www.iok.be</p>
Verantwoordelijke ruimtelijk planner:	Stijn Sneyers
coördinatie:	IOK plangroep
projectteam:	IOK plangroep IOK Technische Dienst IOK Intercommunale Milieudienst IOK Juridische Dienst
ruimtelijke planning:	Rhea Denissen, Stijn Sneyers
Socio-economische ondersteuning	Els Maes
juridische ondersteuning:	Aaïke Verlinden
CAD-GIS:	Dirk Poelmans, Tanja Van Dooren
secretariaat:	Annick Sprengers

INHOUD

ARTIKEL 0 - ALGEMENE BEPALINGEN	1
SPECIFIEKE BEPALINGEN PER ZONE	3
ARTIKEL 1 ZONE VOOR JACHTHAVENONTWIKKELING.....	3
ARTIKEL 2 ZONE VOOR RECREATIEWATER.....	5
ARTIKEL 3 ZONE VOOR MULTIFUNCTIONEEL WATER.....	6
ARTIKEL 4 ZONE VOOR NATUURONTWIKKELING.....	7
ARTIKEL 5 ZONE VOOR VERWEVING NATUUR - RECREATIE.....	9
ARTIKEL 6 WATERGEBONDEN BEDRIJVENTERREIN I (SPEC. REGIONAAL BEDRIJVENTERREIN)	11
ARTIKEL 7 WATERGEBONDEN BEDRIJVENTERREIN II (SPEC. REGIONAAL BEDRIJVENTERREIN)....	12
ARTIKEL 8 ZONE VOOR PARKING: GROENE PARKING	13
ARTIKEL 9 ZONE VOOR BUFFER	14
ARTIKEL 10 ZONE VOOR VERHARDE WEGEN EN AANHORIGHEDEN.....	15
ARTIKEL 11 ZONE VOOR WATERWEG MET NABESTEMMING ZONE VOOR NATUURONTWIKKELING EN ZONE VOOR VERWEVING NATUUR - RECREATIE	16
ARTIKEL 12 INFRASTRUCTUUR VOOR ZANDTRANSPORT (IN OVERDRUK).....	17
ARTIKEL 13 RESERVATIESTROOK VOOR FIETSVERBINDING (IN OVERDRUK)	18
ARTIKEL 14 RESERVATIEGEBIED VOOR WATERWEG EN AANHORIGHEDEN	19
ARTIKEL 15 BESTAANDE WATERWEG.....	20
BIJLAGEN	21
NIET-LIMITATIEVE LIJST MET STREEKEIGEN BOOM- EN STRUIKSOORTEN	21

ARTIKEL 0 - ALGEMENE BEPALINGEN

Deze algemene bepalingen zijn van toepassing op de zones begrepen onder alle volgende artikels, tenzij expliciet anders vermeld wordt.

Stedenbouwkundige vergunningsaanvraag

Elke aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning zal worden beoordeeld aan de hand van volgende criteria:

- zorgvuldig duurzaam ruimtegebruik
- een kwaliteitsvolle aanleg van het plangebied

Groenelementen

Het integreren van bestaande natuurlijke elementen en kleine landschapselementen binnen de terreinaanleg moet maximaal nagestreefd worden.

Alle groenvoorzieningen die verder voorzien worden in de verschillende zones van het plangebied moeten bestaan uit inheemse planten, struiken en bomen, welke zijn aangepast op basis van de standplaatsgeschiktheid. Er zijn geen exoten of streekvreemde soorten toegelaten. In bijlage werd een niet-limitatieve lijst met inheems plantgoed gevoegd.

Ontbossen en vellen van bomen

Het ontbossen en vellen van bomen moet in overeenstemming zijn met de geldende wetgeving, zoals opgenomen in het gemeentelijk kapreglement en het bosdecreet. Op de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag moeten alle te kappen bomen duidelijk aangeduid worden.

Exploitatie van de kanalen

In functie van de exploitatie van de kanalen is, indien gemotiveerd, plaatselijk de oordeelkundige oprichting van beperkte constructies, installaties en signalisaties en de aanleg van wegenis mogelijk. Oude constructies kunnen vernieuwd of aangepast worden.

Technische installaties

Technische installaties in verband met nutsvoorzieningen mogen, indien gemotiveerd, op een oordeelkundige plaats binnen het plangebied ingeplant worden, op voorwaarde dat ze de hoofdfunctie van de desbetreffende zone niet onmogelijk maken.

Het oprichten van windturbines is niet toegestaan.

Het oprichten van losstaande masten of pylonen met telefonienetwerkondersteunende apparatuur is niet toegestaan. Uitzonderingen op het verbod tot aanbrengen van telefonienetwerkondersteunende apparatuur kunnen worden toegestaan in de zones zoals begrepen in art. 6 en 7.

Afsluitingen en veiligheid

Bij het aanbrengen van afsluitingen rond delen van of binnen het plangebied wordt maximaal gebruik gemaakt van natuurlijke materialen, tenzij dit vanuit veiligheidsoverwegingen niet aangewezen is.

Afsluitingen dienen functioneel te zijn en worden zodanig aangelegd dat de veiligheid van recreanten gegarandeerd is.

Het oprichten van commerciële publiciteitspanelen die zichtbaar zijn vanop de openbare weg of de kanalen is niet toegestaan. Het oprichten van aankondigingsborden en uithangborden eigen aan de toegelaten activiteiten binnen het plangebied is toegestaan.

Informatieborden met betrekking tot het plangebied kunnen opgericht worden.

Afwatering van hemelwater en afvalwater

De afwatering van hemel- en afvalwater moet verplicht uitgevoerd worden in een gescheiden stelsel.

Afwatering van hemelwater

Hemelwater dient te worden opgevangen en maximaal hergebruikt in functie van de behoeften. Overtollig hemelwater wordt ter plaatse geïnfiltreerd of (gebufferd) afgevoerd naar oppervlaktewater. Binnen het plangebied mag de nodige infrastructuur voor de afwatering van het hemelwater worden ingeplant. Deze infrastructuur mag het uitoefenen van activiteiten in het plangebied niet verhinderen.

Kunstmatige afvoerwegen voor hemelwater moeten in open bedding aangelegd worden.

Afwatering van afvalwater

Voor de afvoer van alle afvalwater wordt naar de geldende sectorale milieuwetgeving verwezen. Indien afvoering naar de openbare riolering aangesloten op waterzuivering niet mogelijk is, dan moet een oplossing gezocht worden voor de verwerking of behandeling van afvalwater door middel van lokale zuiveringsvoorzieningen.

Binnen het plangebied mag de nodige infrastructuur voor de afwatering en behandeling van het afvalwater worden ingeplant. Deze infrastructuur mag het uitoefenen van activiteiten in het plangebied niet verhinderen.

Waterkwaliteit

De beoogde functie mag de waterkwaliteit niet doen achteruitgaan of een belemmering vormen voor het bereiken van de kwaliteitsdoelstellingen.

Verhardingen

Onder verhardingen worden niet-limitatief verstaan: erftoegangen, parkeervoorzieningen, toegangswegen, verharde buitenopslag,...

De aanleg van verhardingen dient zodanig te gebeuren dat het hemelwater de mogelijkheid krijgt om maximaal in te dringen in de ondergrond, door het gebruik van waterdoorlatende materialen, tenzij dit vanuit andere regelgeving niet is toegestaan.

In het aanvraagdossier van de stedenbouwkundige vergunning moet door de aanvrager worden aangetoond dat de voorziene verhardingen (parkeervoorzieningen, erftoegangen,...) functioneel noodzakelijk zijn. De functie en materiaalomschrijving dienen duidelijk te worden weergegeven op de bouwplannen.

Weidelijk vissen

Onder weidelijk vissen worden volgende elementen verstaan:

- Individueel vissen, niet in groepsverband
- Vissen vanop de oever, geen gebruik van steigers of andere specifieke voorzieningen
- Beperkt materiaal
- Geen competitie

Al deze elementen kunnen in een natuurrichtplan verder uitgewerkt worden.

SPECIFIEKE BEPALINGEN PER ZONE

Artikel 1 Zone voor jachthavenontwikkeling

Bestemming en functies

De zone is bestemd voor de oprichting, inrichting en uitrusting van een jachthaven met inbegrip van aanverwante activiteiten, en voor aan waterrecreatie verwante voorzieningen.

Bebouwing en infrastructuur

Toegelaten bebouwing en infrastructuur

De 'normale uitrusting' van een jachthaven, in functie van een kwalitatieve dienstverlening, mag worden voorzien. Onder de 'normale uitrusting' van een jachthaven wordt verstaan, niet-limitatief:

- Jachthavengebouw met inbegrip van horecafaciliteiten, technische ruimten, sanitaire voorzieningen en conciërgevertrekken. Deze functies mogen voorzien worden in functie van de jachthaven en mogen niet op zichzelf bestaan.
- Kademuur
- Aanlegsteigers
- aanlegplaats voor rondvaartboten
- parking
- nutsvoorzieningen
- tankstation, brandstofinstallatie
- afvalverzamelsystemen en pompinstallaties (bilgewater, toiletten,...)

De noodzakelijke infrastructuur in functie van aan waterrecreatie verwante voorzieningen kan worden opgericht. Onder aan waterrecreatie verwante voorzieningen wordt verstaan, niet-limitatief:

- steigers
- paviljoenen met clublokalen, sanitaire voorzieningen, opslagruimte
- sanitaire voorzieningen

De aanleg van paden voor wandelen en fietsen is toegestaan.

Constructies voor zonnewering en bescherming tegen wind mogen voorzien worden.

Bebouwing en infrastructuur op het vaste landgedeelte

Maximum 60% van het vaste landgedeelte binnen deze zone mag bestaan uit gebouwen en/of verhardingen.

De gebouwen worden zo compact mogelijk ingeplant. Hierbij wordt er bij het beoordelen van de vergunningsaanvraag op gelet dat:

- bij het oprichten van de gebouwen wordt gestreefd naar uniformiteit;
- De gebouwen worden opgericht naar eenvoudig ontwerp met kleinschalig en horizontaal karakter;
- De gebouwen worden beperkt in hoogte, met een beperking tot maximaal 2 bouwlagen;
- De gebouwen visueel-landschappelijk worden afgestemd, wat betreft uitzicht en voorkomen, op de omgeving en op de reeds opgerichte gebouwen. D.w.z. dat sobere materialen gebruikt dienen te worden die inpassen in de omgeving

Wateroppervlak

Op de kanaalplas zelf wordt een strook van 150m diepte vanaf de waterrand voorzien waarin watergerelateerde voorzieningen horende bij de toegelaten functies aangelegd kunnen worden: aanlegsteigers.

Inrichting en beheer

Inrichting en beheer zijn gericht op waterrecreatie en –toerisme.

Ontsluiting

De ontsluiting van het jachthavencomplex voor gemotoriseerd autoverkeer gebeurt via een zijlus voor éénrichtingsverkeer met dubbele aantakking op de Zilvermeerlaan. Indien bijkomende bebouwing opgericht wordt aansluitend op het jachthavencomplex kan ter ontsluiting hiervan een bijkomende lus met aantakking op de Zilvermeerlaan voorzien worden voor gemotoriseerd verkeer.

Wegen voor wandelen en fietsen kunnen aangelegd en ingericht worden. In de randzone tussen deze zone en de zone ten oosten dient gewaakt over een gepaste aansluiting van deze wegen voor recreatief verkeer.

De ontsluiting van het jachthavencomplex voor toeristisch waterverkeer tot het kanalennetwerk verloopt via de kanaalplas en de daartoe voorziene doorgangen.

Buffering en groenvoorziening

De esthetische en afscherpende buffering tussen Zilvermeerlaan en de zone voor jachthavenontwikkeling gebeurt d.m.v. een aarden wal van minimaal 2m hoogte aansluitend op de zone zoals bedoeld in artikel 10. Deze aarden wal wordt aangelegd over de hele lengte waarover deze zones grenzen, tenzij ter hoogte van een eventuele toekomstige oostelijke toegangsweg tot de zone.

De beplanting van de aarden wal dient te bestaan uit streekeigen bomen en struiken conform de algemene bepalingen in artikel 0.

Artikel 2 Zone voor recreatiewater

Bestemming en functies

De zone is bestemd voor waterrecreatie:

- Alle niet gemotoriseerde watersporten zoals zeilen, surfen, kanoën en kajakken, worden toegelaten, behoudens sportvissen, zwemmen en schaatsen.
- Gemotoriseerde watersporten, zoals motorboten, waterskiën en jetskiën, zijn niet toegelaten, behoudens de jachten op weg van en naar de jachthaven, reddingsvaartuigen of personenrondvaart.

De zone is eveneens bestemd als doorgang voor toeristisch waterverkeer tussen het jachthavencomplex en het kanalennetwerk.

Bebouwing en infrastructuur

Binnen de zone worden geen ankerplaatsen of barbecueplatforms toegelaten.

Indien functioneel aangewezen, worden de contouren van de zone visueel en duidelijk waarneembaar gemarkeerd, bijvoorbeeld via boeienlijnen.

Artikel 3 Zone voor multifunctioneel water

Bestemming en functies

Deze zone is bestemd voor de aan de zandontginning gerelateerde watertransportactiviteiten en voor passerend recreatief waterverkeer tussen het jachthavencomplex en het kanalennetwerk. In deze zone kunnen dus zowel jachten, personenrondvaart als schepen in relatie met de zandontginningsactiviteiten varen.

Bebouwing en infrastructuur

De noodzakelijke infrastructuur in functie van ontsluiting over water van de activiteitszones op de zuidelijke oever van de kanaalplas en in functie van veiligheid, bv. verkeersregeling, ... kan worden aangelegd en onderhouden.

Indien functioneel aangewezen, worden de contouren van de zone visueel gemarkeerd, bijvoorbeeld via boeienlijnen.

Ankerplaatsen voor recreatieve vaartuigen worden niet voorzien.

Artikel 4 Zone voor natuurontwikkeling

Bestemming en functies

De zone is bestemd voor de ontwikkeling van natuur als hoofdfunctie.

Het gebied dient te worden ingericht en beheerd in functie van natuurbehoud en –ontwikkeling met mogelijkheden voor recreatief medegebruik. De zone moet ontwikkeld worden ter verhoging van de ecologische waarde. Natuur vormt de hoofdfunctie met recreatie als ondergeschikte functie. Onder het toegelaten recreatief medegebruik wordt verstaan: wandelen, natuurbeleving, ‘weidelijk’ vissen.

In afstemming op de ecologische functie van de zone worden enkele beperkingen voorgesteld:

- ter vrijwaring van de ecologische functie van de natte oeverzones als broedlocatie voor watervogels is het de bedoeling om recreatieve activiteiten op de oevers te verbieden tijdens het broedseizoen. Dit houdt in dat voor het hele broedseizoen een aanvulling/verlenging ingesteld wordt op het visverbod dat in paaitijd van kracht is binnen deze zone conform de visserijwetgeving.
- ter vrijwaring van de ecologische functie van de kanaalplas als pleister- en rustgebied voor overwinterende watervogels is het de bedoeling om recreatieve activiteiten op het wateroppervlak binnen deze bestemming te verbieden tijdens het winterseizoen (1/10 – 31/3).

Buiten de juridisch vast te leggen winterrustperiode kunnen op het wateroppervlak binnen deze zone functies toegestaan worden zoals omschreven in Artikel 2 voor zover de hoofdfunctie van het gebied wordt gevrijwaard.

Bebouwing en infrastructuur

Indien voor een gedeelte van de waterplas binnen deze bestemming tijdelijke beperkingen gelden, dan dient deze deelzone afgebakend te worden door middel van een visueel waarneembare grens, zoals een boeienlijn. Deze grens moet duidelijk waarneembaar zijn en moeilijk te overschrijden.

Het is toegestaan kleinschalige infrastructuur gericht op het al dan niet toegankelijk maken van het gebied aan te brengen. Dit geldt eveneens voor kleinschalige infrastructuur gericht op natuureducatie. Het oprichten van infoborden met educatieve doelstellingen en de daarbij geconcentreerde inplanting van zitbanken is toegestaan, voor zover ze landschappelijk geïntegreerd worden.

De aanleg van beperkte infrastructuur in functie van het recreatief medegebruik, zoals de uitstippeling en aanduiding van recreatieve en educatieve paden, is mogelijk.

Het aanbrengen van verharding is enkel toegestaan aansluitend op de kanalen en indien noodzakelijk voor het kanaalbeheer in functie van uitbating en onderhoud van technische infrastructuur en kanalen.

De oprichting van aanlegsteigers is niet toegestaan.

Schuilhokken noodzakelijk ten dienste van het natuurbeheer, evenals vogelkijkhutten kunnen in deze zone opgericht worden, voor zover ze landschappelijk geïntegreerd worden in de directe omgeving.

Het bestaande vergunde gebouw, de woning gelegen kadastraal 2176 R aan de Waterstraat nr. 60, kan worden in stand gehouden, maar niet worden uitgebreid. Verbouwen binnen het bestaande volume is mogelijk. Herbouwen en uitbreiden kan niet. Functiewijziging is mogelijk voor zover de nieuwe functie betrekking heeft op

- de exploitatie van het kanalenetwerk en bijhorende infrastructuur
- de opslag van allerlei materialen of materieel in het teken van de hoofdfunctie natuur

Noodzakelijke ingrepen en de aanleg van noodzakelijke infrastructuur ter ontsluiting van de zone na realisatie van een tweede doorgang zijn toegelaten.

Inrichting en beheer

Inrichting en beheer zijn gericht op natuurontwikkeling.

De oevers worden ontwikkeld als natuurlijke oever. Hierbij dient overwogen of het afschuinen van de steile oevers op bepaalde plaatsen haalbaar en opportuun is in functie van de natuurdoelstelling.

Beplantingen kunnen enkel worden uitgevoerd met streekeigen soorten conform de algemene bepalingen in artikel 0.

Vergunningsplichtige activiteiten in functie van natuurherstel en –inrichting zijn toegestaan.

Ontsluiting

Na aanleg van een tweede doorgang, dient de zone ontsloten te blijven voor voetgangers, reddings- en dienstvoertuigen en de bewoner van de woning gelegen kadastraal 2176 R aan de Waterstraat nr. 60. Dit in functie van toegang tot de zone voor de toegelaten recreanten, van het beheer en de veiligheid van de zone en in functie van de exploitatie, het onderhoud en de veiligheid van de aangrenzende kanalen conform de algemene bepalingen in artikel 0.

Artikel 5 Zone voor verweving natuur - recreatie

Bestemming en functies

De zone is bestemd voor recreatie en natuur.

Binnen de zone zijn landschapszorg, natuur, bosbouw en recreatief gebruik nevensgeschikte functies voor zover ze elkaar niet in het gedrang brengen.

Wat betreft recreatie kunnen op het watergedeelte niet gemotoriseerde watersporten beoefend worden. Op de oeverzone kunnen wandelwegen en picknickvoorzieningen aangelegd worden. Naast weidelijk vissen, wordt ook vissen vanop steigers toegelaten.

Wat betreft natuur dient specifiek aandacht besteed te worden aan behoud van de bestaande natuurwaarden, aan natuurontwikkeling, aan de ontwikkeling van oevervegetatie en aan het behoud van steile oevers in functie van de oeverzwaluw.

Binnen de zone dient parkeergelegenheid voorzien te worden voor bezoekers van de kanaalplas en bezoekers van de horeca gesitueerd in de omgeving van Sas3. Deze parkeergelegenheid dient ook geschikt te zijn voor occasioneel gebruik door uiteenlopende vormen van interventie door hulpdiensten (landingsruimte helikopter,...).

Bebouwing en infrastructuur

Het oprichten van gebouwen wordt in deze zone niet toegestaan.

Er kunnen wel steigers aangelegd worden. Deze steigers kunnen tevens dienst doen als steigers voor de vissers. De steigers kunnen geen aaneengesloten lint vormen langsheen de oever en dienen beperkt te worden naar aandeel in inname van de waterrand.

Het oprichten van kleinschalige infrastructuur gericht op het al dan niet toegankelijk maken van het gebied voor het publiek is toegestaan, evenals het aanbrengen, inrichten of uitrusten van paden voor recreatief verkeer. Op de oostelijke grens van de zone langsheen de Postelsesteenweg mag echter geen wilddoorgang belemmerende afsluiting geplaatst worden.

Binnen de zone kunnen op strategisch gekozen en eenvoudig toegankelijke plaatsen picknickvoorzieningen aangelegd worden, al dan niet gedeeltelijk overdekt en dit op voldoende afstand van elkaar om de nodige rust en kans op natuur- en landschapsbeleving te kunnen garanderen en overrecreatie te vermijden. Deze constructies dienen in materialen te worden opgericht die inpassen in de omgeving.

Binnen het gebied kunnen verhardingen in functie van het onderhoud van het verwevingsgebied toegestaan worden.

De parkeergelegenheid dient geconcentreerd aangelegd te worden in de noordoostelijke hoek met ontsluiting naar de Postelsesteenweg. Voor deze parkeergelegenheid mag een aaneengesloten zone van max. 5000m² ingenomen worden.

Ingrepen in functie van natuurontwikkeling zijn toegestaan, evenals vergunningsplichtige activiteiten in functie van natuurherstel en –inrichting.

Noodzakelijke ingrepen en de aanleg van noodzakelijke infrastructuur ter ontsluiting van de zone na realisatie van een tweede doorgang zijn toegelaten.

Inrichting en beheer

Het gebied wordt beheerd in functie van het behoud en ontwikkeling van voorkomende natuurwaarden in evenwicht met het recreatief gebruik. Dit kan enerzijds gebaseerd zijn op autonome evolutie. Anderzijds kan ook actief beheer gevoerd worden ter instandhouding van natuurwaarden.

Vergunningsplichtige activiteiten in functie van natuurherstel en –inrichting zijn toegestaan.

In het gebied kunnen werken worden uitgevoerd om de oevers gebiedsgericht minder steil te maken en deze van standplaatsgeschikte streekeigen beplanting te voorzien.

Bij de aanleg van deze parkeergelegenheid dient de nodige aandacht besteed aan een groene verschijningsvorm in afstemming op de natuurelementen in de directe omgeving.

Aanplantingen dienen te gebeuren naar standplaatsgeschiktheid met streekeigen soorten conform de algemene bepalingen in artikel 0.

Ontsluiting

Het gebied is te onsluiten vanaf de noordoostelijke hoek, grenzend aan de Postelsesteenweg. In deze zone kan een parking kan aangelegd worden in waterdoorlatende materialen.

Vanop de Zilvermeerlaan en Postelsesteenweg kunnen picknickvoorzieningen via smalle, onverharde toegangen toegankelijk gemaakt worden voor niet-gemotoriseerde recreanten.

Artikel 6 Watergebonden bedrijventerrein I (spec. regionaal bedrijventerrein)

Bestemming en functies

De zone is bestemd voor de vestiging van de noodzakelijke infrastructuur voor bedrijfsactiviteiten van regionaal belang met betrekking tot de op- en overslag en het transport van grondstoffen en delfstoffen, meer bepaald zand.

Bij het stopzetten van de specifieke toegelaten activiteiten binnen de zone wordt voor deze zone een nabestemming recreatie van kracht die gericht is op de vestiging van aan waterrecreatie verwante voorzieningen (zoals verstaan in de bepalingen van Artikel 1).

Bebouwing en infrastructuur

Binnen de zone kan de nodige bebouwing en infrastructuur ter inrichting van het terrein voor de toegelaten functies opgericht en aangelegd worden. Noodzakelijke constructies horende bij de toegelaten activiteiten zijn toegestaan.

Gebouwen dienen zo compact mogelijk te worden ingeplant. Behoudens in het geval van specifieke infrastructuur voor opslag van de grond- en delfstoffen (bv. silo's, etc.) dienen gebouwen te worden beperkt in hoogte met een beperking tot maximaal twee bouwlagen. De aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning moet aantonen dat de voorziene verhardingen functioneel noodzakelijk zijn. Maximum 75% van de oppervlakte binnen deze zone mag ingenomen worden door gebouwen en/of functionele verhardingen.

Binnen de grenzen van de algemene technische haalbaarheid, dient bij nieuwbouw of vernieuwbouw een maximale integratie in het landschap en de omgeving nagestreefd te worden. De aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning moet aantonen dat de aanvraag aan volgende principes voldoet:

- Gebouwen en constructies krijgen een verzorgde en aantrekkelijke architectuur
- Bij de materiaalkeuze staat een integratie van kleur en materiaal in de omgeving en afstemming ten opzichte van andere gebouwen voorop. Per gebouwengroep wordt gestreefd naar het gebruik van één dominant esthetisch verantwoord en duurzaam materiaal.

Voor zover voldaan blijft aan de voorgaande voorschriften kan geïntegreerd bij de gebouwen en constructies telefonie- of GSM-netwerkwerkondersteunende apparatuur aangebracht worden. Deze apparatuur mag geen bijkomend grondvlak innemen maar dient in voorkomend geval aangebracht te worden op of aan reeds bestaande gebouwen of constructies die aanwezig zijn binnen deze zone in functie van de toegelaten bedrijfsactiviteiten.

Inrichting en beheer

Het terrein wordt ingericht en beheerd door het bedrijf dat de zandtransport- en overslagactiviteiten uitvoert.

Groenscherm

In het noordoosten van de zone op de overgang met de zone begrepen in artikel 1 dient een permanent groenscherm opgericht om een buffering te voorzien tussen de economische en recreatieve activiteiten.

Om de afschermdende functie te kunnen vervullen dient het groenscherm een dichte structuur te hebben en een minimumbreedte van 4m. De vegetatie mag uitgroeien op basis van autonome evolutie, maar indien onvoldoende groeikrachtig dient bijkomende beplanting uitgevoerd te worden, en dit met de noodzakelijke verscheidenheid om de functie te kunnen vervullen en met streekeigen soorten conform de algemene bepaling in artikel 0. Het terreinbeherende bedrijf staat in voor de aanleg en het onderhoud van het groenscherm. Enkel normale snoeiingen, vervanging en onderhoud zijn toegelaten.

Ontsluiting

De ontsluiting voor auto- en vrachtverkeer van en naar het bedrijventerrein gebeurt via de Zilvermeerlaan.

Artikel 7 Watergebonden bedrijventerrein II (spec. Regionaal bedrijventerrein)

Bestemming en functies

De zone is bestemd voor de vestiging van de noodzakelijke infrastructuur voor bedrijfsactiviteiten van regionaal belang met betrekking op de herstelling van schepen en aanverwante activiteiten rond de havenkom.

De zone is eveneens bestemd voor de organisatie van winterberging voor jachten waarbij de uitvoering van reparatie- en servicediensten toegestaan is.

Verhuuractiviteiten en handelsactiviteiten gekoppeld aan de activiteiten van de scheepsherstellingswerf worden verstaan onder aanverwante activiteiten en zijn toegestaan.

Horeca is niet toegestaan.

Bebouwing en infrastructuur

Binnen de zone kan de nodige bebouwing en infrastructuur ter inrichting van het terrein voor de toegelaten functies opgericht en aangelegd worden. Noodzakelijke infrastructuur horende bij deze activiteiten is toegestaan.

Gebouwen dienen zo compact mogelijk te worden ingeplant. De gebouwen worden in hoogte beperkt, met een beperking tot maximaal 3 bouwlagen.

De aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning moet aantonen dat de voorziene verhardingen functioneel noodzakelijk zijn.

Maximum 75% van de oppervlakte binnen deze zone mag ingenomen worden door gebouwen en/of functionele verhardingen.

Inrichtingen voor de huisvesting van personeel geïntegreerd in het hoofdgebouw zijn toegelaten, met een beperking tot woongelegenheden ten behoeve van één gezin.

Bij nieuwbouw of vernieuwbouw dient een maximale integratie in de omgeving nagestreefd te worden. De aanvrager van een stedenbouwkundige vergunning moet aantonen dat de aanvraag aan volgende principes voldoet:

- Gebouwen en constructies krijgen een verzorgde en aantrekkelijke architectuur
- Bij de materiaalkeuze staat een integratie van kleur en materiaal in de omgeving en afstemming ten opzichte van andere gebouwen voorop. Per gebouwengroep wordt gestreefd naar het gebruik van één dominant esthetisch verantwoord en duurzaam materiaal.

Voor zover voldaan blijft aan de voorgaande voorschriften kan geïntegreerd bij de gebouwen en constructies telefonie- of GSM-netwerkwerkondersteunende apparatuur aangebracht worden. Deze apparatuur mag geen bijkomend grondvlak innemen maar dient in voorkomend geval aangebracht te worden op of aan reeds bestaande gebouwen of constructies die aanwezig zijn binnen deze zone in functie van de toegelaten bedrijfsactiviteiten.

Inrichting en beheer

Het terrein wordt ingericht en beheerd door de eigenaar of het terreinbeherende bedrijf.

groenschermb

Het behoud van de huidige groene verschijningsvorm van de zone dient nagestreefd te worden. Ter afscherming van de activiteiten ten opzichte van de Zilvermeerlaan en ter inpassing in de omgeving dient een strook van minimaal 2m breed met groenaanleg te worden voorzien op de grens met de Zilvermeerlaan. De groenaanleg heeft een afschermende en esthetische functie zodat de beplanting ook minimaal een hoogte van 2m dient te hebben. In het geval van aanplantingen dienen deze uitgevoerd te worden met streekeigen soorten.

Ontsluiting

Voor schepen wordt het gebied ontsloten via een open waterverbinding tussen de havenkom en het kanaal Dessel-Kwaadmechelen.

Voor transport over de weg wordt de bestaande aantakkingen op de Zilvermeerlaan behouden.

Artikel 8 Zone voor parking: groene parking

Bestemming en functies

De zone wordt bestemd als bezoekersparking (auto's, moto's, bussen, fietsen e.d.) voor het recreatiedomein aan de zuidzijde van de Zilvermeerlaan en dit ter aanvulling van de parkeermogelijkheden in het geval de vaste parking binnen het recreatiedomein volzet is. Een belangrijk uitgangspunt bij de totale inrichting van de zone is dat deze moet ingericht worden als een groene parking. Dat wil zeggen dat bij de inrichting van het gebied voldoende groen voorzien of behouden moet worden.

Binnen de zone moet eveneens ruimte gelaten worden voor de aanleg van een doorkruisende fietsverbinding (cfr. Artikel 13) en een aftakking hiervan richting Zilvermeerlaan.

Bebouwing en infrastructuur

In afwijking op de algemene bepalingen in artikel 0 kunnen de hoofdassen binnen de parking functioneel verhard worden, evenals wegen voor fietsen en wandelen.

Fietsenstallingen of andere voorzieningen voor langzaam verkeer (al dan niet overdekt) mogen binnen deze zone ingeplant worden vlak bij de toegangen.

Verder kunnen geen constructies opgericht worden.

Inrichting en beheer

Een belangrijk uitgangspunt bij de totale inrichting van de zone is dat deze moet ingericht worden als een groene parking. Dit houdt in:

- dat scheidingen in groene aanplanten voorzien worden tussen verschillende parkeerplaatsen
- dat het behoud van het bestaande ven in het westen van de zone nagestreefd wordt
- dat het niet voor parkeerruimte aangewende gedeelte van het terrein beplant wordt met streekeigen soorten

Binnen de parking wordt een fasering doorgevoerd in functie van de benodigde capaciteit. In eerste instantie dient het oostelijk gedeelte in gebruik genomen te worden, het zuidwestelijke gedeelte in tweede instantie en in laatste instantie het noordwestelijke gedeelte zodanig dat de activiteitendruk rondom het bestaande ven, in de mate van het mogelijke minimaal gehouden wordt.

Ontsluiting

De toegang tot het gebied wordt voorzien vanaf de Zilvermeerlaan.

Artikel 9 Zone voor buffer

Bestemming en functies

De zone voor buffer is een bebouwingsvrije zone in functie van de buffering van de functies en activiteiten in aangrenzende bestemmingszones. De zone voor buffer heeft een afschermdende functie met aandacht voor natuur- en landschapsaspecten. Binnen de zone voor buffer zijn landschapszorg, natuurbehoud, bosbouw en recreatief medegebruik nevensgeschikte functies voor zover ze de bufferfunctie van het gebied niet in het gedrang brengen.

Doorkruisingen van de zone door paden voor fietsen of wandelen is toegestaan voor zover de landschappelijke integratie wordt nagestreefd.

Bebouwing en infrastructuur

Binnen deze zone zijn geen constructies of verhardingen toegestaan, behoudens:

- in functie van voorzieningen die nodig zijn in functie van het onderhoud van de buffer, natuurbehoud of landschapszorg
- voor de aanleg van een fietsverbinding volgens de voorziene reservatie in overdruk conform artikel 13.

Inrichting en beheer

Het gebied dient beheerd als buffer met beplanting, waarbij de ecologische functie en schermfunctie centraal staan. De vegetatie kan uitgroeien op basis van autonome evolutie of wordt aangeplant.

De beplanting wordt gekenmerkt door de noodzakelijke verscheidenheid om haar functie te kunnen vervullen. Eventuele bijkomende beplanting dient te worden uitgevoerd in streekeigen soorten op basis van standplaatsgeschiktheid. Enkel normale snoeiingen, onderhoud en vervanging zijn toegelaten. Enkel normale snoeiingen, onderhoud en vervanging zijn toegelaten.

Artikel 10 Zone voor verharde wegen en aanhorigheden

Bestemming en functies

De zone is bestemd voor de inrichting van het openbaar domein ter hoogte van de Zilvermeerlaan en de Postelsessesteenweg. De zone is aangeduid voor de aanleg en aanpassing van lijninfrastructuur, fiets- en voetgangersoversteken, al dan niet tijdelijk.

Bebouwing en infrastructuur

Werken en handelingen voor de (her)aanleg dienen de verkeersleefbaarheid te bevorderen en de barrièrewerking te reduceren. Werkzaamheden en constructies die nodig zijn voor het optimaal functioneren van de lijninfrastructuur volgens de toegekende categorisering en de vooropgestelde visie zijn toegelaten. Alle inrichtingsmaatregelen ter realisatie van veilige voet- en fietsoversteken kunnen binnen deze zone genomen worden.

Binnen de zone worden geen constructies opgericht, tenzij in functie van de uitrusting van het openbaar domein, bv. halteplaatsen openbaar vervoer en dergelijke.

Inrichting en beheer

Bij de realisatie van de werkzaamheden die kaderen in de aanleg en aanpassing van lijninfrastructuur moeten de gebruikte terreinen kwaliteitsvol afgewerkt worden, rekening houdend met de directe omgeving.

Artikel 11 Zone voor waterweg met nabestemming zone voor natuurontwikkeling en zone voor verweving natuur - recreatie

Bestemming en functies

Deze zone is voorzien in functie van de eventuele realisatie van een waterverbinding (tweede doorgang) tussen de kanaalplas en het kanaal Bocholt-Herentals.

Zolang deze waterverbinding niet gerealiseerd is wordt de invulling van de zone voorzien conform deze voor de zone voor verweving natuur en recreatie zoals begrepen in artikel 5.

Na realisatie van deze waterverbinding dient voor het gedeelte ten westen ervan de bestemming gelijkgesteld te worden met deze voor de zone voor natuurontwikkeling zoals begrepen in artikel 4.

Na realisatie van deze waterverbinding dient voor het gedeelte ten oosten ervan de bestemming gelijkgesteld te worden met deze voor de zone voor verweving natuur - recreatie zoals begrepen in artikel 5 behoudens de mogelijkheid tot het aanbrengen van een geconcentreerde parkeergelegenheid.

De bestemming vervalt van zodra een doorgang gerealiseerd is, behoudens ter hoogte van de gerealiseerde waterweg.

Bebouwing en infrastructuur

In deze zone kunnen geen gebouwen worden opgericht.

Noodzakelijke ingrepen en de aanleg van noodzakelijke infrastructuur ter ontsluiting van de zone voor natuurontwikkeling na realisatie van een tweede doorgang zijn toegelaten.

Inrichting en beheer

De doorgang wordt enkel bedoeld voor recreatief waterverkeer (toervaart en personenrondvaart).

Binnen de gereserveerde zone wordt de doorgang zover mogelijk oostwaarts gerealiseerd wanneer de stabiliteit dit toelaat.

De doorgang moet voldoende breed zijn om het toegelaten verkeer op een veilige manier door te laten.

De praktische uitvoering van de tweede doorgang en het aanbrengen van een brugverbinding ter ontsluiting van de zone voor natuurontwikkeling dient te gebeuren met aandacht voor ecologische maatregelen en dient gebaseerd te worden op de principes van de natuurtechnische milieubouw (afschuiving van hellingen, ...).

Materialen die gebruikt worden zijn in harmonie met de omgeving.

Artikel 12 Infrastructuur voor zandtransport (in overdruk)

- symbolische weergave op grafisch plan/bestemmingsplan -

bestemming en functies

De zone wordt bestemd voor boven- en ondergrondse leidingen in functie van de zandontginningsactiviteiten. In de zone is tevens ruimte voor een boosterstation. Bovendien wordt er langs de leidingen een toegankelijke onderhoudsstrook van 4m voorzien.

Bebouwing en infrastructuur

Alle infrastructuur en constructies noodzakelijk ter realisatie van het zandtransport zijn toegelaten. Bij de uitvoering wordt ernaar gestreefd materialen te gebruiken die binnen het omliggende landschap geïntegreerd kunnen worden.

Inrichting en beheer

Aan één zijde van de leidingen wordt een bouwvrije strook voorbehouden van 4m die te allen tijde toegankelijk is voor het onderhoud van de leidingen.

Ontsluiting

De onderhoudsstroken en de leidingen dienen via een openbare weg bereikbaar te zijn in functie van het onderhoud van de leidingen via aantakking op de Zilvermeerlaan of de Postelsesteenweg.

Artikel 13 Reservatiestrook voor fietsverbinding (in overdruk)

- symbolische weergave op grafisch plan/bestemmingsplan-

Bestemming en functies

Deze zone wordt voorbehouden voor de aanleg van een fietsverbinding over de zuidelijke oever van de kanaalplas.

Binnen de zone is er ruimte voor een fietsersbrug en infrastructuur voor zandtransport.

De voorschriften van de onderliggende gebieden blijven verder onverminderd van kracht.

Na realisatie van de fietsverbinding vervalt de bestemming voor het niet-gerealiseerde deel.

Bebouwing en infrastructuur

Alle ingrepen, functionele verhardingen en infrastructuur noodzakelijk voor een recreatief fietspad (inclusief de fietsersbrug) en de aanleg en het onderhoud ervan is toegestaan.

Er kunnen constructies worden opgericht in functie van de realisatie van een fietsersbrug over het kanaal Dessel-Kwaadmechelen. Materialen dienen in overeenstemming met de omgeving te zijn.

Alle noodzakelijke ingrepen, herstellingen, wijzigingen en infrastructuur voor de infrastructuur voor zandtransport (inclusief leidingbrug) zijn toegestaan.

Inrichting en beheer

De fietsbrug wordt binnen de zone op een dusdanige wijze aangelegd dat ze zo goed mogelijk aansluit op de bestaande leidingbrug. Er dient voorzien te worden in een veilige oversteek en een goede aansluiting op het bestaande fietswegennet langs de straat 'Wolfsbos'. Voor boten op het kanaal Dessel-Kwaadmechelen mag er geen hinder zijn.

Artikel 14 Reservatiegebied voor waterweg en aanhorigheden

Bestemming en functies

Binnen deze zone blijven de gewestplanbestemmingen

- 11.2 aan te leggen waterweg
- 7.3 reservatiedienstbaarheidsgebieden

zoals aangeduid op het gewestplan Herentals-Mol, dat werd goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 28.07.1978, in overdruk met bijhorende voorschriften, onverminderd van kracht.

De reservatie- en erfdienstbaarheidsgebieden zijn die waar beperkingen kunnen worden gesteld aan de handelingen en werken, teneinde de nodige ruimten te reserveren voor de uitvoering van werken van openbaar nut, of om deze werken te beschermen of in stand te houden.

Het betreft langs het kanaal Bocholt-Herentals, het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en de havenkom Dessel een reservatiegebied voor de inrichting en exploitatie van de kanalen en bijhorende infrastructuur.

Artikel 15 Bestaande waterweg

Bestemming en functies

Deze zone is bestemd voor een bestaande waterweg, i.e. het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en de kanaalkom Dessel.

In afstemming op de naastliggende bestemming van het kanaal buiten het plangebied wordt voor de voorschriften horende bij dit artikel 16 verwezen naar de voorschriften in toepassing van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen, corresponderend met de bestemming bestaande waterweg (11.1).

BIJLAGEN

NIET-LIMITATIEVE LIJST MET STREEKEIGEN BOOM- EN STRUIKSOORTEN

Voor de nattere gronden

- *Alnus glutinosa* zwarte els
- *Betula pendula* ruwe berk of witte berk
- *Betula pubescens* zachte berk
- *Corylus avellana* hazelaar
- *Quercus petraea* winteraik
- *Quercus robur* zomereik
- *Sorbus aucuparia* lijsterbes
- *Rhamnus frangula* spork

voor de rijkere gronden:

- *Viburnum opulus* Gelderse roos
- *Prunus padus* vogelkers
- *Prunus avium* zoete kers

provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan

PRUP KANAALPLAS MOL

Memorie van Toelichting

Gezien en definitief vastgesteld door de
provincieraad van Antwerpen van 28 september 2006

De Provinciegriffier,
(w.g.)

De Voorzitter,
(w.g.)

D. Toelen

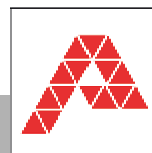
G. Van den Bogaert

Voor eensluidende kopie
Het departementshoofd,

Wim Lux

Ruimtelijke planner:
S. Sneyers

Dienst Ruimtelijke Planning

PROVINCIE
ANTWERPEN

colofon

opdrachtgever:

Provincie Antwerpen

project:

PRUP Kanaalplas te Mol

fase:

PRUP

datum:

Augustus 2006

opdrachthouder:

Dienstverlenende Vereniging
Intergemeentelijke Samenwerking IOK
Antwerpseweg 1, 2440 Geel – www.iok.be

verantwoordelijke ruimtelijk planner:

Stijn Sneyers

coördinatie:

IOK plangroep

projectteam:

IOK plangroep
IOK Technische Dienst
IOK Intercommunale Milieudienst
IOK Juridische Dienst

ruimtelijke planning:

Stijn Sneyers, Rhea Denissen

socio-economische ondersteuning:

Els Maes

juridische ondersteuning:

Aaïke Verlinden

CAD-GIS:

Dirk Poelmans, Tanja Van Dooren

secretariaat:

Annick Sprengers

INHOUD

I	INLEIDING	1
1	Omschrijving van de opdracht	1
2	Algemeen kader van het PRUP Kanaalplas	1
3	Procesverloop	2
II	SITUERING	3
1	Korte introductie	3
2	Plangebied	4
III	ANALYSE VAN DE BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR.....	5
1	Positionering van de kanaalplas op macroniveau.....	5
2	Ruimtelijke structuur plangebied PRUP Kanaalplas.....	7
2.1	Fysische kenmerken.....	7
2.2	Natuurlijke structuur en natuurwaarden	8
2.3	Economische activiteiten.....	12
2.4	Recreatieve voorzieningen.....	13
2.5	Verkeerskundige situering kanaalplas.....	16
2.6	Infrastructuur	17
3	Juridische aspecten	18
3.1	vergunningtoestand	19
3.2	Feitelijke juridische toestand	20
3.3	Eigendomsstructuur.....	20
IV	PLANNINGSCONTEXT.....	21
1	Internationale context.....	21
2	Gewestelijk niveau	21
2.1	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV).....	21
2.2	Gewestplan	23
2.3	Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos in de regio Neteland	24
3	Provinciaal niveau.....	25
3.1	Ruimtelijk structuurplan provincie Antwerpen (RSPA)	25
3.2	Ruimtelijk structuurplan provincie Limburg (RSPL).....	26
3.3	Provinciale RUP's m.b.t. terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven (Provincie Antwerpen).....	27
3.4	Studie voor het opmaken van een multifunctioneel ontwikkelingsperspectief voor het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten	27
4	Gemeentelijk niveau	30
4.1	Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen (GRS)	30
4.2	Bijzondere plannen van aanleg (BPA)	32
5	Relevante sectorale wetgeving	34
5.1	Natuurdecreet.....	34
5.2	Beschermde monumenten en gerangschikte landschappen	37
5.3	Polders en wateringen	37
5.4	Kwaliteitsobjectieven voor oppervlaktewater	37
5.5	Het decreet betreffende het integraal waterbeheer.....	38

5.6	Sectoraal juridisch kader toerisme en recreatie.....	38
5.7	Sectoraal juridisch kader m.b.t. ontginningen.....	40
6	Sectorale studies en beleidsdocumenten	42
6.1	Studies en beleidsplannen m.b.t. de sector mobiliteit	42
6.2	Studies en beleidsdocumenten in de sector toerisme en recreatie	43
6.3	Beleidsplannen m.b.t. de sector natuur.....	49
V	RUIMTELIJKE POTENTIES KANAALPLAS.....	51
1	Ruimtelijke en functionele potenties	51
1.1	Ruimteaanbod.....	51
1.2	Functionele potenties kanaalplas.....	51
2	Synthese wensen en behoeften	52
VI	AFWEGINGSELEMENTEN EN RANDVOORWAARDEN VOOR RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	57
1	SWOT	57
1.1	Sterkten	57
1.2	Zwakten	58
1.3	Kansen.....	59
1.4	Bedreigingen	60
2	Grensstellende elementen en afwegingselementen.....	61
3	Speciale beschermingszones	65
3.1	Habitatrichtlijngebied.....	65
3.2	Vogelrichtlijngebied.....	68
3.3	Instandhoudingsdoelstellingen	69
3.4	Passende beoordeling SBZ-H en SBZ-V	70
4	Watertoets.....	74
4.1	Fysisch systeem plangebied	74
4.2	Elementen van de watertoets.....	74
VII	VISIEVORMING	75
1	Gewenste rol van de kanaalplas.....	75
2	Doelstellingen	75
3	Synthese gewenste ruimtelijke structuur	76
VIII	RUIMTELIJKE ONTWIKKELING KANAALPLAS.....	77
1	Concepten voor de ruimtelijke ontwikkeling.....	77
2	Principe-conceptschets voor ruimtelijke ontwikkeling	78
IX	BESTEMMINGSPLAN	81
1	Afbakening van het plangebied PRUP Kanaalplas.....	81
2	Toelichting bij de bestemmingen	81
2.1	Algemene bemerkingsen	81
2.2	Toelichting bij de bestemmingszones en voorschriften	82
3	Opgave van de voorschriften die strijdig zijn met de voorschriften van PRUP kanaalplas.....	88
X	BIJLAGEN.....	89
1	Principe- conceptschets voor de ruimtelijke ontwikkeling.....	89
2	Verslag bilateraal overleg d.d. 29 juni 2005.....	91
3	Resultaten watervogeltellingen Kanaalplas	93

4	Prognose gebruik doorgang.....	95
5	Structuurschets gewenste ruimtelijke structuur uit studie kanaalplas.....	97

I INLEIDING

1 Omschrijving van de opdracht

De opdracht bestaat uit de opmaak van een Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan voor de kanaalplas te Mol, en dit ter uitvoering van het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief dat uitgewerkt werd in de voorstudie "Studie kanaalplas". Deze voorstudie werd in de periode najaar 2004 – voorjaar 2005 opgemaakt door de IOK met in onderaanneming TV Libost Groep n.v. – Witteveen+Bos (TV LG-WB). De opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan voor de Kanaalplas is de eerste uit te voeren actie in het actieplan van de voorstudie en is het onderwerp van deze opdracht.

De kanaalplas heeft op het gewestplan Herentals – Mol (KB 28/07/78) de bestemming ontginningsgebied met nabestemming recreatie. De ontginning zal op korte termijn afgerond worden waarna de nabestemming recreatie zou gaan gelden. Gezien de uiteenlopende functies aanwezig op en rond de kanaalplas is het aangewezen deze nabestemming sterker gedifferentieerd en gebiedsspecifiek vast te leggen in een nieuw bestemmingsplan. Het doel van het PRUP is met andere woorden het creëren van geschikte juridische bestemmingen en het vastleggen van randvoorwaarden opdat de kanaalplas op een ruimtelijk verantwoorde manier ingericht en op een duurzame wijze beheerd kan worden. De gewenste ruimtelijke structuur die in het kader van de voorstudie werd uitgewerkt dient daarvoor als aanzet.

Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan Kanaalplas te Mol bestaat uit volgende onderdelen:

- de grafische weergave van de feitelijke en juridische toestand
- een grafisch plan met bijhorende stedenbouwkundige voorschriften
- en voorliggende motiveringsnota.

2 Algemeen kader van het PRUP Kanaalplas

De provincie is in toepassing van artikel 44 van het decreet houdende de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 bevoegd voor het opmaken van eigen provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUP) en dit ter uitvoering van het ruimtelijk structuurplan voor de provincie Antwerpen (RSPA).

3 Procesverloop

Tabel 1: procesverloop voor de opmaak van PRUP kanaalplas te Mol

PRUP Kanaalplas te Mol			
	Gunning van de opdracht aan IOK	04/05/05	
FASE 1	Deel 1	Procesopstart PRUP	
	Deel 2	Schetsontwerp PRUP	Juni 2005
		Opmaak schetsontwerp PRUP	
		Overleg schetsontwerp	
		Bespreking schetsontwerp met de Dienst Ruimtelijke Planning	
		Bilateraal overleg	29/06/05
	Deel 3	Voorontwerp PRUP	Juli 2005
		Aanpassingen schetsontwerp - Opmaak voorontwerp PRUP	
		Bilateraal overleg	
		Bestendige deputatie	Eind juli 2005
	Inwerken opmerkingen		
	Opmaak documenten plenaire vergadering		
	Toelichting PROCORO		
FASE2	Deel 4	Plenaire vergadering	
		Plenaire vergadering	29/09/05
		Opmaak verslag plenaire vergadering	03/10/05
		Verwerken adviezen	
		Toelichting raadscommissie RO	
	Deel 5	Ontwerp PRUP	Oktober 2005
		Verwerking adviezen plenaire vergadering - opmaak ontwerp PRUP	04 tot 07/10/05
		Bilateraal overleg	
		toelichting omtrent ontwerp PRUP	
	Deel 6	Goedkeuringsprocedure	
		Voorlopige vaststelling	November 2005
		Openbaar onderzoek	27/02 tot 27/04/06
	Overleg n.a.v. openbaar onderzoek		
	Definitieve vaststelling	September 2006	

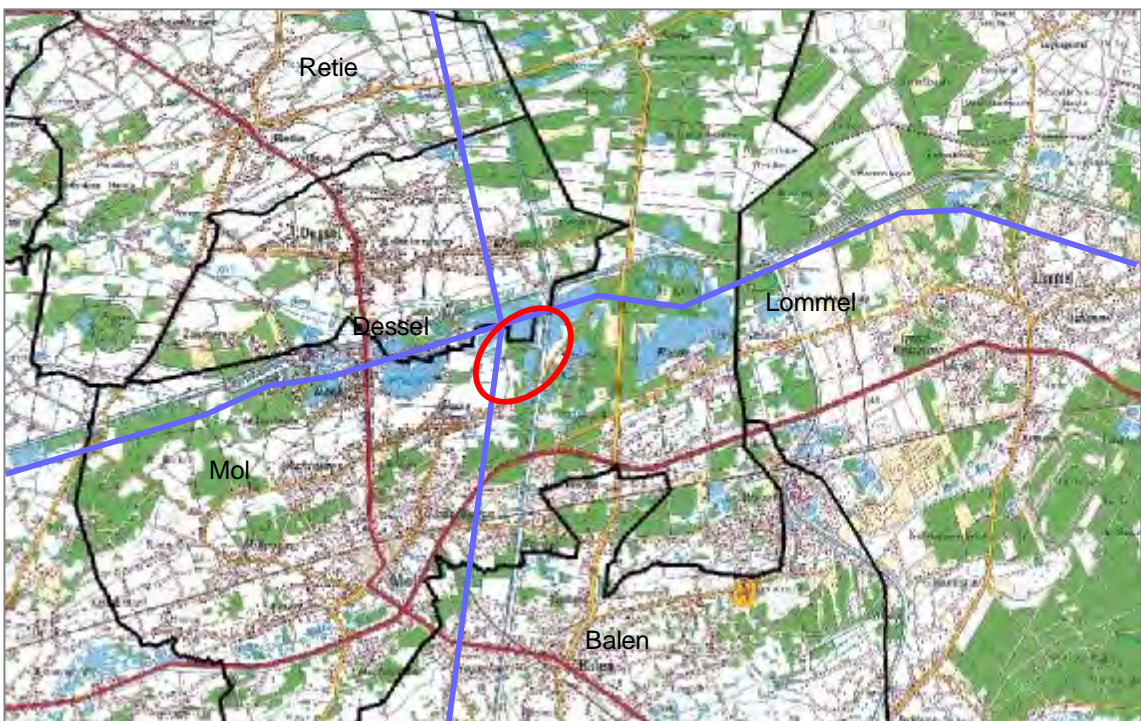
II SITUERING

1 Korte introductie

Algemene situering

De kanaalplas is gelegen in de gemeente Mol, op de grens met de gemeente Dessel en ten zuidoosten van het kanalenkruispunt van het kanaal Bocholt - Herentals, het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten. Mol ligt in het oosten van de provincie Antwerpen, op de grens met de provincie Limburg.

De kanaalplas is een uitgestrekte kunstmatige waterplas met een wateroppervlakte van ongeveer 85ha die zijn ontstaan dankt aan de oppervlakkige aanwezigheid van de zanden van Mol en hun ontginning.

Figuur 1: algemene situering

Ontstaan van de kanaalplasomgeving

Tot het midden van de 19^e eeuw maakte de omgeving deel uit van een uitgestrekt heideveld. Door de aanleg van de kanalen en de zandwinning vertoont de omgeving op dit moment nog weinig relatie met dat oorspronkelijke fysische milieu. De aanleg van de kanalen Dessel-Kwaadmechelen en het Maas-Scheldekanaal bracht grote veranderingen in het landschapsbeeld van deze omgeving aan. Eén van de doelstellingen van de aanleg was de ontginning van de woeste gronden door irrigatie en de aanleg van wateringen.

Op het einde van de 19e eeuw kwam de zandontginning op gang en werd de omgeving grotendeels bebost met naaldhout of populier. Geheel de 20e eeuw kende de zandontginning een sterke uitbreiding en maakten aanplanten plaats voor nieuwe ontginningsplassen en werden bestaande uitgebreid. De grote waterplassen in de omgeving zijn recent en kunstmatig uitgegraven in functie van deze witzandwinning. Het landschapsbeeld met rechthoekige patronen, uitgestrekte kunstmatige waterplassen getuigt van de zeer jonge ontginning. Diverse van deze ontginningsplassen hebben ondertussen een andere bestemming en gebruiksfunctie gekregen, vaak in functie van recreatie. De ontginning van de kanaalplas is echter nog recenter en de afwerking nog volop lopende.

2 Plangebied

Het plangebied van PRUP Kanaalplas is gelegen op het grondgebied van de gemeente Mol en omvat de kanaalplas en zijn oeverzones, de verlaadsite van Sibelco, de jachthavensite, scheepsherstellingswerf Kalis (KSHW) en de overloopparking van het Provinciaal Domein Zilvermeer.

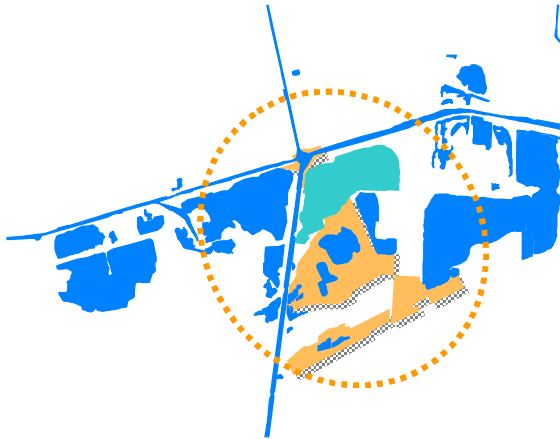
Figuur 2: plangebied

Bron: Luchtfoto 2003 – OC GIS Vlaanderen/Provincie Antwerpen

III ANALYSE VAN DE BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR

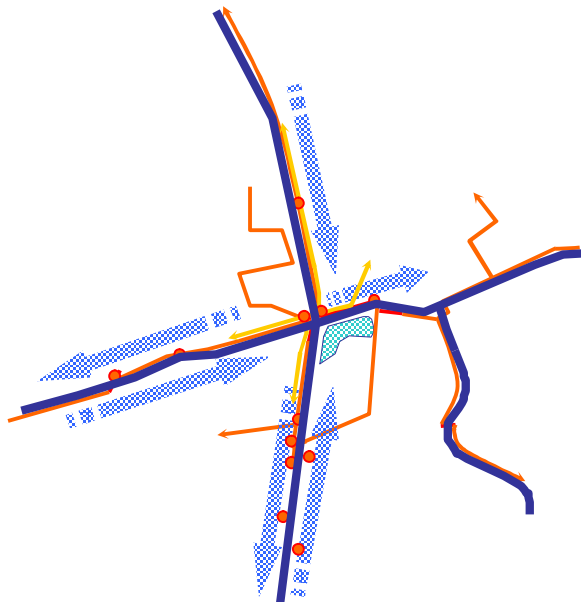
1 Positionering van de kanaalplas op macroniveau

Kanaalplas temidden toeristisch-recreatieve regio Kempense Meren

De omgeving van de kanaalplas kan omschreven worden als een groen en waterplasrijk gebied. Deze bijzondere potenties werden reeds in het verleden aangegrepen om deelzones en afgewerkte waterplassen een recreatieve functie te geven. Provinciaal Domein Zilvermeer, Sunparks en recreatiedomein Zilverstrand vormen het hart van dit recreatielandschap met bovenlokale uitstraling. De regio Kempense Meren is tot een gebied van primair toeristisch-recreatief belang geworden en vormt een zwaartepunt binnen het

toeristisch-recreatief netwerk van de Kempen. De watersportmogelijkheden en verblijfsrecreatieve voorzieningen werden ingebed in een netwerk van wandelroutes, fietsroutes en zo meer. De kanaalplas aan het knooppunt van kanalen biedt in nabestemming van de ontginningsactiviteiten de potentie dit aanbod te vervolledigen in functie van toer- of pleziervaart en andere watersporten.

Kanaalplas ingebed in vaarroutenetwerk en netwerk van recreatieve routes

Het kruispunt van kanalen bij Sas 4 is in het RSPA aangeduid als een transferium van provinciaal belang. Een transferium is een strategische plek waar meerdere en verschillende routes samenkomen al dan niet van verschillende niveaus. Het zijn als het ware wissels of overstapplaatsen. Op deze plek bestaat een bundeling van recreatieve routes. Vaarroutes en verschillende fietsroutes, zoals het fietsknooppuntennetwerk Antwerpse Kempen verknopen ter hoogte van het kanalenkruispunt.

Wat betreft vaartoerisme vormt het kanalenkruispunt van het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en het kanaal Bocholt-Herentals een knooppunt in het regionale vaarroutenetwerk. Verschillende vaarlussen in het grensoverschrijdend watertoerisme kruisen elkaar

ter hoogte van sas 4, waardoor de rol van het kanalenkruispunt in het vaarroutenetwerk van regionaal belang is. Van hieruit zijn verbindingen naar uiteenlopende vaarroutes en kanalen et maken. Ter hoogte van het kanalenkruispunt zijn de keuzemogelijkheden binnen het vaarroutenetwerk dan ook groot:

- kanaal Dessel-Turnhout-Schoten richting westen
- richting westen en oosten via kanaal Herentals
- richting zuiden en Albertkanaal via kanaal Dessel-Kwaadmechelen

Verschillende jachthavens liggen op afstanden van 1 tot 1,5 dag varen vanuit het kruispunt van kanalen: Herentals, Geel, Turnhout, Lommel, Neerpelt. Temidden van deze jachthavens ontbreekt echter een uitgebouwd steunpunt.

Bovendien kan aansluiting gemaakt worden op het sterk uitgebouwd aanbod aan dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen in de directe omgeving, nl. de regio Kempense Meren.

Kanaalplas in oostelijke poort tot Kanaal Dessel – Turnhout – Schoten

Het kanalenkruispunt waarop de kanaalplas aansluit vormt de oostelijke poort die toegang geeft tot het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten. In de studie van de Provincie Antwerpen en de nv. De Scheepvaart tot het opmaken van een multifunctioneel ontwikkelingsperspectief voor het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten wordt veel belang gehecht aan de transferiumfunctie en toegangsfunctie van deze oostelijke poort, die bovendien meteen aansluit op het succesvolle waterrijke gebied van Mol. Een transferium dient mede ter behoud en versterking van de kwaliteit van recreatief-toeristische knooppunten en kan een bijdrage leveren aan de versterking van land - water relaties. Het beleid is gericht op het voorzien, verder uitbouwen of intensiever gebruiken van ondersteunende infrastructuur. Ook het vaarroutenetwerk langs het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten dient te worden versterkt en uitgebouwd. Het gaat om het versterken en bundelen van de watergebonden elementen in het vaarroutenetwerk. Het betreft enerzijds het kwalitatief optimaliseren van specifieke netwerkondersteunende infrastructuur. Van belang is anderzijds het verhogen van de aantrekkingskracht van de Kempenlus, het verbeteren van de integratie van wateractiviteiten en walactiviteiten, het verder ontwikkelen van jachthavens en vrije passantenplaatsen en het hergebruik of medegebruik van zwaikompen. Infrastructuur rond vaartoerisme moet planmatig gerealiseerd worden teneinde consensus onder betrokkenen te bereiken.

Kanaalplas en kleinstedelijk gebied Mol

De kanaalplas is gelegen ten noordoosten van het centrum van de gemeente Mol dat vanuit de kenmerken en de rol die het speelt binnen de regio aangeduid werd als kleinstedelijk gebied. De aanduiding werd onder andere gemotiveerd door de rol die voor het stedelijk gebied weggelegd is als steunpunt binnen het toeristisch netwerk van de Kempen en meer bepaald binnen het gebied van primair toeristisch-recreatief belang rondom de Kempense Meren. Beide zwaartepunten binnen de gemeente Mol functioneren op een andere schaal: de invloedssfeer van het kleinstedelijk gebied reikt tot de buurgemeenten, die van de regio Kempense Meren is duidelijk regionaal. Het kleinstedelijk gebied concurreert niet met de omgeving van Molse Meren wat betreft recreatief aanbod. De relatie tussen de omgeving van de Kempense Meren en het kleinstedelijk gebied is er meer één van aanvullende aard. Voor recreanten wordt het recreatief aanbod in de omgeving Kempense Meren aangevuld met cultuurhistorische attractiepunten, winkelmogelijkheden. Deze aspecten van het kleinstedelijk gebied Mol geven aanleiding tot een zinvol stadsbezoek op korte afstand van de verblijfsrecreatie.

2 Ruimtelijke structuur plangebied PRUP Kanaalplas

2.1 Fysische kenmerken

Fysisch systeem

Het oosten van de gemeente Mol vertoont een zacht hellend landschap, dalend van oost naar west. Deze zone is gelegen op de noordwestelijke uitloper van het Kempens Plateau en valt geologisch samen met de Maaspuinkegel. Het Kempens Plateau is bedekt met een dikke laag grind afgedekt met dekzanden. Het gebied ligt op de waterscheiding tussen Schelde en Maas. In de ondergrond bevindt zich een ondoordringbare laag die het grondwater ophoudt. Lokale depressies op de overgang tussen hogere gronden in het oosten en lagere gronden in het westen geven door oppervlakkige afstroming van kwelwater aanleiding tot het ontstaan van bovenlopen van het Netebekken. Voorbeelden zijn de Moeren, Sluismeer-Buitengoor-Meergoor, Den Diel – De Maat en Koemook.

Het noorden van de gemeente Mol maakt daardoor deel uit het brongebied van het bekken van de Kleine Nete, een aaneenschakeling van brongebieden van bovenlopen van de Kleine Nete. Waterlopen ontspringen hier en lopen van hieruit in westelijke richting:

- Brongebied Voorste Neet ter hoogte van Groesgoor in Dessel en Den Diel - De Maat in Mol
- Brongebied Vleminckloop in de vochtige depressie Buitengoor-Meergoor-Sluismeer
- Brongebied Waterstraatloop-Kleine Nete in de vochtige depressie Broekbeemden

Bovenop de Boomse Klei, op een diepte van 180-260m onder Mol, bevinden zich van oost naar west een hele reeks tertiaire afzettingen: de zanden van Diest, Kasterlee en Mol.

Vooraf de zanden van Mol kennen hier een vrij ruime verspreiding. Bovendien liggen ze ter hoogte van Mol nagenoeg aan de oppervlakte. Het gaat om een fluviatiele afzetting. Witte, grove zanden zijn meegevoerd door een stroom vanuit de Ardennen en afgezet in een breed estuarium, dalend naar de toenmalige zee in het noordoosten van België.

Op de zanden van Mol rusten de jongste afzettingen van de Kempen. Het zijn dekzanden die vooral tijdens de laatste ijstijd vanuit het noorden naar Laag-België werden meegevoerd. In de omgeving van Mol schommelt hun dikte rond 2-4m, behalve op plaatsen waar ze later tot landduinen (stuifzandruggen) bijeen waaiden.

Witzandontginning

Het hoge kwartsgehalte van de zanden van Mol wijst erop dat ze een zeer intense verwerking hebben gekend waardoor alleen het stabiele mineraal kwarts overbleef. Door hun hoge zuiverheid worden de kwartzanden van Mol intensief uitgebaat. De zeer zuivere zanden worden gebruikt in de glasnijverheid en zijn een belangrijk exportproduct. Door de hoge zuiverheid worden ze echter niet enkel meer voor de productie van glas gebruikt, maar ook als basisgrondstof voor glasvezel, keramiek, glazuur, email en silicaatchemie.

De zandontginning nam reeds een aanvang medio 19^e eeuw. Zo ontstond S.C.R. Sibelco reeds in 1872. Ondertussen heeft de witzandontginning een sterke uitbreiding gekend in de grenszone tussen Mol, Dessel en Lommel. De groeve Maat, alias Kanaalplas, is een recente ontginning in deze omgeving.

Kenmerken waterplas

De groeve Maat van SCR Sibelco heeft tijdens de afgelopen tientallen jaren ontstaan gegeven aan een nieuwe waterplas, ondertussen gekend als de kanaalplas. Het gaat dus om een kunstmatige waterplas. De kanaalplas is tot 25m diep en wordt gezien de ontstaanswijze aan de oeverzones gekenmerkt door steile oevers en smalle ondiepe littorale zones.

Tussen de kanaalplas en het kanaal Dessel – Kwaadmechelen werd een rechtstreekse doorgang aangelegd in functie van de ontginnings- en transportactiviteiten van SCR Sibelco. De doorgang heeft een bruto-breedte van ongeveer 60m.

2.2 Natuurlijke structuur en natuurwaarden

2.2.1 Natuurwaarden kanaalplas en oeverzones

Figuur 3: weergave van Bwk versie 2.1 (Eenh1) voor plangebied PRUP

Waterplas

Bwk versie 2.1	Beschrijving	Biologische waardering
App	diep water met steile vegetatieloze oevers	Biologisch waardevol

Bron: BWK, versie 2.1, digitale bestanden, Instituut voor Natuurbehoud

- Recente en kunstmatige waterplas met aanzienlijke diepte (20m en meer)
- Litorale zones met sterke hellingsgraad, vaak nog niet gestabiliseerd
- Verbinding met kanaal Dessel-Kwaadmechelen geeft aanleiding tot waterhuishouding met kalkrijk water
- uitgestrekte waterplas in vrij rustige omgeving: pleisterplaats voor watervogels

Oeverzone noord

Bwk versie 2.1	Beschrijving	Biologische waardering
Ku (hj)	Ruigte op vergraven en opgehoogde terreinen (vochtig licht bemest grasland, gedomineerd door russen)	Biologisch waardevol
Qb	Eiken-berkenbos	Biologisch zeer waardevol
Kc	Groeve, ontginning	Complex van biologisch minder waardevolle en waardevolle elementen
Lhb	Populierenaanplant op vochtige ondergrond met elzen- en/of wilgenondergroei	Biologisch waardevol

Bron: BWK, versie 2.1, digitale bestanden, Instituut voor Natuurbehoud

- brede zone aansluitend op kanaal Bocholt-Herentals: halfopen eikenbos met bijmenging van berk, spork, vlier, naaldhout
- pioniersvegetatie op brede open zone aansluitend op kanaalplas (vrij droge en arme zandgrond)
- restant van populieraanplant in NO hoek

Oeverzone oost

Bwk versie 2.1	Beschrijving	Biologische waardering
Ku (hj)	Ruigte op vergraven en opgehoogde terreinen (vochtig licht bemest grasland, gedomineerd door russen)	Biologisch waardevol

Bron: BWK, versie 2.1, digitale bestanden, Instituut voor Natuurbehoud

- brede strandzone met aangebrachte dekzanden, niet volledig gestabiliseerd, onderhevig aan erosie
- open pioniersvegetatie op droge, arme zandgronden

Oeverzone zuid

Bwk versie 2.1	Beschrijving	Biologische waardering
Ku (sz)	Ruigte op vergraven en opgehoogde terreinen (opslag van allerlei aard op gestoorde gronden)	Biologisch waardevol
Sz	opslag van allerlei aard op gestoorde gronden	Biologisch waardevol
Uv (ui)	Terrein met recreatie-infrastructuur (industriële bebouwing)	Complex van biologisch minder waardevolle en waardevolle elementen
Ppmb	Aanplant van Grove den met ondergroei van struiken en bomen	Biologisch waardevol

Bron: BWK, versie 2.1, digitale bestanden, Instituut voor Natuurbehoud

- brede oeverzones: aangebrachte dekzanden, niet gestabiliseerd, onderhevig aan erosie
- open pioniersvegetatie op droge, arme zandgronden
- loofbosje met els, eik, berk, den, lijsterbes, grauwe abeel
- struweelopslag op verhoogde berm
- parking: restanten van vroegere naaldhoutaanplant, beplantingen tussen de parkeerplaatsen, ven in de westelijke zone
- naaldbos in ZW hoek
- verticale zandwanden in gebruik als broedlocatie voor oeverzwaluw

Oeverzone west

Bwk versie 2.1	Beschrijving	Biologische waardering
Sz (vt)	opslag van allerlei aard op gestoorde gronden (venig berkenbos)	Complex van biologisch waardevolle en zeer waardevolle elementen

Bron: BWK, versie 2.1, digitale bestanden, Instituut voor Natuurbehoud

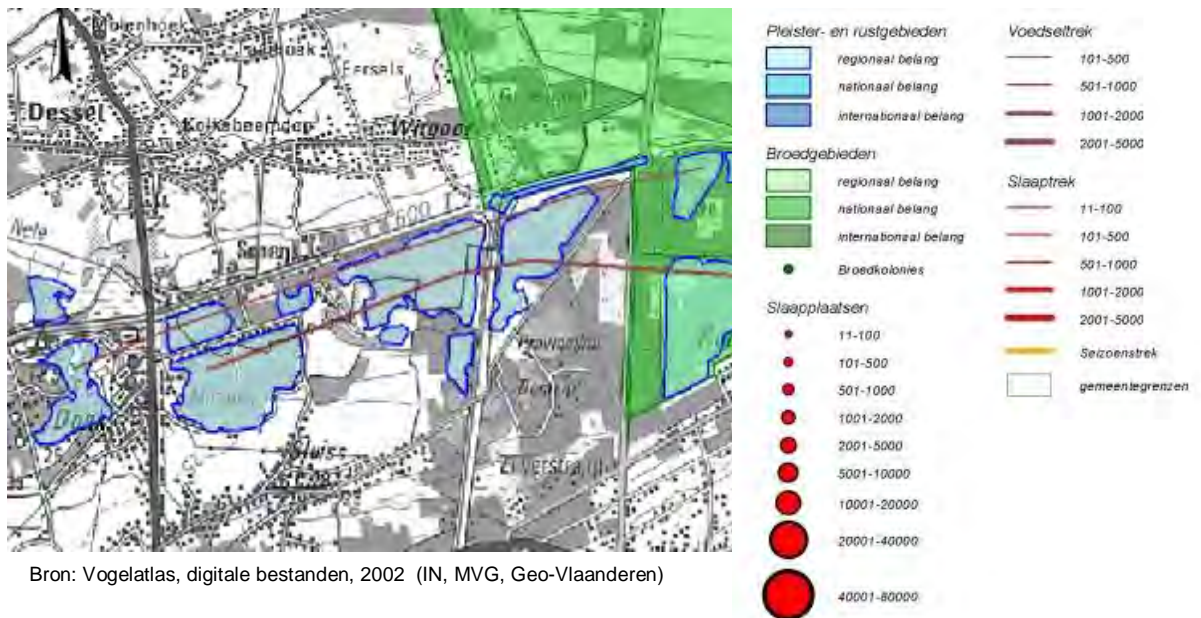
- Reeds meer gestabiliseerde zone
- open, brede houtkant van wisselende breedte met loofboomsoorten

2.2.2 Fauna

Vogels

In functie van de bescherming van in het wild levende vogels werden specifieke beschermingszones afgebakend: vogelrichtlijngebieden en Ramsar-gebieden. Daarnaast en aanvullend werden voor Vlaanderen alle belangrijke concentratiegebieden en trekroutes van vogels geïnventariseerd en aangeduid in de Vogelatlas (Instituut voor natuurbehoud).

Figuur 4: Vogelatlas voor de omgeving van de Kanaalplas

Bron: Vogelatlas, digitale bestanden, 2002 (IN, MVG, Geo-Vlaanderen)

Figuur 4 geeft aan dat de kanaalplas in de Vogelatlas werd aangeduid als een gekende pleisterplaats en rustgebied.

Pleister- en rustgebieden zijn gebieden waar er gedurende een groot deel van het jaar vogels voedsel komen zoeken en/of rustende vogels worden aangetroffen. De afbakening van deze gebieden gebeurde aan de hand van gegevens die verzameld werden in het kader van de watervogeltellingen en ganzentellingen. Sinds 1967 organiseert het Instituut voor natuurbehoud elke winter een aantal gestandaardiseerde tellingen van overwinterende watervogels. Ook voor de kanaalplas zijn zulke tellingen uitgevoerd. De resultaten van deze watervogeltellingen werden ter beschikking gesteld door het Instituut voor Natuurbehoud en zijn opgenomen in bijlage. Hieruit is het ornithologisch belang van de kanaalplas af te leiden. In de vogelatlas werd de kanaalplas aangeduid als een pleister- en rustgebied van regionaal belang (regelmatig minstens 100 vogels aanwezig). De soorten die op regelmatige basis in de winterperiode waargenomen worden zijn: Fuut, Aalscholver, Wilde Eend, Kuifeend, Meerkoet.

Als voedseltrekroute zijn de ontginningsplassen waaronder de kanaalplas, van belang voor eenden en Aalscholvers met aantallen tussen 500 en 1000 per dag. Het gaat om dagelijkse vliegbewegingen tussen rustgebieden en foerageergebieden. Heel wat soorten eenden rusten bijvoorbeeld overdag op waterplassen en vliegen in de avondschemering en 's nachts naar foerageergebieden zoals graslanden.

De zone Postel ten noorden van het kanaal Bocholt – Herentals en de zone De Maat ten oosten van de Postelsesteenweg zijn aangeduid in de Vogelatlas als broedgebied van nationaal belang.

Wat betreft broedvogels binnen het plangebied van het PRUP Kanaalplas zelf is bekend dat oeverzwaluw broedt in de centrale zuidelijke zone van het plangebied. Deze broedlocatie werd ook geïnventariseerd in de periode 2000-2002. Daarbij werden ook broedlocaties van fuut geïnventariseerd binnen het plangebied PRUP kanaalplas.

Oeverzwaluwen broeden in kolonies en vrijwel steeds binnen vliegafstanden van grote wateroppervlakten. Ze graven broedtunnels van minstens 40cm diepte in verticale wanden. De

Oeverwaluw stelt bijgevolg enkele specifieke eisen aan z'n broedbiotoop: voornamelijk de aanwezigheid van water en enkele steile (90°) zandige oevers waarin de nestgangen in kolonieverband worden uitgegraven. Uitgespoelde rivieroeveren vormen de natuurlijke biotopen maar in toenemende mate worden vaak erg grote kolonies aangetroffen in artificiële biotopen zoals zandgroeven, ontginningen, opspuitingen en bouwputten¹. In de broedtijd is de oeverwaluw een erg kwetsbare soort.

Als typische viseter broedt de Fuut aan allerlei natuurlijke en artificiële waterpartijen waar voldoende kleine vis beschikbaar is en waar bescherming aanwezig is voor het drijvende nest. In Vlaanderen is de Fuut de laatste decennia sterk toegenomen. Door de talrijke ontginningen voor wegen- en andere infrastructuurwerken werden veel plassen gecreëerd die zich later ontwikkelden tot een geschikt broedbiotoop voor de Fuut.

In het kader van de broedvogelinventarisatie 2000-2002² werden in directe omgeving broedparen van uiteenlopende soorten waargenomen: Bonte vliegenvanger, Boompieper, Boomklever, Gekraagde roodstaart, Sprinkhaanzanger, Bergeend, Blauwe Reiger, Buizerd, Groene Specht, Huiswaluw, Kleine Plevier, Kuifeend, Nijlgans, Torenavalk, Wielewaal, Wulp, Zwarte Specht, Nachtegaal.

Uit voorgaande blijkt dat kanaalplas als onderdeel van de waterplasrijke regio van Mol een belangrijke ecologische rol speelt in de overwintering van watervogels en dat de natte oeverzones broedlocaties zijn voor watervogels. Ook andere broedvogels zijn eigen aan de bestaande toestand van de kanaalplas.

2.2.3 Ecologische relaties

Het plangebied van PRUP Kanaalplas sluit aan op en of ligt op korte afstand van een aantal gebieden die structuurbepalend zijn in de natuurlijke structuur op regionaal niveau. In de meeste gevallen is deze hoofdfunctie natuur voor deze gebieden ook juridisch vastgelegd of beleidsmatig ondersteund door aanduiding als speciale beschermingszone, GEN, ... Volgende natuurconcentratiegebieden zijn gelegen in de onmiddellijke omgeving van de kanaalplas

– boscomplexen Postel

De bossen van Postel strekken zich uit over het noorden van de gemeente Mol en bestaan uit gemengde bossen met naaldhout in loofbestanden en loofhout (natuurlijke verjonging) in naaldhoutbestanden. Loofhout situeert zich voornamelijk aan landschappelijk waardevolle gebieden als vennen, vijvers en moerassen. Van deze biotopen liggen verder nog heel wat restantvegetaties verscholen in de boszones. Oude loofbossen op vochtige gronden vertonen zeer soortenrijke kruidlagen. Doorheen het hele gebied liggen oude dreven. Deze zijn alleenstaand in het landschap of ondertussen reeds opgenomen in de boszones. In open boszones, brede brandgangen en onbeboste randzones zijn talrijke heiderestanten terug te vinden. Verspreid in de bossen van Postel liggen open waters met wisselende natuurlijkheid maar over het algemeen toch zeer interessante fauna en flora en waardevolle randgebiedjes en restzones.

– natuureservaten Den Diel – De Maat

Dit gebied sluit in het oosten aan op het plangebied van het PRUP. De biologische waarde van de waterplassen die ter plekke ontstonden naar aanleiding van de zandwinning en bruinkooldelving lopen sterk uiteen. Toch hebben ze over het algemeen een vrij natuurlijke structuur. De oeverbegroeiing is sterk variabel van plas tot plas. Ze zijn van groot belang voor watervogels, vissen, amfibieën, libellen, enz. In natuureservaat de Maat is een oud heideven terug te vinden. In overgangszones tussen open water en omliggende gronden en op lagergelegen natte gronden zijn zeldzame moeraslevensgemeenschappen met onder andere veenmosvegetaties aanwezig. Ook de herkolonisatie van verstoorde oevers en gronden heeft interessante plantengemeenschappen opgeleverd. Verspreid komen restanten van natte en droge heide voor die botanisch zeer rijk zijn. Natte graslanden en poelen zijn terug te vinden in de voormalige vloeiveiden aan de Maat. De Maat en den Diel worden verder voornamelijk gekenmerkt door gevarieerde loofbossen. Het gaat om populieraanplantingen met ondergroei van ruigtekruiden, natuurlijke gemengde bossen, natuurlijk eiken-berkenbos. In de randzones en aan Verkallen is meer naaldhout terug te vinden. Het park aan de Maat is een oud kasteelpark met

¹ Bron: "Atlas van de Vlaamse Broedvogels 2000-2002", Instituut voor natuurbehoud, MVG Afdeling Natuur, Natuurpunt.

² Bron: databank Broedvogelatlas, Instituut voor Natuurbehoud

eikenbeukenbos dat deels werd opgevat als arboretum. Door de verweving van diverse levensgemeenschappen en de relatieve rust is het gebied in het algemeen vrij rijk aan fauna.

- natuureservaat Buitengoor-Meergoor en natuurgebied Sluismeer

Dit gebied is gelegen ten zuiden van het Zilvermeer, tussen het Provinciaal domein en het Zilverstrand en sluit met andere woorden niet meteen aan op het plangebied. Het Buitengoor-Meergoor vormt het brongebied van de Vleminckloop, de meest zuidelijke tak van het bekken van de Kleine Nete. Kwelwater wordt ondergronds aangevoerd vanop het Kempens Plateau. Anderzijds dringt voedselrijk kanaalwater langs de oostelijke afwateringsgracht in het gebied. Het kanaal Dessel-Kwaadmechelen snijdt de depressie waar ook Sluismeer in ligt in twee. De oost-westhelling (oppervlakkige afstroming) en de ingrepen in de waterhuishouding maken het gebied tot een sterk gradiëntrijk milieu (droog-nat, voedselarm (zuur)-voedselrijk (basisch)). De natuurwaarden in Sluismeer langs de Vleminckloop bestaan uit broekbossen en nog enkele vrij natuurlijke graslandjes. Vanuit de resterende beemden wordt de Vleminckloop gevoed via een stelsel van slootjes met plaatselijk een zeer interessante en rijke flora. In het oosten van het gebied is een gagelstruweelvegetatie terug te vinden. Aan de overzijde van het kanaal vormen Meergoor en Buitengoor een bijzonder waardevol ecologisch gebied. Centraal komen enkele ondiepe vennen voor. Aan de Vleminckloop heeft zich, door het wegvallen van de bewerking van de smalle percelen een vochtig elzenbos ontwikkeld met een groot aantal soorten in de kruidlaag. Van het vroegere laagveenmoeras resteert nog een bulten- en slenkenmoeras centraal in het Buitengoor grenzend aan een gagelstruweel met opslag van den, berk en els. Op hogere gronden vinden we heiderelicten terug, evenals enkele oudere naaldbestanden.

- Voormalig stort langsheen de Postelsesteenweg

Het gebied is een voormalige gemeentelijke stortplaats die midden jaren 80 werd gesloten en afgedekt met klei en dekzanden van de naastliggende ontginningsput. Het gebied werd opgezaaid met heide. Het ganse gebied bestaat daardoor ondertussen uit gebiedsdekkende heide met uitzondering van de randzones met loofhout waar het bestaande bos werd behouden of een heraanplanting werd doorgevoerd.

De aanwezigheid van talrijke andere waterplassen in de omgeving langsheen het kanaal Bocholt-Herentals geeft aanleiding tot het bestaan van voedseltrekroutes en de massale overwintering van watervogels in deze omgeving. Hierdoor bestaan er faunistische relaties tussen de kanaalplas en de put van Mol-Rauw, de Maat, de schansput, de plas Leblanc, Miramar e.a.

Op het vlak van hydrologie bestaan er directe ecologische relaties tussen de kanaalplas, het kanaal Dessel – Kwaadmechelen en De Maat:

- Invloed basisch kanaalwater: voedselrijke milieus in voedselarme omgeving
- open waterverbindingen met De Maat met inlaten voor water in de kanaalplas

Een aantal strakke infrastructuren vormen anderzijds barrières ten nadele van intense ecologische relaties: kanalen, Postelsesteenweg, Zilvermeerlaan

2.3 Economische activiteiten

2.3.1 Economische positionering

De aanleg van de kanalen in deze regio midden 19e eeuw stond in het teken van de ontginning in functie van landbouw en de irrigatie van deze gronden met maaswater. Anderzijds bracht deze aanleg een belangrijk economisch neveneffect met zich mee. Bij het graven van de kanalen ontdekte men het hoge kwartsgehalte van de witte zanden in Mol en omgeving. De aanwezigheid van het witzand heeft een belangrijke industrialisatie van Mol en omgeving tot gevolg gehad, zoals de vestiging van glasfabrieken en dergelijke.

Ondertussen bleek ook uit de studie tot het opmaken van een multifunctioneel ontwikkelingsperspectief voor het kanaal Dessel – Turnhout – Schoten dat in deze regio van het kanaal het accent ligt op materiaalintensieve bedrijvigheid: het vervaardigen van bouwmaterialen en recyclageactiviteiten. Vanuit deze sector bleek eveneens een toenemende belangstelling voor het

kanaal als transportmiddel. Ook Sibelco maakt voor transport van de producten gebruik van het kanaal richting Kwaadmechelen en bevestigt hiermee het materiaalintensieve karakter van het watertransport.

2.3.2 Witzandwinningsbedrijf SCR Sibelco

De kanaalplas is grotendeels in eigendom van het witzandwinningsbedrijf NZM (SCR Sibelco).

De kanaalplas werd geëxploiteerd door SCR Sibelco voor de ontginning van witzand via een drijvende zuiger gekoppeld aan een pijpleiding. Via een pijpleiding wordt het onbewerkte witzand naar het moederbedrijf aan de Schans in Dessel gepompt. Aan de zuidzijde (t.h.v. de knik in de Zilvermeerlaan) bevindt zich een boosterstation met bijhorende zandleidingen waarlangs onbewerkt witzand, afkomstig van de ontginningsgebieden in Lommel, eveneens naar het moederbedrijf wordt gepompt. Over het kanaal Dessel-Kwaadmechelen werd hiervoor een specifieke pijpleidingbrug voorzien.

Een deel van de in het moederbedrijf bewerkte grondstof wordt via vrachtwagens aangevoerd naar het verlaadstation op de zuidelijke oever van de kanaalplas. De verlaadsite omvat een driehoekige plant met 3 silo's en aanrijhelling annex keerpunt voor vrachtwagens, een transportband en een loods. De loods aan de uiterste zuidelijke grens van het activiteitenterrein voorziet enkel nog in stockage van pijpleidingen. Via een westelijke kade worden op de verlaadsite vrachtschepen geladen.

Voor transportverkeer over de weg is de verlaadsite bereikbaar via de Zilvermeerlaan. Over water is de kade bereikbaar gemaakt via een doorgang tussen de kanaalplas en het kanaal Dessel-Kwaadmechelen. De trafiek is geënt op het kanaal Dessel-Kwaadmechelen omwille van de hogere tonnagecapaciteit. Op de verlaadsite worden schepen tot 1350 ton (cfr. Europese norm) geladen voor watertrafiek naar het Albertkanaal-Rijnkanaal en slechts sporadisch richting Antwerpen. Ter vergelijking, de tonnagecapaciteit van het kanaal Bocholt-Herentals waarlangs het moederbedrijf is gelegen bedraagt slechts 600 ton.

De witzandontginningsactiviteiten en verlaadactiviteiten op de kanaalplas functioneerden dus onafhankelijk van elkaar. Ondertussen wordt de ontginning afgerond, de transport- en verlaadactiviteiten worden echter voortgezet.

In augustus 2005 werden door SCR Sibelco ontginningsactiviteiten aangevat in een nieuwe groeve 'De Pinken' te Dessel.

2.3.3 Scheepsherstellingswerf Kalis (KSHW)

De scheepsherstellingswerf Kalis zit reeds sinds de jaren '20 op het driehoekig terrein in het zuiden van het plangebied, ingeklemd tussen de Zilvermeerlaan en het kanaal Dessel-Kwaadmechelen.

Het betreft een kleinschalige herstellingswerf rondom een kleine havenkom die via een smalle waterverbinding van 7m breedte een connectie heeft met het kanaal Dessel – Kwaadmechelen. Aanpalend werden werkplaatsen annex woning opgericht. De activiteiten die geënt zijn op het kanalenetwerk hebben een regionaal karakter en omvatten de herstelling en onderhoud van baggerschepen en andere vaartuigen. De kom wordt eveneens verhuurd voor de stalling van jachten en kleine vaartuigen. Recent werd ook de toeristische verhuur van houseboats opgestart. De havenkom van Kalis geldt als vertrekpunt voor particuliere meerdaagse toeristische rondvaarten.

2.4 Recreatieve voorzieningen

2.4.1 Recreatieve voorzieningen in omgeving Molse Meren

Watertoerisme

De kanaalplas is gelokaliseerd ten zuidoosten van het knooppunt van het Kanaal Bocholt-Herentals, het Kanaal Dessel-Kwaadmechelen en het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten. Deze kanalen zijn op hun volle lengte bevaarbaar voor de pleziervaart. Deze kanalenkruising is vrij uniek in Europa en is één van de belangrijkste locaties in een uitgebreid grensoverschrijdend netwerk van kanalen welke

gebruikt worden door de pleziervaart. Deze vorm van watertoerisme kent al jaren een stijgende populariteit. Dit blijkt ook uit de tellingen van de passages van de sluzen.

Wat betreft passagiersvaart organiseert vzw Kempense Meren op commerciële basis toeristische boottochten met de boot De Zander. Dit is de enige te boeken passagiersboot op de kanalenkruising. Wat betreft de afmetingen van De Zander is de lengte van de romp in de meetbrief vastgesteld op 28.37 m en de breedte op 5.15 m. De diepgang bij de grootste inzinking is 1.10 m. De hoogte boven het water tot het vlak van de ledige diepgang is 4.55 m. Het aantal vaarten bedraagt circa 400 per jaar met 3 tot 4 vaarten per dag gedurende het hoogseizoen.

Watersporten

De omgeving Molse Meren heeft aan een groot aanbod van watersportmogelijkheden:

– Zwemmen/strandbaden

Het Zilverstrand, Domein Zilvermeer en Sunparks bieden volop zwemmogelijkheden. Het Zilvermeer beschikt over een zeer populair lig- en zwemstrand voor dagtoeristen. Zilverstrand en Sunparks beschikken bovendien over overdekte zweminfrastructuur.

– Duiksport

Het Provinciaal domein Zilvermeer heeft een internationale reputatie als toplocatie voor recreatief duiken. De helderheid van het uitgeloopte water van de duik- en zeilvijver van het Zilvermeer is aantrekkelijk voor verschillende duikclubs. De plas herbergt bovendien een uniek onderwatermuseum. Deze waterplas wordt ook beperkt gebruikt door recreatieve zeilers en surfers. Zij conflicteren volgens het huidige gebruik niet met de duikactiviteiten.

– Kano- en kajaksport

Het clublokaal van de Molse kano- en kajakclub is zonevreemd gelegen aan de overzijde van het kanaal Herentals – Bocholt, langs het jaagpad tussen sas 3 en sas 4. De vereniging beschikt over een clublokaal met botenloods en kantine.

– Surfen en zeilen

Het recreatieve surfen en zeilen vindt enerzijds plaats op de grote zeil- en duikvijver van het Zilvermeer. Er is een zeil- en surfschool aanwezig op het domein. De surfers en zeilers maken momenteel, in afwachting van de opening van het watersportcentrum, nog gebruik van de opslagruimten onder en bij het Zilverbos aan de zuidelijke zijde van de waterplas. De Kempische windsurfclub Mol is anderzijds gevestigd aan de Schansput (Sas 4) te Dessel aan de andere zijde van het kanaal Dessel-Kwaadmechelen. Deze club beschikt hier over een clubhuis met sanitair, opslagruimten, terras en parking. De Schansput heeft als bestemming ontginningsgebied met nabestemming natuurgebied waardoor de locatie door deze infrastructuur zonevreemd ingenomen wordt.

– Waterskiën

Waterskiclub Mol-Ski is gevestigd aan Sas 4 in Dessel. De club gebruikt het kanaal Dessel-Kwaadmechelen vanaf het kanalenkruispunt (sas 4) in Dessel tot de brug 3 Mol-Rauw, twee kilometer zuidwaarts. Dit levert voor de scheepvaart op dit moment geen problemen op. De waterskiclub heeft een lokaal met cafetaria en terras met eetgelegenheid, douches, toiletten, vergaderzaaltje en sportveld voor beachvolley. Het clublokaal is open van 1 mei tot 31 oktober. De voorzieningen zijn een moderne hydraulische Slipway voor het te water laten van boten, aanlegsteigers voor boten en een grote parking voor wagens met aanhangwagens. De beoefende watersporten zijn recreatie waterski klassiek, racing, wakeboard, show, blootvoeten en andersvaliden.

– Vissen

De kanalen bieden openbaar hengelwater van goede kwaliteit.

– watersportcentrum Zilvermeer

Recent werd binnen het Provinciaal Domein Zilvermeer, een watersportcentrum gerealiseerd. Het watersportcentrum is gelegen op de noordzijde van de zeil- en duikvijver van waar de duikers optimaal de waterplas kunnen betreden en waar momenteel voldoende aanlegplaats (op het strand) is voorzien voor de zeilboten van de camping en de aanwezige zeil- en surfactiviteiten. Het terras geeft uit op en biedt een totaaloverzicht over de vijver gericht naar het provinciaal domein toe. Het is de bedoeling om de toegang verder te integreren in de dagrecreatietoegang naar de bestaande parking. De bestaande toegangsweg werd voorzien van een slagboom en badge-reading-systeem en kan gemakkelijk worden omgevormd naar toegang voor duikers en

andere watersporters. De huidige wegen worden zo veel mogelijk behouden en minimaal opgewaardeerd waar nodig. Rondom het watersportcentrum is voldoende plaats ter beschikking om 60 à 80 wagens te laten parkeren tussen de bomen. Er wordt geopteerd om een minimum aan verharde parkingplaatsen te voorzien en verder sporadisch parkeren onder de bomen toe te laten. De ondergrond is hiervoor voldoende hard.

Horeca

Horecazaken komen verspreid voor in de directe omgeving van de kanaalplas. Binnen het Provinciaal Domein Zilvermeer bevinden zich een aantal horecazaken: Zilverbos aan de camping en zeilvijver, strandpaviljoen en Zilvermeeuw aan de speeltuin en zwemvijver. Aan de kanalenkruising is beperkte horeca aanwezig. De Pannenkoekenboot ligt vast aangemeerd en is een horecazaak die zich mede richt op de recreatief-toeristische markt. Aan de overzijde, op de zuidwestelijke hoek van de kanalenkruising, beschikken de clublokalen van de waterskiclub en de surfclub over dergelijke voorzieningen. De cafetaria van de skiclub heeft een eetgelegenheid en een terras. Verder zijn horecazaken terug te vinden langs het kanaal Bocholt - Herentals ter hoogte van Sas3. Zo ligt de Kleppende Klipper aangemeerd op het kanaal Bocholt – Herentals ten noordoosten van de kanaalplas.

Recreatiedomeinen - Zilvermeer, Zilverstrand, Sunparks

De omgeving Molse Meren vormt een zwaartepunt in de verblijfsrecreatieve voorzieningen binnen een zeer ruime regio. Provinciaal domein Zilvermeer, dat in het zuiden direct aansluit op de kanaalplas, beschikt over een ruime camping langs de grootste waterplas. Daarnaast werden bungalows, trekkershutten en een bivakhuis opgericht. Verder omvat het domein andere belangrijke recreatieve elementen: wit zandstrand aan de zwem- en roeivijver, een nieuw watersportcentrum aan de zeil- en duikvijver, horeca, speeltuin en sportinfrastructuur. De uitbouw van het watersportcentrum draagt onder meer door de mogelijkheid meerdaagse activiteiten te organiseren bij tot een toename van het aantal overnachtingen. Ook Zilverstrand beschikt over een camping met vaste en toeristische plaatsen rondom het centrale open zwemwater. Het grootschalig complex van Sunparks bestaat uit de combinatie van een centraal hotel, een vakantiedorp met individuele vakantiehuisjes en bijhorende recreatieve voorzieningen.

Recreatieve routes

In een aantal fases is in de gehele Antwerpse Kempen een groots fietsknooppuntennetwerk aangelegd. Het totale netwerk omvat maar liefst ca. 250 kilometer dat in twee richtingen bewegwijzerd is. Via genummerde knooppunten worden verschillende deelroutes met elkaar verbonden tot een netwerk. Eén van de doelstellingen is de fietser een aantrekkelijke mengeling van natuur, cultuur en architectuur aan te bieden. Daarnaast geldt het uitgangspunt voor deze routes dat ze veilig en landschappelijk aantrekkelijk zijn. Een aantal van de fietsknooppunten binnen dit netwerk zijn gelegen in de directe omgeving van de kanaalplas. Daarnaast passeren een aantal andere bewegwijzerde fietsroutes de omgeving van de kanaalplas: Molse Meren, Miel Ottenroute, Kruieroute en Vaartketersroute. Er is ook indirect aansluiting op het Landelijk Fietsroutenetwerk. Dit zijn doorgaande landelijke fietsroutes die diverse regio's doorkruisen. Ze zijn in beide richtingen bewegwijzerd met rechthoekige metalen bordjes. Een aantal bekendere LF-routes sluiten aan op Nederlandse routes, bijvoorbeeld de Maasroute. In de buurt bevindt zich tevens de mountainbikeroute het Campinapad.

In de directe omgeving van de kanaalplas zijn verder een zestal wandelroutes uitgestippeld: het Groesgoorpad, het Merenpad, Rond de Heide, De Maat, Natuurleerpad Dessel en het Strimittenpad.

Uitkijktoren

Ten noordwesten van de kanalenkruising, op grondgebied van Dessel, wordt op korte termijn (2006) een toeristentoren opgericht. Deze kan als baken dienen voor het toetreden tot het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten. Het daartoe opgemaakte BPA voorziet in ruimte voor de toren, met daarbij beperkte ontvangstruimte en sanitaire voorzieningen. Er is geen grootschalige horeca voorzien op deze locatie.

2.4.2 Recreatieve voorzieningen binnen het plangebied PRUP Kanaalplas

Vissen

Vissen op de kanaalplas gebeurt reeds op grote schaal. Sibelco geeft momenteel visvergunningen af tegen betaling. Hiervoor zijn echter geen specifieke voorzieningen voor aanwezig. Ook voor de toekomst bestaat grote belangstelling om te vissen op de kanaalplas.

Jachthavencomplex in opbouw

Op de zuidelijke oever van de kanaalplas, ten noordoosten van de verlaadsite van Sibelco is anno 2005 een jachthavencomplex in opbouw. De jachthaven zal positief bijdragen tot de verdere ontwikkeling en toekomst van de pleziervaart op de Kempense kanalen en zorgt voor een aansluiting van de regio op het toerwaartnetwerk 'tussen Maas en Schelde'.

De jachthaven zal in eerste instantie vijftig ligplaatsen groot zijn. Er wordt voorzien in een uitbreiding van de jachthaven met modules van drie maal 50 plaatsen in de toekomst. Het complex zal verder bestaan uit een aanlegsteiger voor de Zander en een jachthavengebouw met inbegrip van conciërgevertrekken jachthavenmeester, een horecazaak, sanitaire voorzieningen, kleedkamers en een aantal opslagplaatsen voor materiaal. Voor bezoekers wordt een parking aangelegd, en ook een fietsersstrook wordt doorgetrokken langs het jachthavengebouw. De jachthaven zal voor toervaarders vanaf het kanaal Dessel-Kwaadmechelen via dezelfde doorgang te bereiken zijn als degene die door de schepen van Sibelco gebruikt wordt.

Recreatieve routes

Verschillende recreatieve en/ of functionele fietsroutes passeren langsheen de kanaalplas. Slechts enkele hiervan zijn effectief binnen het plangebied gelegen. Het betreft de functionele fietsroutes langs de Zilvermeerlaan en de Postelsesteenweg. Momenteel bestaan er plannen om ten zuiden van de kanaalplas, een losliggend fietspad te voorzien dat tevens langs de jachthaven passeert.

2.5 Verkeerskundige situering kanaalplas

Wegenstructuur

Het plangebied bevindt zich in het hoofdwegennet in de maas E34 en E313. Via de N71 Zuiderring wordt het plangebied ontsloten richting E313, via Sluis en de N18 richting E34.

Vanop de N18, via de kern van Sluis, geldt de combinatie Zilvermeerlaan en Postelsesteenweg als route voor zwaar verkeer richting N71 Zuiderring teneinde het centrum van Mol te vermijden.

De Postelsesteenweg is een lokale weg III die anderzijds binnen het plangebied geconcipieerd wordt als een autoluw wegtraject richting Postel waarvoor de Baileybrug over het kanaal Bocholt – Herentals als filter geldt. Ook de Zilvermeerlaan is een lokale weg III.

Fietsverbindingen

Rond de kanaalplas zijn een heel aantal zowel functionele als ook toeristisch-recreatieve fietsbewegingen aanwezig en dit langsheen de N136 (Postelsesteenweg), het noordelijke jaagpad van het kanaal Bocholt-Herentals, het jaagpad (Wolfsbos) ten westen van het kanaal Dessel – Kwaadmechelen en de Zilvermeerlaan.

Binnen het functioneel fietsroutenetwerk voor de provincie Antwerpen werden volgende routes aangeduid³:

- Functionele fietsroutes: Zilvermeerlaan, Postelsesteenweg
- Alternatieve functionele fietsroute: Wolfsbos langsheen (W-zijde) kanaal Dessel – Kwaadmechelen

Openbaar vervoer

De openbare vervoersverbinding van De Lijn tussen Mol-centrum en de Molse Meren is seizoensgebonden:

³ bron: Bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk versie 2002, mobiliteitscel Provincie Antwerpen

- juli – augustus: vaste busverbinding tussen station Mol en Molse Meren:
 - Frequentie: 1 vervoersbeweging per uur
 - Traject: station – Rozenberg – Sluis – Zilvermeer – De Maat – Ecocentrum – Zilverstrand – Ginderbuiten – station
- september – juni: belbusverbindingen waarbij de kanaalplas valt in het belbusgebied Mol-Geel 3

2.6 Infrastructuur

Andere bebouwing

- Woning Waterstraat 60

Op de noordelijke oeverzone van de kanaalplas werd vermoedelijk reeds voor 1962 een gebouw opgericht langs het kanaal Bocholt – Herentals. Dit gebouw is in eigendom van de nv. De Scheepvaart en had vermoedelijk in het verleden een functionele taak ten dienste van de scheepvaart. Er werd een vergunning voor instandhoudings- en vernieuwingswerken aangevraagd en het gebouw is in gebruik als woning (Waterstraat 60).

- Elektricititeitscabine

Op dezelfde noordelijke oever is een elektricititeitscabine gelegen. De elektricititeitscabine werd opgericht in functie van de ontginningsactiviteiten door SCR Sibelco en zal op korte termijn ontmanteld en verwijderd worden. Van hieruit lopen echter via de noordelijke en oostelijke oever elektricititeitsleidingen naar het boosterstation waarvoor ze de aansturing verzorgen. Deze leidingen zullen ook na het verwijderen van de cabine behouden blijven.

Verkeers- en vervoersinfrastructuur

- Zilvermeerlaan

De Zilvermeerlaan is een gemeenteweg met één rijstrook in beide richtingen (2x1 wegprofiel). In beide richtingen ligt een aanliggend fietspad naast de rijstrook. Er zijn geen specifieke beveiligde oversteekpunten, ook niet tussen de overloopparking en het recreatiedomein Zilvermeer. De Zilvermeerlaan wordt vaak door zwaar verkeer gebruikt, gezien de aanduiding van Postelsesteenweg- Zilvermeerlaan als vrachtroute richting N71 om Mol-Centrum te vermijden.

- Postelsesteenweg

De Postelsesteenweg telt één baanvak in beide richtingen (2x1 wegprofiel). Ten westen ervan ligt een losliggend dubbelrichtingsfietspad parallel aan de steenweg. Ter hoogte van de ingang van het verblijfsrecreatiegedeelte van het Zilvermeer en het ecocentrum werd een specifiek oversteekpunt aangelegd.

- Waterstraat

De Waterstraat is een onverharde gemeenteweg die oost-west over de noordelijke oeverzone loopt.

Parkeervoorzieningen

- Binnen het plangebied van PRUP kanaalplas bevindt zich tegenover de toegang tot het domein aan de Zilvermeerlaan de overloopparking voor de zone dagrecreatie van het Provinciaal domein Zilvermeer:

- Ruimtelijk ligt deze centraal op de zuidelijke oever van de kanaalplas, ingesloten tussen de verlaadsite van Sibelco en de scheepsherstellingswerf.

- Deze parking wordt enkel opengesteld in functie van de noodzaak. Indien deze zich niet voordoet blijft de parking afgesloten. De parking binnen het Provinciaal domein Zilvermeer zelf heeft een capaciteit van 500 wagens. Deze volstaat over het algemeen. Slechts bij pieken in het bezoekersaantal van het Zilvermeer wordt de overloopparking met een capaciteit van 1100 wagens in gebruik genomen. Dit gebeurt een 10-tal keer per jaar bij het plaatsvinden van specifieke events op het Zilvermeer. Gemiddeld een 20-tal dagen per jaar, bij warme zomerse temperaturen, loopt het bezoekersaantal voor de dagrecreatie hoog op en dient de overloopparking eveneens opengesteld te worden. Op zulke dagen loopt de bezettingsgraad van de overloopparking uiteen van 10 tot 90%. Deze parking is niet volledig verhard en heeft een groen karakter.

- Aan het in opbouw zijnde jachthavengebouw worden eveneens parkeermogelijkheden voorzien. De parking tussen het jachthavengebouw en de Zilvermeerlaan, langsheen de aantakende zijlus, wordt in niet waterdoorlatende materialen aangelegd en zal plaats bieden aan 7 wagens.
- In het noordoosten van het plangebied, met ontsluiting via de Postelsesteenweg, ligt een zone die dienst doet als parking voor de bezoekers van de horecazaak 'Kleppende Klipper' en de omgeving van Sas3. Deze parkeerzone is niet ingericht en niet volledig verhard.
- In de omgeving van de kanaalkom wordt er ter hoogte van De Zander geparkeerd. Daarnaast hebben de waterskiclub en de Kempische Windsurfclub aan de westelijke zijde van het kanaal parkeerruimte voorzien voor de leden. Ook aan de nieuwe toeristentoren wordt parkeerruimte voorzien.

Waterbouwkundige infrastructuur

Onder waterbouwkundige infrastructuur wordt alle aan water gebonden infrastructuur beschouwd, gaande van de kanalen tot kunstwerken. Binnen het plangebied van het PRUP Kanaalplas zijn volgende elementen te vermelden:

- Het kanaal Dessel-Kwaadmechelen loopt noord-zuid ten westen van de kanaalplas. Wat betreft het scheepvaartverkeer kan vrachtverkeer tot 2000 ton over dit kanaal plaatsvinden. De maximumafmetingen die gelden voor de vaartuigen zijn: lengte 110 m, breedte 11.5m, diepgang 2.8m en vrije hoogte 5.2m. Het kanaal Bocholt – Herentals dat ten noorden van de kanaalplas in oost-west richting loopt is enger gedimensioneerd en heeft een tonnagecapaciteit die schepen tot 600 ton aankan.
- De doorgang tussen kanaal het Dessel-Kwaadmechelen en kanaalplas werd aangelegd naar aanleiding van de witzandontginning en wordt gebruikt door de overslagschepen in functie van het transport van de producten van SCR Sibelco. De doorgang heeft een breedte van ongeveer 60m. 300m ten zuiden daarvan ligt de openwaterconnectie tussen de havenkom van de scheepsherstellingswerf Kalis en het kanaal Dessel – Kwaadmechelen. Deze rechtstreekse toegang heeft een breedte van ongeveer 7m.
- Aan de overslagsite van SCR Sibelco op de landtong centraal op de zuidelijke oever van de kanaalplas werd het verlaadstation met kademuur van Sibelco aangelegd. Vrachtschepen tot 1350 ton worden hier geladen voor watertransport richting Albertkanaal.
- Ter hoogte van de Zilvermeerlaan werd een brug aangelegd met een vrije hoogte van 5.25 m. Het gaat om een vaste brugconstructie die op het kanaal doorvaartbreedte van 28m laat. Meer naar het noorden ligt over het kanaal Dessel – Kwaadmechelen een pijpleidingbrug die aangelegd werd door SCR Sibelco in functie van de zandleidingen tussen het gebied ten oosten van het kanaal en de bedrijfssite te Dessel. Het gaat om een vaste constructie met een vrije doorvaarthoogte van 6.3m boven het wateroppervlak.

Zandopslag

In de noordoostelijke hoek van de kanaalplas langsheen het kanaal Bocholt – Herentals is de open ruimte ingenomen door zandopslag. Deze opslag is verder niet gepaard gegaan met de aanleg van infrastructuur of dergelijke maar werd op het maaiveld aangebracht. Het opgeslagen zandig materiaal is in eigendom van bouw- en grondwerkbedrijf Beckers nv uit Laakdal.

Nutsinfrastructuur

De hoogspanningsleiding 26kV tussen de electriciteitscentrale Mol en Maatheide loopt binnen het plangebied van PRUP Kanaalplas ondergronds ter hoogte van de noordelijke oever, tussen kanaal Bocholt-Herentals en de kanaalplas en langs de zuidrand van de kanaalkom Dessel.

3 Juridische aspecten

3.1 Vergunningtoestand

SCR Sibelco

Tabel 2 geeft een overzicht van de vergunningtoestand die gekend is voor het terrein van de SCR Sibelco.

Tabel 2: stedenbouwkundige vergunningtoestand Sibelco aan kanaalplas

Onderwerp	Nummer	Datum beslissing
Laadplaats Maat		10/05/82
Boosterstation Maat		06/12/99

Volgende zijn de milieuvergunningen en exploitatievergunningen waarover SCR Sibelco beschikt voor de Groeve en Laadplaats Maat:

- 17/06/55: machtiging tot uitbaten op het grondgebied van de gemeente Mol over een oppervlakte van 112ha 34a 60ca van een zandgroeve voor het winnen van witzand (25.182/f2/RD)
- 03/10/78: vergunning tot exploiteren op grondgebied van gemeente Mol van een zandgroeve met gebruik van 3 zandzuigers, 2 laadschoppen, transportband, laadtrommels, zanddrogers en zeefinstallaties (45.890f2/LS)
- 25/06/81: vergunning tot uitbreiden van de vergunningsplichtige inrichting Zilvermeerlaan met 3 zandzuigers en 2 laadschoppers (50.050f2/AA)
- 15/10/81: vergunning uitbreiding met drooginstallatie, bijhorende toestellen en ondergrondse bergplaatsen (49.952f2/AA)
- 12/01/84: vergunning tot uitbreiding van de bestaande zandwinning op grondgebied van de gemeente Mol, Maat (51.193/f2/JP/mj)
- 01/04/96: vergunning exploitatie inrichting gelegen Zilvermeerlaan (1.777.51/357)

Voorgaande vergunningen werden in 2002 vervangen door een integrale vergunning voor de activiteiten van SCR Sibelco in Antwerpen en Limburg. Voor de gedeelten binnen de provincie Antwerpen gaat het om volgende vergunning:

- Besluit van de Vlaamse Minister van leefmilieu en landbouw d.d. 14 december 2002: vergunning voor de exploitatie van een inrichting gelegen te 2480 Dessel, Schans z/n; 2400 Mol, Zilvermeerlaan z/n (AMV/00039092/1006)
- Beslissing van de Bestendige Deputatie van Antwerpen d.d. 30 mei 2002 (MLAV1/0100000439/BV/gm)

De ontginningsactiviteiten zullen definitief beëindigd zijn wanneer de groeve geherstructureerd is conform het goedgekeurde herstructureringsplan, de oplevering hiervan gebeurd is en de milieuvergunning opgeheven werd.

KSHW

Tabel 3 geeft een overzicht van de vergunningtoestand die gekend is voor het terrein van de KSHW (Kalis Scheepsherstellingswerf).

Tabel 3: stedenbouwkundige vergunningtoestand KSHW

Bouwwerk	vergunningnummer	Beslissingsdatum
Oprichting bureelgebouw met woonst	26.363/D	04/03/69
Uitbreiding magazijn	26.363/D/2	12/04/79
Tweede toegang vanaf Zilvermeerlaan		15/10/79

Bron: gemeente Mol

Woning Waterstraat

Recent werd een vergunning afgeleverd voor instandhoudings- en vernieuwingswerken aan het gebouw, gevestigd Waterstraat 60 (kadastraal 13432_B_2176_R_007_00) te Mol in eigendom van de nv. De Scheepvaart.

Jachthavengebouw

Op 25 oktober 2004 werd de stedenbouwkundige vergunning voor de bouw van de jachthaven te Mol aan het Provinciaal Domein Zilvermeer afgeleverd omfattende: clubhuis, sanitaire voorzieningen, conciërgewoning, aanlegsteigers voor 50 boten, kaaimuur voor rondvaartboten met tankstation en een parking.

3.2 Feitelijke juridische toestand

Zie plan feitelijke en juridische toestand

Weginfrastructuur

- Zilvermeerlaan:

De Zilvermeerlaan staat ingetekend als buurtweg nr. 7. Deze liep in het verleden in een rechte lijn tussen brug Sluis over het kanaal Dessel – Kwaadmechelen en de omgeving van sas 3 op het kanaal Bocholt – Herentals. Naar aanleiding van de ontginning van de kanaalplas werd deze weg opgebroken en verlegd in zuidelijke richting. Daardoor takt deze nu meer naar het zuiden aan op de Postelsesteenweg. Dit nieuwe tracé is een gemeenteweg. Het voormalige tracé van buurtweg nr. 7 werd nooit afgeschaft.

Langsheen de Zilvermeerlaan wordt langs beide zijden een rooilijn van 8m uit de as van de weg gehanteerd. Deze werd echter nooit juridisch vastgelegd in een rooilijnplan.

- Postelsesteenweg

De Postelsesteenweg is gewestweg N136. Langsheen de Postelsesteenweg wordt een rooilijn van 9m uit de as van de weg gehanteerd, alsook aanvullend een bouwlijn op 8m.

- Waterstraat:

De Waterstraat is een gemeenteweg.

3.3 Eigendomsstructuur

De eigendomsstructuur binnen het plangebied PRUP kanaalplas ziet er uit als volgt:

- Eigendom Nv De Scheepvaart: domein langsheen de kanalen Dessel-Kwaadmechelen en Bocholt-Herentals
- Eigendom Vennootschap KSH: terrein van de scheepsherstellingswerf en perceel ten zuiden
- Eigendom gemeente Mol: percelen centraal op en aan zuidelijke oever van kanaalplas
- Eigendom NZM (Nieuwe Zandgroeven Mol): de andere percelen ter hoogte van de kanaalplas en de oeverzones (NZM is een dochteronderneming van Sibelco).
- 1 perceel ten NO van de bestaande doorgang is nog steeds in particulier bezit

Op korte termijn zou er een ruiling plaatsvinden tussen NZM en de gemeente Mol zodat de zone aansluitend op de jachthaven volledig in bezit komt van NZM en de gemeente Mol eigenaar wordt van een grotere oppervlakte in de ZO hoek van het plangebied.

De geldende erfpacht van Zilvermeer zou uitgebreid worden in functie van de realisatie van de jachthaven. Principieel bestaat er reeds een akkoord tussen NZM en het Zilvermeer om het gebied ter hoogte van de jachthaven, evenals de aanvaarroute, in erfpacht te geven aan het Zilvermeer.

IV PLANNINGSCONTEXT

1 Internationale context

De internationale context heeft slechts doorwerking op vrijblijvende basis; ze is waardevol omdat ze een beleidskader vormt en planconcepten en inzichten aanreikt die grensoverschrijdend van belang zijn.

De twee belangrijkste plannen zijn het Europees Ruimtelijk Ontwikkelingsperspectief (EROP) en de Tweede Benelux Structuurschets:

- in de Benelux Structuurschets wordt net zoals in het RSV uitgegaan van het streven naar een duurzame ontwikkeling, ruimtelijke diversiteit en samenhang;
- relevant zijn vooral de grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden en het pakket van maatregelen voortvloeiende uit Europese structuurfondsen en het Europese Interreg-programma. Uit deze fondsen en dergelijke programma's kunnen financiële bijdragen bekomen worden die direct van invloed zijn op (de haalbaarheid van) projecten.

2 Gewestelijk niveau

2.1 Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)

Volgende uitgangspunten en visie-elementen hebben relevantie in het kader van deze studie:

Natuur

Het rustige en uitgestrekt complex van Mol-Postel maakt deel uit van de structuurbepalende gebieden voor de natuurlijke structuur op Vlaams niveau. Het is van groot belang voor prooivogels en is tevens het voedingsgebied voor de bovenlopen van de Kleine Nete. Een apart gebied wordt gevormd door de zandwinningsgroeven van Mol. Dit complex van uitgestrekte plassen is vooral voor vogels van belang.

Het is noodzakelijk dat voor de ecologische infrastructuur een basiskwaliteit tot stand wordt gebracht. Deze heeft betrekking op het voorkomen van natuurlijke elementen in het landschap en op de structuurkenmerken ervan. Deze laten het voortbestaan of de migratie van organismen toe in gebieden waar de invloed van de menselijke activiteit overheerst.

Biotische en fysische structuurbepalende elementen en processen bepalen, samen met de dominante invloed van de mens op de natuur, het voorkomen en het functioneren van de natuur. Gebieden waar deze structuurbepalende elementen en processen tot uiting komen, maken dan ook deel uit van de natuurlijke structuur. Kanalen zijn structurerend op hun omgeving. Het zijn enerzijds aparte biotopen die het aandeel open water in een streek sterk kunnen doen toenemen. Anderzijds werken ze verbindend maar tegelijk ook scheidend. Behalve als structurele barrière of verbinding kunnen kanalen een belangrijke rol spelen in het landschap door het beïnvloeden van de lokale hydrologie. Wanneer de samenstelling van het kanaalwater erg verschilt van deze van het lokale water kunnen bijzondere ecologische condities ontstaan, onder meer bij mineraal- en kalkrijk water in een weinig gebufferde en mineraalarme streek, oa. Buitengoor Mol.

Toerisme en recreatie

Terughoudendheid is geboden bij het uitbreiden of nieuw inplanten van grootschalige toeristische en recreatieve voorzieningen in het buitengebied.

Nieuwe en grootschalige toeristisch-recreatieve infrastructuur met bijkomend ruimtegebruik is, onder voorwaarden, voorzien in de stedelijke gebieden en stedelijke netwerken en in die gebieden die in het RSPA als toeristisch-recreatief knooppunt of netwerk van primair belang werden aangeduid; in het stedelijk netwerk Kempische As, de toeristisch-recreatieve knooppunten uit het RSPA (Zilvermeer en Sunparks Kempense Meren te Mol) en het toeristisch netwerk van primair belang rond Retie, Dessel en Mol, zijn nieuwe toeristische en recreatieve voorzieningen met bijkomend

ruimtegebruik mogelijk (zie ook RSPA). Voorwaarden hiertoe zijn de afstemming op het niveau van het betrokken stedelijk gebied, de draagkracht van de ruimte en het locatiebeleid.

Gestreefd moet worden naar kwaliteitsvolle vormen van medegebruik door toeristisch-recreatieve activiteiten van infrastructuur die voor een andere functie zijn uitgebouwd of door andere activiteiten benut worden.

Uitgangspunt bij de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve activiteiten in het buitengebied is het recreatief medegebruik met respect voor de draagkracht van het gebied. Bij tijdelijke of eenmalige toeristisch-recreatieve activiteiten is het van belang dat de activiteit het ruimtelijk functioneren van de structuurbepalende functies natuur, bos en landbouw niet aantast.

Om de toeristisch-recreatieve aanbodelementen op elkaar af te stemmen, wordt netwerkvorming vooropgesteld. Paden en routes worden met elkaar verbonden en uitgerust als een samenhangend toeristisch-recreatief product. In functie van de optimalisering van de netwerkvorming kunnen binnen de randvoorwaarden van de structuurbepalende functies sommige recreatievormen in beperkte zones worden toegelaten.

Handel en bedrijvigheid

Er moet uitgegaan worden van het behoud van bestaande bedrijvigheid, versterking van het verweven karakter van het gebied en maximale integratie van alle functies, al is de vervoersfunctie op het secundaire waterwegennet richtinggevend ten opzichte van de recreatieve, het landschappelijke en de waterwinningsfunctie.

Ruimte voor nieuwe regionale bedrijvigheid is er in de stedelijke gebieden en andere economische knooppunten.

Ontginningen

De economische activiteiten waterwinning en ontginning zijn in sterke mate gebonden aan het buitengebied. Voor beide activiteiten zijn de zones evenwel ruimtelijk beperkt. Waterwinning en ontginning zijn in hoofdzaak gebonden aan geologische en hydrogeologische voorwaarden. Deze activiteiten moeten worden gerealiseerd vanuit een duurzame ontwikkeling (o.a. beperken van gebruik van eindige delfstoffen) en moeten worden gecombineerd met andere maatschappelijk gewenste activiteiten of functies. De bevoegde overheid bepaalt de specifieke behoeften aan ontginning en waterwinning. De ruimtelijke planning geeft het kader aan waarbinnen de afgewogen behoeften met betrekking tot de lokalisering en de inplanting kunnen plaatsvinden.

Ontginning van een specifieke delfstof moet deel uitmaken van een door de overheid ruimtelijk afgewogen en vastgestelde programmatie van delfstoffenwinning, met vaststelling van locaties en nabestemmingen per samenhangend delfstoffengebied. Het opmaken van gebiedsgerichte visies gebeurt in overleg met alle betrokken overheidssectoren en wordt gekaderd in het ruimtelijk beleid voor het gebied.

Op basis van een ruimtelijke afweging worden de ramingen naar ruimtebehoefte voor delfstoffen vastgelegd in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Dit gebeurt in zoverre er geen haalbare, alternatieve scenario's voor grondstoffenbehoefte beschikbaar zijn en op voorwaarde dat er in het algemeen voldaan wordt aan een aantal ruimtelijke principes. Alternatieve scenario's kunnen onder meer zijn:

- het beter beschikbaar worden van vervangende materialen, secundaire grondstoffen en nevenproducten;
- het gebruik van grondstoffen voor toepassingen die beter aansluiten bij de kwaliteit van de grondstoffen (doelmatig gebruik).

Ontginningen zijn tijdelijke activiteiten. Daarom is de ontginningsfunctie op lange termijn ondergeschikt aan de structuurbepalende functies van het buitengebied.

De locatie, nabestemming en inrichting van ontginningen conform de doelstellingen van het buitengebied

Principes met betrekking tot de keuze van de locatie kunnen onder meer zijn:

- het tijdig afstemmen van de keuze van de locatie op het beleid van de andere overheidssectoren van het buitengebied;

- het afstemmen van de locatiekeuze voor nieuwe ontginningen op de nabestemmingsmogelijkheden en dus op de ruimtelijke potenties van het gebied.
- het onderzoeken van ontginningen in de voor natuur, landbouw en bos belangrijke gebieden op voorwaarde dat:
 - ze na ontginning structuurondersteunend of structuurversterkend kunnen zijn;
 - de reële behoefte aan het delfstoftype kan aangetoond worden (= behoefte waarbij rekening wordt gehouden met de exclusiviteitswaarde, de vervangbaarheid en de zuinigheid en doelmatigheid in gebruik van het delfstoftype);
 - de schaal van het ontginnen aansluit bij de schaal van het landschap;
 - de omvang van de ontginning voldoende mogelijkheden en garanties biedt met betrekking tot de realisatie van een gepaste nabestemming;
 - de omvang van de ontginning de structuur en de functie van de structuurbepalende component niet aantast;
- het mobiliteitsprofiel van de locatie (bereikbaarheid, ontsluiting, ...) afgestemd is op het bereikbaarheidsprofiel van de ontginningsactiviteit (type vervoerswijze, aantal, frequentie, ...)

Principes met betrekking tot de nabestemming en herinrichting kunnen onder meer zijn:

- het afwegen van de nabestemming in functie van de nabestemming van de ontginningsgebieden binnen dezelfde delfstoffenzone;
- het afstemmen van de nabestemmings- en herinrichtingsmogelijkheden op de bestaande natuurlijke en agrarische structuur en desgevallend op de stedelijke structuur (stadsrandfunctie) en op de bevolkingsconcentratie (recreatiefunctie);
- het onderling afstemmen van de diepte en de oppervlakte van de ontginningsactiviteiten en de nabestemming;
- het minstens behouden of ontwikkelen van de natuur- en landschapswaarden bij elke nabestemming;

Tijdens de ontginningsactiviteit is het noodzakelijk dat op een zorgzame wijze de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving van de ontginningsactiviteit wordt gerespecteerd en de herinrichting gefaseerd wordt aangepakt onmiddellijk gevolgd door de volledige nabestemming.

De nabestemming en herinrichting moeten worden ingepast in het ruimtelijk beleid voor het gebied. Het nabestemmen en herinrichten van ontginningsgebieden zijn in dit opzicht middelen of instrumenten om de ruimte te structureren, met als doel de structuurbepalende functies te versterken en zodoende een landschap met ruimtelijke kwaliteit te realiseren.

Behalve de mogelijkheden voor het ontwikkelen van natuur zijn er ook andere opties voor nabestemming. Bij droge ontginningen kan het ontginningsgebied worden opgeleverd als landbouwgrond of als parklandschap. Bij natte ontginningen kan het worden ingericht als gebied voor intensieve oeverrecreatie, watersport, extensieve recreatie, 'wonen aan de waterkant' of als (drink)waterspaarbekken.

Vergunningsvoorwaarden voor ontginning

Vergunningen voor ontginningen bevatten steeds voorschriften met betrekking tot de uitbating (diepte, vorm, afwerking, fasering, einddatum, ...) in functie van de te realiseren nabestemming en herinrichting.

2.2 Gewestplan

De bestemmingen voor Mol zijn vastgelegd in het gewestplan Herentals – Mol (KB 28/07/78).

Het grootste deel van het plangebied, de kanaalplas zelf, staat op het gewestplan ingetekend als bestemming "ontginningsgebied met nabestemming recreatie".

Het zuidelijk en deels oostelijk gelegen Provinciaal Domein Zilvermeer heeft de bestemming "recreatiegebied, uitbreidingszone voor ontginning". De kanaalplas II ten oosten van het Zilvermeer heeft de bestemming "ontginningsgebied met nabestemming recreatie". Ter hoogte van het voormalige stort werd de bestemming "stortplaats met nabestemming bos" aangeduid.

In het noorden is het plangebied begrensd door het Kanaal Bocholt-Herentals. De strook tussen het ontginningsgebied en het kanaal heeft de bestemming groengebied, idem voor de strook tussen de kanaalplas en het kanaal Dessel-Kwaadmechelen. Het plangebied wordt daar begrensd door het Kanaal Dessel-Kwaadmechelen. Ten westen daarvan zijn de bestemmingen ontginningsgebied met nabestemming natuur, natuur- en landbouwgebied aangeduid.

Ten oosten van het plangebied werd natuurgebied aangeduid op het gewestplan, De Maat - Verkallen. In de noordwestelijke hoek van dit gebied ligt een parkgebied waar jeugdcamping aanwezig is.

Een aantal van deze zones zijn onderwerp geweest van bestemmingswijzigingen in BPA Rauw (zie verder onder punt 4.2)

Gewestplanwijzigingen

Het gewestplan Herentals-Mol heeft sinds de vastlegging nog een aantal wijzigingen ondergaan. Bij besluit van de Vlaamse Regering van 07.02.90 werden volgende aanpassingen doorgevoerd:

- Het ontginningsgebied aan de Schansput (ten ZW van Sas 4) werd gedeeltelijk herbestemd tot industriegebied, en dit ter hoogte van de vestiging van Sibelco. Het overige gedeelte van het ontginningsgebied aan de Schansput kreeg de nabestemming natuurgebied.
- Voor het ontginningsgebied ter hoogte van de put van Rauw werd in het noorden de nabestemming natuurgebied als bestemming vastgelegd. Het zuidelijke gedeelte van de waterplas kreeg de bestemming gebied voor dagrecreatie. De bufferzone tussen de put van Rauw en de kern van Rauw werd herbestemd tot verblijfsrecreatie. De bestemmingen dagrecreatie, woonuitbreidingsgebied en natuurgebied ten zuidwesten van deze put werden herbestemd tot verblijfsrecreatie. Aan de overzijde van de Postelsesteenweg werd een gedeelte natuurgebied dat aansloot op het Zilvermeer herbestemd tot verblijfsrecreatie. Het natuurgebied tussen de twee woonzones van Rauw werd herbestemd tot golfterrein.

2.3 Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos in de regio Neteland

In juni 2005 werd door ARP i.s.m. CIBE de verkenningsnota voorgesteld met daarin een eerste aanzet tot beleidsdoelstellingen en ruimtelijke concepten voor de open ruimte in de regio Neteland. Deze werden geformuleerd aan de hand van een bundeling, confrontatie en eerste afweging van standpunten en visie-elementen.

Het plangebied van het PRUP Kanaalplas is gelegen binnen de deelruimte 6, Grote en Molse Nete. Het voorstel van ruimtelijk concept voor deze deelruimte luidt: "ruimtelijke differentiatie van goed gestructureerde landbouwgebieden, kleinschalige cultuurlandschappen, bos- en heidegebieden en waardevolle beekvalleien".

Voor de zandwinningsputten langsheen het kanaal Bocholt – Herentals, waaronder ook de kanaalplas, is volgend conceptelement specifiek van toepassing: "Behoud van open water met meerdere functies". De natuurwaarden van deze plassen dienen behouden te worden en versterkt in combinatie met recreatie. Hierbij gaat het vooral om het creëren van rustige zones tijdens de overwinteringsperiode en het creëren van (meer) natuurlijke oeverzones.

3 Provinciaal niveau

3.1 Ruimtelijk structuurplan provincie Antwerpen (RSPA)

Algemeen

Het RSPA bouwt enerzijds een gewenste structuur op rond de deelruimten (en hoofdruimten) en anderzijds rond de structuurbepalende functies (nederzettingsstructuur, economische structuur, agrarische structuur, ...).

De grote natuurlijke gebieden (vroegere ontginningsgebieden) kunnen worden beschouwd als een onderdeel van deelruimte Kleine Nete, een kwetsbaar en te koesteren gebied met provinciaal recreatief belang. Zij hebben in hoofdzaak betekenis voor natuur en voor toerisme en recreatie. De omgeving van Mol behoort voornamelijk tot de deelruimte Kleine Nete.

Het stedelijk gebied van Mol behoort echter tot de hoofdruimte van de Oostelijke netwerken, gelegen over de hoofdruimte van het Netegebied. Binnen de Oostelijke netwerken behoort het stedelijk gebied van Mol tot de deelruimte van de Kempense As, een rij van kleinstedelijke gebieden (Herentals, Geel en Mol) gelegen op een zandrug en verbonden door infrastructuur van hoog niveau. Als grens aan dit netwerk geldt het systeem van de Kleine Nete (beken, plassen, kanaal Bocholt- Herentals,...) en het systeem van de Grote Nete (met bijzondere aandacht voor de Molse Nete).

De kanaalplas ligt ten oosten van het stedelijk gebied Mol en sluit aan bij het Rustig Grensgebied (onderdeel van de Noorderkempen).

De kanalen Dessel-Turnhout-Schoten en Bocholt-Herentals zijn secundaire waterwegen, concurreren niet met het Albertkanaal en hebben een natuurlijke, recreatief- toeristische en beperkte economische betekenis. Het kanaal Dessel-Kwaadmechelen heeft een grotere diepgang waardoor bij de afbakening van het kleinstedelijk gebied Mol de mogelijkheden voor bedrijvigheid langs het kanaal kunnen worden onderzocht.

Relevante elementen van de gewenste natuurlijke structuur

De kanaalplas behoort tot de zone van Poppel-Postel-Mol. Kenmerkend zijn de grote bosgebieden die zich uitstrekken over meerdere gemeenten. Zij worden afgewisseld met uitgestrekte en open landbouwgebieden die weinig kleine en natuurlijke habitats bezitten. Verschillende graslandgebieden hebben wel nog een belangrijke biologische waarde voor weidevogels. Soortenrijke heide- en vengebieden komen zowel in de bossen als erbuiten voor. Dergelijke gebieden, zoals de Ronde Put, vormen uitgestrekte natuurgebieden. De kanalen hebben een belangrijke structuurbepalende werking in deze streek zowel door hun invloed op de waterhuishouding als door hun doorsnijdende werking. Aanvoer van gebiedsvreemd water heeft geleid tot het ontstaan van zeer bijzondere ecologische relaties (Meergoor, Buitengoor in Mol). Daarnaast zijn ook de zandwinningen van Mol en Dessel structuurbepalende elementen. Ook hier heeft spontane natuurontwikkeling belangrijke habitats opgeleverd.

De kanalen (in het bijzonder o.m. het kanaal Dessel - Turnhout - Schoten en Bocholt - Herentals) kunnen via een gericht beleid voor de oevers en hun omgeving bijdragen tot een verbinding tussen belangrijke natuurlijke gebieden (doorheen gebieden van de agrarische structuur).

Relevante elementen van de gewenste toeristisch-recreatieve structuur

Door een categorisering van de toeristisch-recreatieve ruimten tracht het RSPA een differentiatie te voorzien van activiteiten en voorzieningen, waarbij duidelijk aangegeven wordt waar hoog-dynamische infrastructuur kan ingeplant worden en waar niet. Op deze wijze richt het beleid zich op het geven van maximale ontwikkelingskansen in functie van de aard van de verschillende gebieden. Voor de kanaalplas zijn volgende categorieën van belang:

- De deelruimte 'Kempense As' en 'Kleine Nete' behoren tot het toeristisch-recreatief netwerk Kempen. Binnen het netwerk Kempen situeren zich de meeste bestaande attractiepunten, waartoe onder meer het Zilvermeer behoort. De uitbouw van de verblijfsmogelijkheden moet selectief en kwalitatief zijn. Door meer verschillende kleinschalige verblijfsmogelijkheden te

promoten wordt binnen het netwerk een grotere spreiding van logiesmogelijkheden verkregen. Vooral de omgeving rond Mol is goed voorzien van zwemmogelijkheden. Vijvers kunnen worden uitgerust voor bijkomende recreatieve doeleinden. De rivieren en kanalen zijn lineaire assen voor waterrecreatie.

- Toeristisch-recreatieve knooppunten ondersteunen de toeristisch-recreatieve netwerken, aantrekkingsgebieden met hoogdynamische infrastructuur van Vlaams of provinciaal niveau. Alleen de provincie (i.s.m. een op te richten overlegorgaan) kan voor de knooppunten ruimtelijke uitvoeringsplannen opmaken waarin een specifiek ruimtelijk ontwikkelingsperspectief wordt vastgelegd. Een eerste groep bestaat uit toeristisch-recreatieve knooppunten. De provincie geeft onder meer Provinciaal Domein Zilvermeer en Sunparks Kempense Meren aan als knooppunten met een hoogdynamisch karakter. Een overlegorgaan kan eventueel nieuwe knooppunten aanduiden.

Als specifieke verblijfsknooppunten zijn de grootste terreinen met openluchtrecreatieve verblijven geselecteerd, met onder meer: Zilvermeer, Zilverstrand, Kempense Meren. Andere terreinen zijn vele malen kleiner, kennen een hoog aandeel vaste staanplaatsen en een matige spreiding over de piekdagen.

- Het gebied tussen Retie, Dessel, Mol en Balen werd aangeduid als gebied van primair toeristisch-recreatief belang. In deze gebieden is uitbreiding en inplanting van nieuwe hoogdynamische infrastructuur mogelijk. Bezoekersgenererende activiteiten vinden zo veel mogelijk plaats in en aansluitend bij een stedelijk gebied. De provincie maakt geïntegreerde gebiedsgerichte strategische plannen op in samenwerking met de betrokken sectoren en gemeentebesturen. De plannen werken een visie, een ruimtelijk concept en mogelijke maatregelen voor de gebieden uit. Ook bij de afbakening van de stedelijke gebieden wordt een ontwikkelingsperspectief voor hoogdynamische infrastructuur uitgewerkt.
- De omgeving van Postel met grote boscomplexen wordt aangeduid als strategisch rustgebied. Dat zijn grotere gebieden met een minimum aan infrastructuur waar het principe van beperkt recreatief medegebruik geldt. Uitbouw of inplanting van hoogdynamische toeristisch-recreatieve infrastructuur kan niet. Wel is kwaliteitsverbetering van bestaande infrastructuren mogelijk. Een uitwerking kan gebeuren middels een afbakeningsplan. Eventueel kunnen locaties aangeduid worden waar beperkte inplanting van ondersteunende infrastructuur voor toerisme en infrastructuur mogelijk is. De inrichting van het gebied belemmert een massaal gebruik. Watertoerisme is mogelijk indien de uitrusting beperkt blijft tot laagdynamische infrastructuur.
- Het kanaal Bocholt- Herentals en de verbinding tussen het Albertkanaal en Dessel (kanaal Dessel-Kwaadmechelen) worden aangeduid als onderdelen van een gebundeld netwerk. Dit is een geheel van gebundelde routes voor recreatieve lange afstandsbewegingen. Er wordt maximaal gebruik gemaakt van kanalen, rivieren en oude spoorwegen. De netwerkbewegingen te water zijn mogelijk op de secundaire waterwegen en op de natuurlijke waterlopen. De onderdelen met natuurlijke waterlopen als basis moeten worden ontwikkeld met respect voor de natuurlijke waarden. De activiteiten binnen de verschillende bundels bepalen de verschillende snelheden, de benodigde verhardingen en de inrichting. De plaatselijke fiets-, wandel-, auto- of ruiterroutes zijn optimaal van elkaar te scheiden. Het gebundeld netwerk maakt gebruik van de aanwezige wegen die parallel lopen met de drager, maar kan ook gebruik maken van bestaande landbouwwegen, bosexploitatiewegen,...
- De toeristisch-recreatieve transferia van provinciaal belang zijn te vinden op plaatsen waar onderdelen van bundels elkaar kruisen en waar de bereikbaarheid goed is. Onder meer nabij Mol werden deze aangeduid.

3.2 Ruimtelijk structuurplan provincie Limburg (RSPL)

In het Provinciaal Structuurplan Limburg zijn de volgende uitgangspunten en bepalingen opgenomen:

- de Kempische as in Antwerpen sluit aan bij die in de provincie Limburg. Voor deze gebieden wordt gestreefd naar een samenhangend ruimtelijk beleid;
- de provincie Limburg heeft delen van het kanaal Bocholt-Herentals als natte natuurverbindingen aangeduid;
- een concentratie van stedelijke en economische ontwikkelingen rond de Kempische as onder andere langs het Kanaal Bocholt-Herentals. Deze ontwikkelingen moeten samengaan met de ontwikkelingen in de provincie Antwerpen en in Nederland.

- Er wordt een droge natuurverbinding aangeduid Lommel - Mol, tussen Kattenbosserheide en Zeven Heerlijkheden, via Hoge Maatheide waar aandacht dient te gaan naar open ruimteverbindingen en KLE, onder meer in industriegebieden (plaatselijk in te richten overeenkomstig de natuurverbinding). Deze verbinding met de Postelse bossen van de Limburgse bos- en heidegordel is prioritair en ontsnippert de Limburgse natuurlijke structuur tot over de provinciegrenzen.
- De gewenste toeristisch-recreatieve structuur wordt onder meer uitgewerkt op basis van het concept “Kempense kanalen als drager en overgangsgebied”: De lijninfrastructuur van de Kempense kanalen vormt een belangrijke overgangszone tussen een open ruimte gebied met verweving van toerisme, landbouw en natuur op provinciaal niveau en een snoer van toeristisch-recreatieve rustgebieden. De Kempense kanalen worden ingeschakeld in een grensoverschrijdend waternetwerk voor toervaart met het zuiden van Nederland. Daarvoor worden passantenhavens en halteplaatsen aangelegd. Langs het kanaal Bocholt - Herentals ligt een belangrijke toeristisch-recreatieve infrastructuur, zoals het vakantiepark Center Parcs De Vossemere en het kampeerverblijfspark Aqua Paradiso (Lommel), gekoppeld aan de waterlassen.

3.3 Provinciale RUP's m.b.t. terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven (Provincie Antwerpen)

Deze ruimtelijke uitvoeringsplannen kaderen binnen de problematiek van de (deels) zonevreemde terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven. Aanleiding hiertoe is het decreet van 3 maart 1993 houdende het statuut van terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven dat deze terreinen verplicht om zich uiterlijk tegen 31 december 2000 te conformeren aan de nieuwe exploitatievoorwaarden. Voor 22 terreinen in de Provincie Antwerpen bleek dit niet mogelijk omdat zij deels of geheel zonevreemd gelegen zijn. Tenzij hun ruimtelijke zonering in overeenstemming werd gebracht met het feitelijke grondgebruik, was het voortbestaan van deze terreinen dus bedreigd. Bij bijzondere overgangsmaatregel die door de Vlaamse Regering werd uitgevaardigd werd de datum voor het bekomen van de vergunning voor deze groep van terreinen verschoven naar uiterlijk 30 juni 2003.

RUP Familiestrand

Op grondgebied van de gemeente Mol werd het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “terrein voor openluchtrecreatieve verblijven Familiestrand” opgemaakt en definitief vastgesteld op 17 mei 2002. In het RUP werd voor Familiestrand een bestemmingswijziging voorzien van gebied voor dagrecreatie zoals het op het gewestplan werd ingetekend naar zone voor openluchtrecreatieve verblijven met gemeenschappelijke voorzieningen.

PRUP Zilverstrand

Begin 2001 werd voor Zilverstrand eveneens een voorstel tot ruimtelijk uitvoeringsplan ingediend bij de Vlaamse Regering. Deze besliste echter in juni 2001 de procedure stop te zetten gezien de recente goedkeuring van BPA ‘Rauw’ (2000). De goedkeuring van het RSPA volgde op 10 juli 2001. Op 25 oktober 2001 nam de bestendige deputatie de beslissing een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan voor het terrein met belangrijke verblijfsfunctie in open lucht Zilverstrand. Het PRUP werd vastgesteld op 22 januari 2003. In het PRUP werd voor de percelen met verblijven ten noorden van het Zilverstrand, gesitueerd binnen zone natuurreservaat volgens BPA Rauw, een herbestemming voorzien naar ‘zone voor openluchtrecreatieve verblijven (4 jaar) met nabestemming natuur’ of ‘zone voor openluchtrecreatieve verblijven (15 jaar) met nabestemming natuurreservaat’. Ten noorden van de vijvers van Zilverstrand werd een deel zone voor verblijfsrecreatie volgens gewestplan ter compensatie herbestemd naar zone voor natuurreservaat.

3.4 Studie voor het opmaken van een multifunctioneel ontwikkelingsperspectief voor het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten

In 2005 werd de studie in opdracht van het Provinciebestuur Antwerpen en de nv. De Scheepvaart afgerond. De belangrijkste relevante elementen worden hieronder gesynthetiseerd.

Het ruimtelijk wensbeeld van het Kanaal DTS is dat van een multifunctioneel kralensnoer met ruimte voor watergebonden en waterverbonden functies. Het zijn voornamelijk de toeristisch-recreatieve troeven die in afstemming op de open ruimte worden uitgespeeld naast het verzekeren van de

economische rendabiliteit van het kanaal. Minimaal streven naar ecologische basiskwaliteit, lokaal ecologie versterken, en optimaliseren van ecologische verbindingen zijn daarbij randvoorwaarden.

Het ruimtelijk wensbeeld van het Kanaal DTS wordt opgehangen tussen twee poorten. Hiertussen bevinden zich ecologische, recreatieve en economische stapstenen in de vorm van openruimtecorridors en natuurverbindingen, transferia en ankers, clusters en overslagpunten...

De oostelijke poort van het Kanaal DTS wordt gevormd door het kruispunt van de Kempense kanalen bij sas 4. Het is een transferium aan het beginpunt van het Kanaal DTS. Deze scharnierzone van toerisme (plassengebied Mol) en natuur (Kempens grensgebied) wordt geaccentueerd door een specifiek nieuw puntbaken m.n. een panoramatoren die kan fungeren als uitkijkpost en infopunt. Aansluitend kan een natuur-educatief en/of toeristisch-recreatief centrum worden uitgebouwd dat zich zowel kan richten op het Kempens grensgebied als het plassengebied.

De westelijke poort van het Kanaal DTS is gelegen op het kruispunt met het Albertkanaal. Dit eindtransferium bevindt zich in een scharnierzone tussen het Economisch Netwerk Albertkanaal en het landschappelijk waardevolle Kanaal DTS. Het poorteffect kan worden gecreëerd door inplanting van specifieke nieuwe puntbakens m.n. grote windmolens aan weerszijden van de saskom als symbool van de verweving van economie en ecologie.

Tussen de oostelijke en westelijke poort, als begin- en eindtransferia van het Kanaal DTS, bevinden zich zes transferia of hoofdstapstenen binnen het toeristisch-recreatief netwerk. Deze transferia zijn in de eerste plaats overstappunten tussen verschillende vervoersmodi. Vandaar dat ze zijn geënt op verkeerskruispunten. Hun selectie wordt bovendien bepaald door de landschappelijke en toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht van de omgeving of hun ankerfunctie. Deze ankers fungeren als herkenningspunt langs het kanaal en als referentiebaken voor de omgeving. De ankers binnen de transferia worden dan ook vormelijk uitgewerkt als puntbakens die refereren naar specifieke omgevingskenmerken. Dit kunnen ofwel kunstwerken⁴ zijn die refereren naar bos- en waterrijke gebieden (groene ankers), waterfrontontwikkelingen en -infrastructuur (blauwe ankers), historisch erfgoed en reconversieprojecten (bruine ankers) ofwel de vernoemde ruimtelijke elementen zelf.

De optelsom van al deze transferia, ankers, puntbakens en fietsverbindingen resulteert in een bont kralensnoer dat meandert langs weerszijden van het kanaal waarbij het tracé van stapsteen tot stapsteen in één vloeiende beweging kan worden doorlopen door de recreant.

In de gewenste economische structuur wordt gestreefd naar een optimalisatie van de watertransportmogelijkheden met aandacht voor nieuwe transporttechnieken. Er wordt daarbij hoofdzakelijk uitgegaan van het bestaande aanbod aan bedrijventerreinen, met beperkte uitbreiding en verhoging van het aandeel watertransport.

Ruimtelijk economisch is sprake van een opdeling tussen een centraal economisch impulsgebied m.n. het kleiputtengebied in en nabij het regionaalstedelijk gebied Turnhout en een flankerend bestendigingsgebied daarbuiten. De ruimtelijk-economische visie voor het Kanaal DTS bestaat voornamelijk in het verder versterken en uitbouwen van het kleiputtengebied in en aansluitend op het regionaalstedelijk gebied Turnhout. Hier moet naar ruimte gezocht worden voor bijkomende regionale watergebonden bedrijvigheid via clustervorming tussen bestaande sites en ruimtelijke bundeling van bestaande en nieuwe zones.

Daarbuiten wordt gestreefd naar behoud en verdere versterking van de bestaande regionale watergebonden bedrijvigheid. Dit houdt in dat gebiedsgericht mogelijkheden worden geboden voor de verdere ontwikkeling van bestaande watergebonden bedrijvigheid binnen grensstellende randvoorwaarden. Over het ganse kanaaltracé, dus zowel in het economisch kerngebied als in het bestendigingsgebied, wordt een omschakeling van weggeoriënteerde naar watergebonden bedrijvigheid beoogd en een reconversie van verlaten en vervuilde sites vooropgesteld. Dit houdt in dat bedrijventerreinen met een regionaal karakter op termijn worden omgevormd tot 'watergebonden bedrijventerrein' en naar hergebruiksmogelijkheden wordt gezocht van vervallen sites.

Voor de aan- en afvoer van grondstoffen (bulkgoederen) betoont vooral de bouwsector van oudsher z'n interesse voor het Kanaal DTS. Een bestendiging en versterking van deze vaste waarde in het watertransport blijft een speerpunt. Als nieuwkomer wordt de afval- en recyclagesector getipt met opvallend veel vestigingen langs en in de buurt van het Kanaal DTS. Maximale kansen moeten geboden worden aan de op stapel staande en toekomstige projecten om op regionale schaal afvaltransport over het Kanaal DTS te organiseren. Intercommunales kunnen hierbij samenwerkingsverbanden opzetten met privé-partners hetgeen een eerste blauwdruk kan vormen

⁴ In de artistieke betekenis, dus geen bruggen of sluizen.

voor verdere PPS-verbanden in het kader van het opkrikken van de toekomstige regionale kanaaltrafiek.

In functie van economische rendabiliteit moet gezocht worden naar een kettingstructuur waardoor de lasten van watertransport kunnen worden gespreid. Bij het beheer van de bedrijventerreinen wordt naar functionele relaties gezocht tussen bedrijven inzake watertransport waardoor samenwerkingsverbanden kunnen worden opgezet (bvb. lijnvaart). Dit veronderstelt een regionaal beheersplatform over het kanaaltracé. Zodoende kan een watergebonden economische 'ketting' langs het kanaal worden gerealiseerd. Dit samenwerkingsverband tussen publieke en private partners kan een katalyserend effect hebben op toekomstige watergebonden initiatieven. Gefaseerd wordt beoogd om eerst de bedrijven aan de kanaalrand 'op het water' te krijgen en nadien nieuwkomers uit de regio aan te trekken.

Belangrijk is het veilig stellen van de kritische succesfactoren i.v.m. het watertransport en het faciliteren van economische sectoren met potenties tot watergebonden transport.

Langs het ganse Kanaal DTS komen tevens kwalitatieve locaties voor wonen aan het water voor. In het regionaalstedelijk gebied Turnhout gaat het om de Kanaalzone Noord, de Oude en Nieuwe Kaai, Begijneveldekens en de westzijde van de Melkhoek. In Sint- Jozef (Rijkevorsel) is er ruimte voor invulprojecten aan het water en de reconversie van een oude cementfabriek tot gemengd loft-, recreatie- en dienstenproject. In Schoten bieden de randen van het binnengebied tussen Kruispadstraat en Zaatstraat potenties tot kwalitatief wonen aan het water. In een smalle strook tussen de Brechtsebaan en het kanaal is een prestigieus woonproject gepland.

Verder dient langs het hele traject gestreefd naar een ecologische samenhangend geheel. Lokaal krijgt natuurontwikkeling een centrale plaats, met name waar het kanaal een natuurverbindingsfunctie vervult of waar dwarsrelaties uitgewerkt dienen te worden. Op plaatsen waar andere gebruiksfuncties natuurontwikkeling beperkte ruimte geven, dient minimaal een ecologische basiskwaliteit nagestreefd.

Van oost naar west worden bovendien drie deelruimten onderscheiden met elk eigen ontwikkelingsperspectieven vanuit hun specifieke bestaande ruimtelijke structuur.

In het Kempens grensgebied is de open ruimte in hoge mate grensstellend. Hier dient de dynamiek van het kanaal afgestemd te worden op de kwelzones van het oostelijk bronnengebied van de Kleine Nete en op de bos- en roefvogelgebieden van Postel, de bossen van Arendonk-Ravels en de heide- en vengebieden van het Turnhoutse. Het kanaal maakt er als landschappelijke corridor integraal deel uit van de natuurlijke omgeving. Dit kan kwalitatief worden versterkt door een uitgesproken natuurbeleid dat o.a. is gericht op het strategisch doorvoeren van natuurtechnische oeververdedigingen, het opvoeren van de densiteit aan vispaaiplaatsen ter hoogte van zwaakommen, het verbeteren van de dwarsrelaties en het uitwerken van natuurverbindingen.

Het recreatief medegebruik en de economische functie van het Kanaal DTS moet er op de open ruimte worden afgestemd. Hiertoe wordt de recreatie duurzaam opgebouwd rond ankerplaatsen en transferia.

4 Gemeentelijk niveau

4.1 Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen (GRS)

GRS Dessel⁵

Het GRS van Dessel bevat bij de selectie en categorisering van elementen van de gewenste ruimtelijke structuur als recreatieve steunpunten voor streektoerisme binnen het primair recreatief gebied: het kruispunt van de kanalen met aangrenzende waterplassen en de fiets- en wandelroutes langs de kanalen.

GRS Mol⁶

Het GRS van Mol vindt zich in de eindfase: het ontwerp GRS gaat de goedkeuringsprocedure in. De rol van de kanaalplas en omgeving situeert zich in de eerste plaats binnen de gewenste toeristisch recreatieve structuur en binnen de gewenste natuurlijke structuur:

Toeristisch recreatieve structuur:

- Gebied van primair toeristisch-recreatief belang van gemeentelijk niveau Molse Meren
In het RSPA wordt het gebied tussen Retie, Dessel, Mol en Balen aangeduid als gebied van primair toeristisch-recreatief belang. In zulke gebieden zijn uitbreiding en inplanting van nieuwe hoogdynamische infrastructuur mogelijk. De provincie maakt geïntegreerde gebiedsgerichte strategische plannen op in samenwerking met de betrokken sectoren en gemeentebesturen. Ook op gemeentelijk niveau wordt in navolging van het RSPA een gebied van primair toeristisch-recreatief belang van gemeentelijk niveau aangeduid dat zich uitstrekt in de omgeving van de Molse Meren en past binnen het gebied dat in het RSPA wordt aangeduid.

Dit plassen- en kanalen gebied bestaat uit een bijzondere afwisseling van hoogdynamische toeristisch-recreatieve domeinen en infrastructuur, dragers voor recreatief medegebruik en ecologisch waardevolle gebieden. Het Ecocentrum De Goren vervult een centrale en te behouden rol. Het fungeert als infocentrum, bezoekerscentrum, knooppunt voor fietsnetwerken en wandelroutes en vormt een belangrijk vertrekpunt voor het toeristisch-recreatief gebruik van het gebied rond de Molse Meren én de ruime omgeving. De zwaartepunten (die in grote mate bijdragen tot de toeristisch-recreatieve waarde van het gebied van primair toeristisch-recreatief belang) zijn de drie recreatiedomeinen en het knooppunt van kanalen en aansluitende kanaalplas. De groene omgeving, de waterplassen, de kanalen en de aanwezige uitgestrekte ruimte zijn belangrijke vestigingsfactoren geweest. Deze waarden dienen dan ook op een evenwichtige wijze beschermd te worden in een gebied dat sterk onder recreatiedruk is komen te staan.

Het komt er in de eerste plaats op aan recreatief medegebruik van het gebied voldoende te kanaliseren langsheen minder kwetsbare, maar daarom niet minder waardevolle gebieden en routes. Bovendien zullen binnen het gebied specifieke strategische rustgebieden aangeduid worden. Hoogdynamische infrastructuur dient gebundeld te blijven in af te bakenen gebieden, i.e. toeristisch-recreatieve knooppunten, en uitgebouwd en ingericht te worden met respect voor het fysisch systeem en natuurlijke en landschappelijke waarden. Uitbreiding van of inplanting van nieuwe hoogdynamische activiteiten dient eveneens te gebeuren met respect voor de draagkracht van de omgeving. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is het beheersen en afstemmen van de mobiliteitsstromen die de verschillende toeristisch-recreatieve polen opwekken.

- Toeristisch-recreatief knooppunt Sas 4 – omgeving kanalenkruispunt (TR6)
Toeristisch-recreatieve knooppunten zijn zones waar een concentratie aan hoogdynamische toeristisch-recreatieve infrastructuur voorkomt met een bovengemeentelijke uitstraling. Toeristisch-recreatieve knooppunten geven invulling aan het gebied van primair toeristisch-recreatief belang en zorgen op die manier ook voor een kanalisatie van de recreatiedruk. Het

⁵ Stramien – groep Infrabo, voorontwerp na structureel overleg

⁶ IOK plangroep, ontwerp juni 2005

realiseren van deze taakstelling vereist de afbakening van zones waarbinnen activiteiten en ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Uitgangspunten daarbij zijn onder meer een nauwe afstemming van de voorzieningen op de draagkracht (mobiliteit, landschappelijk, ecologisch,...) en het vastleggen van harde grenzen.

Het knooppunt TR6 situeert zich aan en over de grens met de gemeente Dessel rond waterplas De Schans, sas 4, het naastliggende knooppunt van kanalen (kanaal Dessel-Kwaadmechelen en kanaal Bocholt-Herentals) en de kanaalplas en vormt een verzameling van voorzieningen voor watersport. De zone komt in aanmerking voor behoud en kwalitatieve uitwerking van specifieke infrastructuur voor watersport en de afstemming tussen water- en landrecreatie in deze omgeving met een rijk recreatief aanbod. Het provinciaal project met inplanting van een jachthaven op de kanaalplas op korte afstand van het Zilvermeer past dan ook binnen deze visie. Naar de toekomst toe voorziet de provincie in een recreatieve deelbestemming voor de kanaalplas. Bovendien vormt de hele zone een knooppunt waar verschillende toeristisch-recreatieve routes samenkomen en waar netwerkondersteunende infrastructuur aan kan worden gekoppeld, zoals bijvoorbeeld aanlegsteigers en dergelijke. De uitwerking van dit alles dient te gebeuren binnen de draagkracht van de omgeving en binnen de randvoorwaarden gesteld door de andere functies van de kanalen en waterplas. De schaal en de dynamiek van de voorzieningen moeten afgestemd zijn op de omgeving. Een grootschalig aanzuigefect van autoverkeer aan sas 4 moet omwille van een niet optimale bereikbaarheid vermeden worden.

– Recreatief fietsnetwerk

Een recreatief fietsnetwerk werd in Mol uitgewerkt in de vorm van een grensoverschrijdend fietsnetwerk. De gemeente werd opgenomen in het fietsknooppuntennetwerk Antwerpse Kempen. Ter hoogte van Lommel sluit dit aan op het fietsroutenetwerk van Belgisch Limburg en in het noorden en oosten van Postel vindt het ook aansluiting op het fietsroutenetwerk van de Brabantse Kempen in Nederland. Het fietsknooppuntennetwerk Antwerpse Kempen (TPA) werd volledig uitgewerkt volgens het netwerkprincipe en dient als ruggengraat voor eventuele verdere verrijking van dit netwerk. Eventuele nieuwe recreatieve fietsverbindingen dienen aan te takken op dit netwerk. De attractie van de routes wordt onderbouwd wanneer knooppunten samenvallen met toeristisch-recreatieve attractiepolen en culturele elementen. Daarnaast worden de kanalen en de weg Den Diel - Postel als dragers van het recreatief medegebruik erkend en aangeduid.

Natuurlijke structuur

Deze toeristisch-recreatieve zwaartepunten en hun uitbouw dienen duidelijk afgebakend te worden en de inrichting ervan dient te gebeuren met respect voor het fysisch systeem en de aanwezige landschappelijke en natuurlijke waarden. Mobiliteitsbeheersing en het weren van geluidshinderlijke recreatie in de rustige gebieden is eveneens een belangrijk aandachtspunt. Zodoende kunnen ecologisch waardevolle natuurconcentratiegebieden zoals De Maat-Den Diel en de brondepressie Sluismeer-Buitengoor-Meergoor worden gevrijwaard als strategische rustgebieden met strenge randvoorwaarden voor recreatief medegebruik. Verder wordt het recreatief medegebruik (wandelen, fietsen...) gekanaliseerd langsheen minder kwetsbare routes zodat delen van de strategische rustgebieden en natuurconcentratiegebieden zoals de waterplassen ten W van het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en De Maat kunnen worden ontzien.

GRS Lommel

Het GRS van Lommel geeft in de gewenste toeristisch-recreatieve structuur een visie weer die van toepassing op zones langsheen en op het kanaal Bocholt-Herentals:

- De ontwikkeling van het watertoerisme baseert zich op de aanwezigheid van de kanalen en van de plassen van de vroegere zandontginningen. De inplanting van de passantenhaven in Kolonie was hierin een belangrijke stap. De vroegere zandontginningen kunnen verder uitgebouwd worden naar waterrecreatie toe.
- De stad wenst de zone van Aqua Paradiso en de jachthaven te Kolonie te voorzien als een gebied voor watertoerisme. Met de jachthaven is hiervoor reeds een eerste aanzet gegeven. De aanwezigheid van een grote ontginningsplas biedt hier mogelijkheden om, na de ontginning, ruimte te voorzien voor waterski, surfen, duiken, enz. Op deze locatie moet ook een oplossing gezocht worden voor de ruimtelijke combinatie van luidruchtige watersporten en stille watersporten. Mogelijks moet ook de ontginningsplas ten oosten van de Luikersteenweg als nabestemming recreatie krijgen. Verder onderzoek en overleg hieromtrent is volgens de stad Lommel noodzakelijk. De omgeving van Aqua Paradiso zou tevens een geschikte locatie zijn voor

de inplanting van strandactiviteiten in Lommel, om het illegale gebruik van bestaande plassen tegen te gaan.

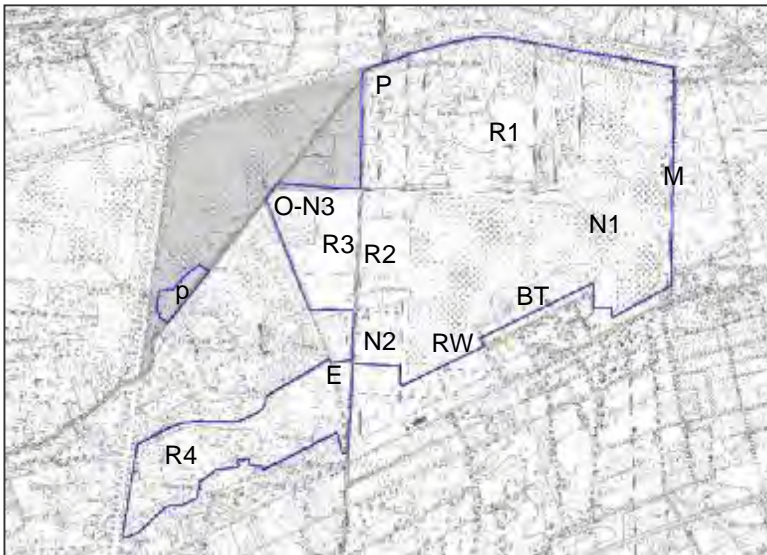
4.2 Bijzondere plannen van aanleg (BPA)

BPA Recreatie Rauw 1 Sun-Park, 13/09/1988 (Mol)

- herbestemming tot zone voor verblijfsrecreatie SunParks

BPA Rauw, 22/11/2000 (Mol)

Voor het ruime gebied ten noorden van de N712 – Kiezelweg werd een BPA opgemaakt. Dit BPA had als doel het recreatief gebruik en de natuurlijke gebieden vast te leggen. Het BPA heeft een aantal aangepaste bestemmingen vastgelegd voor verschillende deelzones:

Figuur 5: planzones BPA Rauw

- Bestemming parking Zilvermeer voor reserve parking Zilvermeer aan overzijde van Zilvermeerlaan (p)
- waterplas aansluitend op voormalig stortgebied: bestemming ontginningsgebied met nabestemming natuurgebied (O-N3))
- bestemming natuurreservaat voor De Maat (R1)
- bestemming natuurreservaat voor Verkallen noord (R2)
- bestemming natuurgebied voor Verkallen zuid (N2)
- Heideterrein – voormalig stortgebied: bestemming natuurreservaat (R3)
- Jeugdkamp de Maat: bestemming parkgebied (P)
- Buitengoer-Meergoor: bestemming natuurreservaat (R4)
- Bestemming plaatsen bestemd voor ecocentrum (E)
- Ten oosten van zandput Mol Rauw: plaatsen bestemd voor museumcentrum (M)
- Zuidelijke zone put Mol Rauw: bestemming recreatiewater (RW)
- Noordelijke zone put Mol Rauw: bestemming natuurgebied (N1)
- Zone tussen kern Rauw en put Mol Rauw: herbestemming van gebied voor verblijfsrecreatie tot plaatsen bestemd voor binnenplaatsen en tuinen (BT)

Sectoraal BPA(SBPA) zonevreemde recreatie Mol

Stand van zaken

Op 7/10/2004 werd een plenaire vergadering georganiseerd waarop het voorontwerpdossier van het SBPA Zonevreemde Recreatie besproken werd. Het dossier werd aangepast aan de bemerkingen

n.a.v. de plenaire vergadering, en werd op 20 april 2005 opnieuw voor schriftelijk advies aan de adviesinstanties bezorgd, zoals afgesproken op de plenaire vergadering. Begin juni 2005 hebben de meeste aangeschreven instanties een advies bezorgd aan het gemeentebestuur van Mol.

Relevant voor deze studie zijn de ontwikkelingsperspectieven voor de Molse Kayakclub:

Probleemstelling Kayakclub

De kano/kayakclub Mokka (Molse kano- en kayakclub) is gelegen aan het Jaagpad tussen Sas 3 en sas 4, aan het knooppunt van het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en het kanaal Bocholt-Herentals.

Op de locatie staat een clublokaal voor een kayakclub (kajakken en kayakpolo op het kanaal). Rondom het clublokaal is een dolomietverharding voorzien. Het clublokaal doet dienst als bootloods en kantine. Het gebouw is volledig vergund (voor het bouwen van een bootloods). De club huurt van de Dienst voor de Scheepvaart.

De club heeft nood aan bijkomende ruimte nodig voor douches, kleedkamer en voor het stallen van kayaks / kano's en wenst zo snel mogelijk uit te breiden (10 m uitbreiding in oostelijke richting is gewenst). Er is echter een zonevreemdheidsprobleem omdat het lokaal volgens het gewestplan in natuurgebied gelegen is.

Ontwikkelingsperspectieven cf het SBPA

Op basis van de confrontatie van de planologische context met de bestaande toestand en de ruimtelijke impact, wordt in SBPA Zonevrije Recreatie gesteld dat een beperkte uitbreiding mogelijk is. Hierbij kan de opmerking gemaakt worden dat aan het knooppunt van de 2 kanalen een ruimere uitbreiding van ook andere watersportvoorzieningen mogelijk is. Dit vergt echter bijkomend onderzoek, wat gebeurde in het provinciaal planningsproces 'Multifunctioneel ontwikkelingsperspectief voor het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten'⁷. Binnen het SBPA Zonevrije Recreatie wordt, gezien de dringende noodzaak voor uitbreiding van het clublokaal van Mokka en op basis van overleg met Mokka, de gewenste uitbreiding voor Mokka verder uitgewerkt. M.a.w., het clublokaal kan 10m uitbreiden in oostelijke richting binnen de zone die nu al met dolomiet verhard werd.

Het standpunt van de adviesverlenende instanties hieromtrent (zowel op basis van de plenaire vergadering als op basis van de schriftelijke adviesronde) kan als volgt samengevat worden:

- In principe kan het voorstel gunstig geadviseerd worden, op voorwaarde dat de impact op de omgeving beperkt blijft. Aandacht dient te gaan naar het lozen van afvalwater.
- De link met de lopende provinciale studies kanaalplas en kanaal Dessel-Turnhout-Schoten dient meer verduidelijkt te worden.
- Er is niet voldoende aangetoond waarom het clublokaal niet richting kanaalplas zou kunnen geherlocaliseerd worden.

Het SBPA Zonevrije Recreatie werd herwerkt, rekening houdend met de adviezen die tijdens de schriftelijke adviesronde gegeven zijn, in functie van de voorlopige goedkeuring op de gemeenteraad die plaatsvond d.d. 27/06/2005.

M.b.t. Mokka lijkt vooral bijkomend gemotiveerd te moeten worden waarom deze club niet richting kanaalplas geherlocaliseerd wordt.

In het kader van de voorstudie kanaalplas werd eveneens deze mogelijkheid onderzocht, en werd geopperd om op de kanaalplas naast de jachthaven ook ruimte te voorzien voor infrastructuur voor watersportverenigingen. Uit het overleg dat in het kader van deze studies met Mokka gevoerd werd, blijkt dat Mokka het bericht heeft gegeven geen interesse te hebben voor een herlocalisatie, omdat de eigen accommodatie en ligging momenteel de beste voorwaarden lijkt te hebben. Anderzijds lijkt eveneens dat in de bouwplannen voor de jachthaven/watersportcentrum (welke al vergund zijn) momenteel geen ruimte voorzien is voor de Kayakclub.

BPA Toeristentoren, 29/08/05 (Dessel)

Dit BPA is goedgekeurd bij MB op 29/08/05. Het belangrijkste element in dit BPA is een nieuwe uitkijktoren. Het betreft een toren met een stalen constructie met een hoogte van 30-35 meter. Er zijn eveneens een beperkte ontvangstruimte en sanitaire voorzieningen voorzien.

⁷ Provincie Antwerpen, 'Multifunctioneel ontwikkelingsperspectief voor het kanaal Turnhout-Dessel-Schoten', IOK – tv Libost groep – Witteveen + Bos'. De studie loopt van 2003 tot 2005.

5 Relevante sectorale wetgeving

Hieronder wordt de relevante sectorale wetgeving weergegeven voor de omgeving van de kanaalplas, toegespitst op de gebiedsgerichte aspecten.

5.1 Natuurdecreet

Het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijke milieu van 21.10.97 ("Natuurdecreet") wijzigt de wet op het natuurbehoud van 12.07.73 en wijzigt eveneens het bosdecreet van 13.06.90 en het decreet houdende de bescherming van landschappen van 16.04.96. Het decreet werd opnieuw gewijzigd bij decreet van 19.07.2002.

Naast het feit dat de Vlaamse Regering maatregelen kan nemen in de gebieden met een groene bestemming is ook voorzien in de bescherming van vegetatie en kleine landschapselementen via verbod, vergunningsplicht of meldingsplicht.

Het Natuurdecreet stelt tevens een gebiedsgericht beleid voorop. Het definieert daartoe een aantal gebiedsgerichte beleidscategorieën, waarvoor specifieke bepalingen van toepassing zijn en waarvoor de Vlaamse regering verder reglementaire voorschriften kan uitvaardigen:

Het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN):

Het VEN bestaat uit Grote Eenheden Natuur (GEN) en Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling (GENO). De afbakening van het VEN dient te gebeuren door de Vlaamse Regering binnen een periode van 5 jaar aan de hand van uitvoeringsplannen van het decreet op de ruimtelijke ordening:

- VEN: 125.000 ha
- IVON: 150.000 ha

In het najaar van 2002 werd de eerste fase van afbakening van het VEN voltooid, met een aantal gebieden binnen de invloedssfeer van de kanaalplas, nl het GEN De Maat – Den Diel – Buitengoor.

Figuur 6: Afbakening van het VEN 1^E fase in de omgeving van de kanaalplas

Binnen 10 jaar na de inwerkingtreding moeten de bijhorende natuurrichtplannen gerealiseerd zijn. De erkenning als natuurreservaat op vraag van private personen gebeurt eveneens door de Vlaamse regering.

De instrumenten waarmee de doelstellingen van het decreet geïmplementeerd worden, zijn: verwerving, vrijwillige beheersovereenkomsten, natuurinrichting, natuurrichtplannen.

Het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON)

Het IVON is het geheel van gebieden waarin de administratieve overheid zorg draagt voor het behoud van de aanwezige natuurwaarden, maatregelen neemt ter bevordering en versterking van die natuurwaarden, alsook stimulerende maatregelen neemt ter bevordering van de biologische diversiteit. Het IVON bestaat uit natuurverwevingsgebieden en natuurverbindinggebieden.

Natuurreservaten

De Vlaamse Regering kan terreinen die van belang zijn voor het behoud en de ontwikkeling van natuur en het natuurlijke milieu aanwijzen of erkennen als natuurreservaat. In deze natuurreservaten wordt, via een aangepast beheer een natuurstreefbeeld behouden of ontwikkeld.

Tabel 4: Lijst van natuurreservaten in de gemeenten Dessel en Mol

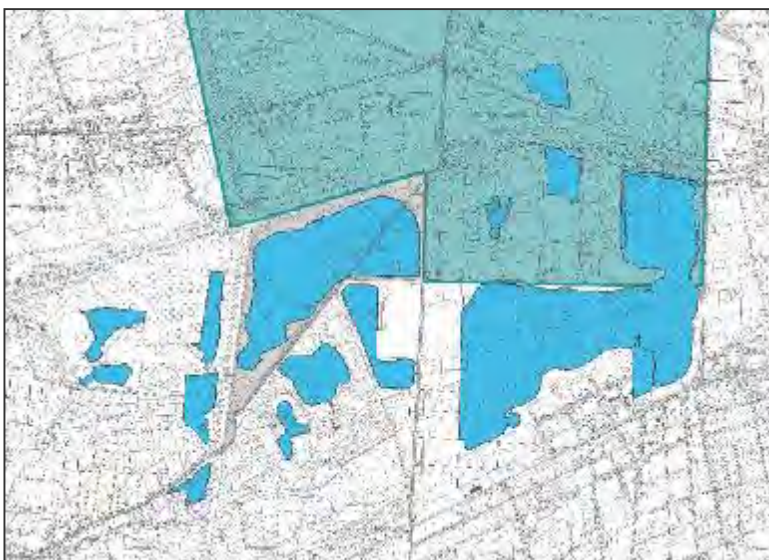
Naam	gemeente	Beheerder	totale opp. (ha)
Erkend natuurreservaat De Maat – Den Diel	Mol	Natuurpunt	142,3
Erkend natuurreservaat Buitengoor	Mol	Natuurpunt	66,8
Vlaams natuurreservaat Ronde Put	Mol	Afdeling Natuur	171

De speciale beschermingszones (SBZ)

De speciale beschermingszones verwijzen naar de zogenaamde habitatrichtlijngebieden en vogelrichtlijngebieden. Het betreft een decretale verankering van twee Europese Richtlijnen.

Beschermingszones tot behoud van de Europese vogelstand (Vogelrichtlijn)

De Europese Richtlijn 79/409/EEG van 02.04.79 verplicht de lidstaten voor de leefgebieden van de in bijlage bij de richtlijn vermelde bijzonder te beschermen vogelsoorten, alsook voor de rui-, overwinteringsgebieden en rustplaatsen van de geregeld voorkomende trekvogels, speciale beschermingsmaatregelen te treffen. Hiervoor zijn de lidstaten gebonden om naar aantal en oppervlakte de meest geschikte gebieden voor de instandhouding van deze vogelsoorten aan te wijzen als speciale beschermingszone, de zogenaamde vogelrichtlijngebieden.

Figuur 7: Beschermingszones in het kader van de Vogelrichtlijn in de omgeving van de kanaalplas

Het B.VL.EX. van 17.10.88 heeft 23 gebieden aangeduid als SBZ, later nog in beperkte mate gewijzigd. In de omgeving van de kanaalplas ligt het vogelrichtlijngebied NR 16: De Ronde Put

Dit vogelrichtlijngebied is van het type 2 (niet integraal). Binnen dit beperkte vogelrichtlijngebied zijn een aantal beschermingszones beschreven die overeenkomen met de op het gewestplan aangeduide natuurgebieden, bosgebieden, bosgebieden met ecologisch belang en natuurreservaten. Daarnaast worden de habitats van de te beschermen vogelsoorten (bijlage IV van het Natuurbehoudsdecreet) beschermd.

Beschermingszones in het kader van de instandhouding van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (Habitatrichtlijn)

De EU-richtlijn 92/43/EEG van 21.05.92 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna beoogt het waarborgen van de biologische diversiteit, door het instandhouden van de natuurlijke habitats en van de wilde fauna en flora binnen de EU-lidstaten.

Figuur 8: Beschermingszones rond de kanaalplas in het kader van de Habitatrichtlijn

Deze richtlijn is complementair aan de Vogelrichtlijn. Ook de Habitatrichtlijn gaat uit van de aanwijzing van speciale beschermingszones (SBZ).

De Vlaamse Regering keurde op 4 mei 2001 een nieuwe, licht gewijzigde afbakening van habitatrichtlijngebieden goed. Het totale habitatrichtlijngebied is 4884 ha groot. In de omgeving van de kanaalplas ligt het Habitatrichtlijngebied nr. 20 'valleigebied van de Kleine Nete met aangrenzende brongebieden, moerassen en heiden'

In een habitatrichtlijngebied dienen de lidstaten passende maatregelen te treffen om de bescherming, de instandhouding en het herstel van habitats en soorten waarvoor de gebieden werden aangewezen te verzekeren. Voor de uitvoering van plannen of projecten die negatieve gevolgen (kunnen of zullen) hebben voor het gebied is een aparte procedure voorzien (art. 6). Voor instandhouding en herstel van de beschermingszones kan eventueel op Europese cofinanciering beroep gedaan worden (art. 8).

Decretale verankering

Art 36ter van het Decreet stelt dat ingeval een vergunningsplichtige activiteit of een plan of programma (afzonderlijk of in combinatie met één of meerdere bestaande of voorgestelde activiteiten, plannen of programma's) een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, een passende beoordeling dient te gebeuren wat betreft de betekenisvolle effecten voor de speciale beschermingszone. Daarbij zal het advies van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud gevraagd moeten worden. Het uitgangspunt hierbij is dat steeds de nodige maatregelen dienen genomen te worden om een verslechtering van de natuurkwaliteit en natuurlijk milieu van de habitats of een verstoring van specifieke soorten (cfr. bijlage van het decreet) te vermijden.

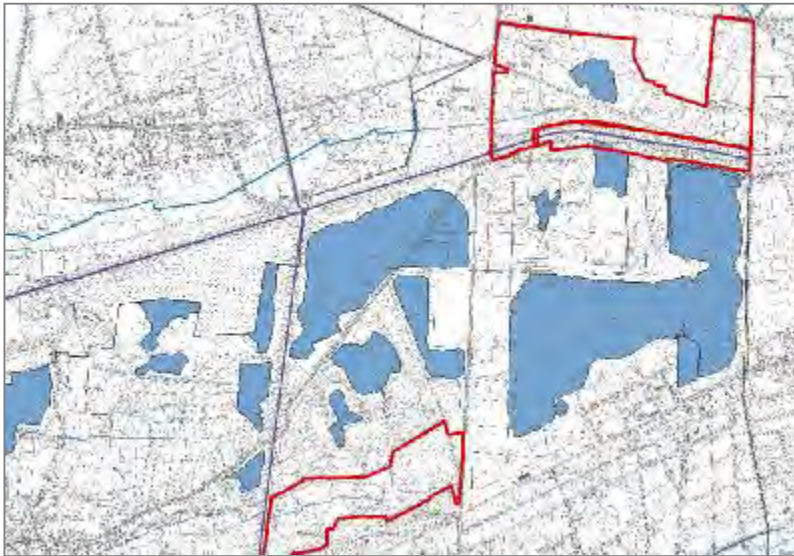
Gelet op de ligging van de kanaalplas t.o.v. de speciale beschermingszones en de geplande en potentiële activiteiten lijkt een gepaste beoordeling⁸ op zijn plaats in de loop van het proces.

⁸ In het kader van de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning voor de jachthaven zou reeds een passende beoordeling m.b.t. deze activiteiten gebeurd zijn.

5.2 Beschermden monumenten en gerangschikte landschappen

Het decreet van 16.04.96 (BS 21.05.96) regelt de bescherming van landschappen en de instandhouding, het herstel en het beheer van de in het Vlaamse gewest gelegen beschermde landschappen.

De bescherming van de landschappen wordt verzekerd door het opleggen van een aantal maatregelen en richtlijnen die tot doel hebben de landschappen in stand te houden en te onderhouden. Hieronder vallen onder andere erfdiensbaarheden van openbaar nut en beperkingen op de uitoefening van de eigendoms- en gebruiksrechten. Naast deze maatregelen en richtlijnen die specifiek zijn voor elk beschermd landschap, kan de Vlaamse regering een aantal algemene beschermingsvoorschriften vaststellen.

Figuur 9: Beschermden monumenten en landschappen rond de kanaalplas

Tabel 5 geeft een overzicht voor de omgeving van de kanaalplas

Tabel 5: Overzicht beschermde monumenten en landschappen

Naam	Type	besluit
Buitengoor – Meergoor	Landschap	MB 10.05.99
Sassencomplex nr.2 met omgeving	Monumenten + Landschap	MB 06.10.99
De bossen en de plassen van Den Diel, met sluis nr.3 en de Baileybrug	Monumenten + landschap	MB 15.09.03

5.3 Polders en wateringen

Wateringen worden gereguleerd door de wet van 05.07.56 betreffende de wateringen. Het KB van 30.01.58 bevat het algemeen politiereglement van de Polders en Wateringen. Deze zijn opgericht met het oog op waterbeheersing. Wateringen staan in voor de permanente afwatering van lagergelegende gronden. Hun werking staat in dienst van de landbouw. Binnen de omgeving van de kanaalplas bevindt zich een watering:

- watering der Zeven Heerlijkheden (W.1.14), grondgebied Mol – Postel. De ontwatering van hiervan gebeurt met lozing op het kanaal.

5.4 Kwaliteitsobjectieven voor oppervlaktewater

Bij Besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 1998 (B.S. 29.01.99) werden de viswaterzones, schelpdierenzones, drinkwaterzones en badzones aangeduid waarbinnen specifieke kwaliteitsobjectieven van toepassing zijn. Het kanaal Bocholt-Herentals, het kanaal van Beverlo, het

kanaal Dessel-Kwaadmechelen, het kanaal Dessel-Schoten-Antwerpen, de vijvers en zandwinning te Mol, de Beemdenloop, de Peerloop, de Kleine Nete – Waterstraatloop en de Witte Loop werden aangeduid als oppervlaktewateren met bestemming drinkwater categorie A3. De aangeduide oppervlaktewateren met bestemming zwemwater zijn Nuclea, Zilvermeer en Zilverstrand. Het kanaal Dessel-Kwaadmechelen, het kanaal van Beverlo, het kanaal van Dessel naar Schoten, het kanaal van Herentals naar Bocholt, het Vaartje te Postel, de Daelemansloop (Breiloo), de Witte Nete (Kleine Nete) en de Zeeploo werden aangeduid als oppervlaktewater met bestemming viswater.

5.5 Het decreet betreffende het integraal waterbeheer

Het decreet betreffende het integraal waterbeheer van 9 juli 2003 moet leiden tot een integraal waterbeheer en vormt de basis voor de aanpak van de waterproblematiek in Vlaanderen. Het voorziet dat er in de strijd tegen de wateroverlast ruimte voor water wordt voorbehouden. Daarnaast heeft het ook de bedoeling een betere waterkwaliteit teweeg te brengen en de watervoorraden te vrijwaren.

Het decreet legt de wijze tot geografische indeling van de watersystemen vast. De vier stroomgebieden zijn het stroomgebied van de Schelde, het stroomgebied van de Maas, dat van de IJzer en van de Brugse Polders. Het stroomgebied van de Schelde en de Maas worden verder opgedeeld in bekkens en deelbekkens. De organisatie van het integraal waterbeleid volgt ook deze opdeling. Naast de stroomgebiedsdistricten en de bevoegdheden op Vlaams niveau, wordt per bekken een bekkenbestuur en een bekkenraad opgericht. Per deelbekken of voor meerdere deelbekkens van eenzelfde bekken wordt een waterschap opgericht.

Naast een waterbeleidsnota (vastgesteld op 27 maart 2005) wordt door de Vlaamse Regering voor elk stroomgebiedsdistrict een stroomgebiedsbeheersplan opgesteld. Voor elk bekken dient ook voor 22 december 2006 een bekkenbeheersplan te worden vastgesteld dat het integraal waterbeleid bepaalt voor het desbetreffende bekken. Deelbekkenbeheersplannen die door de waterschappen zijn goedgekeurd worden toegevoegd aan de bekkenbeheersplannen en daarin geïntegreerd door het bekkenbestuur. Daarnaast wordt voor elk stroomgebiedsdistrict een maatregelprogramma vastgesteld ter verwezenlijking van de milieudoelstellingen die in het decreet werden vastgelegd voor oppervlaktewater, voor grondwater en voor kunstmatige waterlichamen. De vereiste inhoud van deze plannen worden vastgelegd in bijlage bij het decreet.

Daarnaast worden in het decreet nog een aantal algemene instrumenten van het integraal waterbeleid vastgelegd. Het decreet introduceert de watertoets en stelt dat een overheid die moet beslissen over een plan, vergunning of programma de goedkeuring moet weigeren of gepaste voorwaarden of aanpassingen dient op te leggen wanneer een schadelijk effect veroorzaakt wordt op de kwantitatieve toestand van het grondwater. Voor oeverzones worden in het decreet een aantal bepalingen vastgelegd in verband met bemesting, het aanbrengen van bestrijdingsmiddelen, ruimingsslib, het aanbrengen van constructies en dergelijke. Ook de regels rond het recht van voorkoop, de aankoopplicht en de vergoedingsplicht voor onroerende goederen in oeverzones en overstromingsgebieden werden opgenomen in het decreet.

5.6 Sectoraal juridisch kader toerisme en recreatie

Algemeen

Met een nieuw oprichtingsdecreet verandert de V.O.I. Toerisme Vlaanderen vanaf 1-1-2004 naar een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid, zoals voorzien in art. 10 in het nieuwe kaderdecreet. Dit agentschap heeft een aantal taken en opdrachten die relevant zijn. Het betreft het verhogen en het bewaken van de kwaliteit binnen het toeristisch en recreatief aanbod in Vlaanderen. Het geven van impulsen aan het toerisme via subsidies, het opzetten van proef- en hefboomprojecten en via participatie in Publiek Privaat Samenwerkingsverband (PPS). Het voeren van een marketingbeleid voor toeristisch Vlaanderen in zowel binnen -als buitenland. De krachtlijnen en de beleidskeuzes worden jaarlijks in beheersovereenkomsten vastgelegd.

Toerisme voor Allen

Het decreet betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van "Toerisme voor Allen" van 18.07.2003 biedt een kader voor niet commercieel toerisme en/of recreatie. De benaming of label "Toerisme voor Allen" erkent vakantiecentra of ondersteunende

organisaties of verenigingen die drempelverlagende inspanningen leveren ten aanzien van bijzondere doelgroepen als jeugd of personen met een handicap. Zowel dag- als verblijfsrecreatie is aan de orde. De verblijven erkend in het kader van "Toerisme voor Allen" kunnen een subsidie krijgen van maximaal 40% voor bijvoorbeeld vernieuwbouwwerken of werken gericht op de verbetering van de toegankelijkheid. Het decreet draagt aldus onder andere bij aan een kwalitatieve uitbouw van logies voor doelgroepen.

Decreet "Strategische planning en ondersteuning van toeristisch-recreatieve projecten"

Op 22 december 2000 werd het bevoegdheidskader van Toerisme Vlaanderen en de mogelijkheid tot de participatie in publiekprivate samenwerkingsvormen (PPS) decretaal vastgelegd.

Het besluit van de Vlaamse regering van 2 april 2004 betreffende de erkenning en de financiële ondersteuning van strategische plannen en toeristisch-recreatieve projecten, biedt het kader om subsidiering te ontvangen voor de opmaak van een strategisch toeristisch-recreatief plan. Een of meer gemeenten of provincies kunnen samen een strategisch plan opstellen dat tot doel heeft de toeristische marktpositie van de regio waarop het plan betrekking heeft te verbeteren en bevat een uitgesproken visie op de toeristische ontwikkeling in de regio waarop het plan betrekking heeft. Daarnaast kunnen toeristische projecten erkend worden, waarbij subsidiering kan voorzien worden voor de totstandkoming, uitvoering, evaluatie en/of instandhouding van het toeristisch-recreatieve project.

Richtlijnen inzake de erkenning van niet grensoverschrijdende toeristische auto- en fietsroutes

De raad van beheer Toerisme Vlaanderen keurde op 30 april 1997 deze richtlijnen goed. Het opstellen van de richtlijnen heeft tot doel het ontwikkelen van een kwalitatief waardevol fietsnetwerk binnen elke Vlaamse provincie, rekening houdend met toeristische kenmerken, de eigenheid van de streek en het bestendigen van een eenvormige bewegwijzering. De bewegwijzering dient gesloten te zijn en op een consequente manier aangebracht te worden met respect voor de omgeving. Er zijn verschillende voorschriften voor alleenstaande wandelingen in landelijke omgeving en steden en voor netwerken van wandelroutes in landelijke omgeving.

Richtlijnen voor de bewegwijzering van toeristische fietsroutenetwerken, wandel- en ruiterroutes

Het bekrachtigen van deze richtlijnen door Toerisme Vlaanderen, heeft tot doel het ontwikkelen van een kwalitatief waardevol netwerk van ruiterroutes binnen elke Vlaamse provincie, rekening houdend met toeristische kenmerken, de eigenheid van de streek en het bestendigen van een eenvormige bewegwijzering. De bewegwijzering dient gesloten te zijn en op een consequente manier aangebracht te worden met respect voor de omgeving.

Richtlijnen voor de bewegwijzering van toeristische ruiterroutes

Het bekrachtigen van deze richtlijnen door Toerisme Vlaanderen, heeft tot doel het ontwikkelen van een kwalitatief waardevol netwerk van ruiterroutes binnen elke Vlaamse provincie, rekening houdend met toeristische kenmerken, de eigenheid van de streek en het bestendigen van een eenvormige bewegwijzering. De bewegwijzering dient gesloten te zijn en op een consequente manier aangebracht te worden met respect voor de omgeving.

Decreet op openluchtrecreatieve verblijven

Het decreet van 03.03.93 houdende het statuut van terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven heeft tot doel een kwaliteitsvol en voldoende aanbod van campingterreinen en weekendverblijfparken voor verblijfsrecreatie en vrijetijdsbesteding in Vlaanderen te realiseren. Dit heeft onder meer tot gevolg dat er een einde moet komen aan de permanente bewoning van deze terreinen. Onder openluchtrecreatieve verblijven wordt verstaan (decreet, art.2 §1):

- Tent, caravan, mobilhome, kampeerauto, woonauto of iedere andere verblijfsvorm die niet ontworpen is om als vaste verblijfplaats te dienen of niet als dusdanig gebruikt wordt en waarvoor een vergunning nodig is overeenkomstig art.44 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en stedenbouw.
- Chalet, bungalow, huisje, paviljoen of iedere andere verblijfsvorm die niet ontworpen is om als vaste woonplaats te dienen of niet als dusdanig wordt gebruikt en waarvoor een vergunning

vereist is overeenkomstig art.44 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en stedenbouw.

Onder terrein voor openluchtrecreatieve verblijven wordt verstaan: ieder terrein waarop ten minste drie verblijven staan of kunnen staan zoals bedoeld in art.2 §1 en dat ingericht is met het oog op of bestemd is voor openluchtrecreatieve verblijven.

Voor de aflevering van een nieuwe exploitatievergunning geldt, vanuit de nieuwe kampeerwetgeving, het verbod op permanent wonen. Bovendien dient elk terrein te beschikken over een attest van brandveiligheid, overeenkomstig de bepalingen van het Besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 1995 tot vaststelling van de specifieke normen inzake brandveiligheid op de openluchtrecreatieve verblijven, gewijzigd bij Besluit van Vlaamse Regering van 24 juli 1996. Vergunde terreinen voor openluchtrecreatieve bedrijven kunnen tenslotte enkel voorkomen in gebieden waar deze volgens de wet op de stedenbouw en ruimtelijke ordening zijn toegelaten. In principe zijn dit de gebieden met de stedenbouwkundige bestemming: recreatiegebied en verblijfsrecreatiegebied.

5.7 Sectoraal juridisch kader m.b.t. ontginningen

Oppervlakedelfstoffendecreet

Het decreet van 4 april 2003⁹ betreffende de oppervlakedelfstoffen legt de juridische basis voor het toekomstig ontginningsbeleid van de in Vlaanderen voorkomende oppervlakedelfstoffen. Het oppervlakedelfstoffendecreet tracht de maatschappelijke en economische noden te verzoenen met de milieutechnische en ruimtelijke eisen van de bestaande regelgeving. Het beleid en beheer van de oppervlakedelfstoffen heeft als basisdoelstelling om op een duurzame wijze te voorzien in de behoefte aan oppervlakedelfstoffen. In uitvoering van het decreet van 4 april 2003 werd op 26 maart 2004¹⁰ een Besluit van de Vlaamse regering uitgevaardigd houdende regels tot uitvoering van het oppervlakedelfstoffendecreet.

Het decreet voorziet in bepalingen die toelaten om de behoefteplanning te structureren via algemene en bijzondere oppervlakedelfstoffenplannen, die de afdwingbaarheid van een optimale ontginning binnen ontginningsgebieden mogelijk maken, die het gebruik van secundaire grondstoffen en alternatieve materialen bevorderen, de milieuhygiënische kwaliteit van de delfstoffen garanderen en de realisatie van de nabestemming, via een opgelegde eindafwerking, vergemakkelijken.

Oppervlakedelfstoffenplannen

Voor wat betreft de oppervlakedelfstoffenplannen gaat de wetgever uit van ontwikkelingsperspectieven voor een termijn van minimaal 25 jaar. De plannen bevatten volgens het decreet acties voor de komende 5 jaar zodat ze een basis vormen voor de sectorale voorstellen inzake ruimtelijke ordening en mee de basis zijn voor de opmaak van andere specifieke beleidsplannen.

Optimale ontginning

Om een optimale ontginning in ontginningsgebieden mogelijk te maken, kan de ontginning een ontginningsmachtiging vragen, indien een eigenaar of houder van zakelijke rechten de toestemming tot ontginning van percelen zou weigeren. Zulke ontginningsmachtiging is volgens het decreet een administratieve of ministeriële beslissing waarbij de aanvragende onderneming tijdelijk het recht krijgt om percelen, die eigendom blijven van de oorspronkelijke eigenaars, te ontginnen op voorwaarde van het verkrijgen van de nodige vergunningen. De machtiging eindigt bij de oplevering van de eindafwerking.

Naast de ontginningsmachtiging kan de Vlaamse regering (op voordracht van de minister) ook overgaan tot onteigening ten algemene nutte op verzoek, op naam en voor rekening van de aanvragende onderneming, indien de optimale en rationele ontginning in het ontginningsgebied van de betrokken aanvrager in gevaar komt.

Het vruchtgebruik, lopende overeenkomsten van pacht, gebruik en huur (met uitzondering van handelshuur en woninghuur) kunnen volgens het oppervlakedelfstoffendecreet ieder ogenblik

⁹ B.S. 25 augustus 2003, inwerking getreden op 8 juli 2004

¹⁰ B.S. 28 juni 2004, inwerking getreden op 8 juli 2004

beëindigd worden om de betreffende percelen te kunnen gebruiken voor hun ontginningsbestemming.

Eindafwerking en financiële zekerheid

Om een realisatie van eindafwerking van een zone te verzekeren dient de vergunninghouder de nodige financiële zekerheden te stellen.

Certificaat van herkomst

Primaire oppervlakedelfstoffen, d.w.z. oppervlakedelfstoffen die aan de natuurlijke samenstelling beantwoorden en die afkomstig zijn uit een milieuvergunningplichtige ontginning in ontginningsgebied, ressorteren juridisch gezien niet onder het Vlarebo of Vlarea. Deze delfstoffen waren voorheen niet aan enige normering onderhevig. Door het oppervlakedelfstoffendecreet zal een certificaat van herkomst afgeleverd kunnen worden indien de primaire oppervlakedelfstoffen beantwoorden aan een natuurlijke samenstelling vastgelegd in het Besluit van de Vlaamse regering van 26 maart 2004.

Milieu – en stedenbouwkundige vergunningen

Zoals uit hetgeen hoger wordt gesteld kan worden afgeleid, zullen voor de uitbating van een ontginning zowel een milieuvergunning (cfr. VLAREM rubrieken) als een stedenbouwkundige vergunning noodzakelijk zijn.

6 Sectorale studies en beleidsdocumenten

6.1 Studies en beleidsplannen m.b.t. de sector mobiliteit

6.1.1 Mobiliteitsplannen (MOB)

Mobiliteitsplan Vlaanderen

De basisdoelstellingen van het mobiliteitsplan Vlaanderen zijn de volgende:

- het vrijwaren van de bereikbaarheid: op een selectieve wijze de bereikbaarheid van de economische knooppunten en poorten waarborgen;
- het garanderen van de toegankelijkheid: op een selectieve manier iedereen in Vlaanderen de mogelijkheid bieden zich te verplaatsen;
- het verbeteren van de verkeersveiligheid: de verkeersonveiligheid in Vlaanderen terugdringen met het oog op een wezenlijke vermindering van het aantal verkeersslachtoffers;
- het verbeteren van de verkeersleefbaarheid: ondanks de toenemende mobiliteit de verkeersleefbaarheid verbeteren;
- het terugdringen van de schade aan natuur en milieu.

Mobiliteitsplan Mol¹¹

Volgende aandachtspunten zijn voor het studiegebied van belang:

- N71 als hoofdontsluiting voor gemotoriseerd verkeer (Primaire weg I), de ontsluiting van de Kiezelweg op de N71 wordt gesupprimeerd ;
- De zone tussen Molse Meren en Abdij Postel, langsheen het traject van de N136, als een te herstructureren activiteitenas – groen ontsluitingsas met behoud van de open ruimte: RECREATIEAS
- De N136 als woonstraat (lokale weg III) en fiets- of voetgangersweg: een autoluw wegtraject, bovenlokale fietsroute met een vertrekpunt aan 'Inkom camping' + belbusroute + vrachtroute;
- De kanalen als hoofdroutes voor fietsverkeer;
- De Zilvermeerlaan als woonstraat (Lokale weg III: mengen 30 – 50): bovenlokale fietsroute met noodzaak aan vrijliggende fietsvoorzieningen + belbusroute + vrachtroute;
- Bijzondere aandacht voor alternatieve vervoerswijzen, op korte termijn uitbouw pendelbus tussen Station en Molse Meren.

Mobiliteitsplan Dessel

Gemeente Dessel beschikt nog niet over een conform verklaard Mobiliteitsplan. De synthesesnota is echter in opmaak.

Mobiliteitsstudie Boven Netegebied

Het mobiliteitsplan Boven Netegebied is nog niet conform verklaard door Provinciale auditcommissie. Momenteel bevindt de studie zich in fase 2 van de procedure, met name de synthesesnota.

Relevante elementen voor de onderhavige studie vanuit de synthesesnota, versie september 2004, zijn: trendbreukscenario

- N136 (Postelsesteenweg) geselecteerd als lokale weg II, ter hoogte van de Baileybrug voorzien van een weerstand (filter);
- Zilvermeerlaan, binnen de recreatiezone, geselecteerd als lokale weg III;
- Openbaar vervoersaanbod via shuttlediensten;

¹¹ Mobiliteitsplan Mol, beleidsplan, april 2000, Langzaam verkeer

- De N136 (Postelsesteenweg) en de Zilvermeerlaan als functionele fietsroute, traject van het kanaal Dessel-Kwaadmechelen als alternatieve functionele fietsroute;
- Voor de N136 (Postelsesteenweg) alsook Sluis (verlengde van de Zilvermeerlaan) wordt er een tonnenmaatbeperking voorzien.

NOOT: De bovenvermelde studie is nog niet goedgekeurd door de auditcommissie en heeft tevens inhoudelijke conflictsituaties met het mobiliteitsplan van Mol.

6.1.2 Bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk¹²

Volgens het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk zijn de N136 (Postelsesteenweg) en de Zilvermeerlaan geselecteerd als functionele fietsroute.

Het traject van het kanaal Kwaadmechelen-Dessel is geselecteerd als alternatieve functionele fietsroute.

6.1.3 Fietsknooppuntennetwerk

De omgeving van de kanaalplas werd opgenomen in het fietsknooppuntennetwerk Antwerpse Kempen. De kanalen Dessel – Turnhout – Schoten, Dessel-Kwaadmechelen en Bocholt – Herentals vormen, net als de Postelsesteenweg dragers voor dit netwerk. Een viertal knooppunten werden aangeduid in de omgeving van de kanaalplas.

- Ter hoogte van de kanaalplas is de noordelijke oever van het kanaal van Bocholt-Herentals geselecteerd als een autovrije fietsroute, ter hoogte van sluis 3 (oostelijke richting) wordt de route verplaatst naar tegenoverliggende route.
- Het gedeelte N136 (Postelsesteenweg), tussen het kanaal en de N712 (Kiezelweg) is geselecteerd als aanlooproute naar het bovenvermelde fietsknooppuntennetwerk.

6.2 Studies en beleidsdocumenten in de sector toerisme en recreatie

Vlaamse regering: beleidsnota openbare werken

In het beleidsplan “Waterrecreatie en watertoerisme van de waterwegen en kust in Vlaanderen” van AWZ, zijn enkele principes weergegeven die bouwstenen vormen voor de beleidsvoornemens voor geheel Vlaanderen:

- harde recreatie de zachte recreatie niet laten verdrukken;
- in redelijkheid co-existentie zoeken met andere maatschappelijke functies van de waterwegen;
- verbeteren integratie wateractiviteiten en walactiviteiten;
- uniformere en transparantere regelgeving en dienstverlening;
- betere communicatie met en binnen de sector;
- zinvolle (promotionele) ondersteuning bieden aan de sector.

Daarnaast zijn enkele strategische beleidsvoornemens geformuleerd met als onderligger dat de sector (meer) als volwaardig partner in besluitvorming behandeld moet worden. Deze zijn als volgt:

- stimuleren van recreatief medegebruik, voornamelijk functioneel;
- optimaliseren van met name fysieke netwerkvorming;
- door de overheid scheppen van voorwaarden voor toekomstgerichte ontwikkeling;
- profileren en promoten van mogelijkheden in binnen- en buitenland;
- intensiveren van multidisciplinaire samenwerking met en binnen de sector en creëren van duidelijke aanspreekpunten.

Hiervan worden voorts principes afgeleid die bij de beleidsimplementatiefase vooral toegepast moeten worden. Zij dienen de participatie in de planvormingsfase te vergroten.

¹² Bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk, Provincie Antwerpen, versie 2004

Er is een prioriteitenlijst opgenomen in het plan. De volgende elementen zijn prioritair aangemerkt:

- aantrekkelijk toervaartnet in heel Vlaanderen;
- duurzame en goed uitgeruste hengelactiviteiten;
- voldoende mogelijkheden voor duurzame snelvaart;
- ecologisch verantwoord kanoën, kajakken en roeien;
- ruimte voor harmonische jaagpadrecreatie;
- democratische passagiersvaart en veerdiensten;
- mogelijkheden voor kustrecreatie en –toerisme;
- betere profilering en promotie;
- variavormen van waterrecreatie en toerisme beter structureren en coördineren.

De randvoorwaarden bij de realisatie van het beleidsplan zijn: inspraak en dialoog, goede relaties met de andere functies van de waterweg, extra ruggensteun door de overheid en promotie en communicatie.

Op basis van de prioriteiten en randvoorwaarden is een twaalfpuntenplan waterrecreatie en watertoerisme opgesteld. Het betreft de volgende onderdelen:

- deelname aan planvorming rond watergebonden gebieden;
- uitbouw en gebruik van infrastructurele netwerken;
- wachtsteigers en bevestigingsvoorzieningen in en aan beweegbare kunstwerken;
- voorrang voor zachte recreatie, en gezoneerd waar nodig;
- eigen zones voor harde recreatie;
- milieuvorzieningen, zoals afvalvoorzieningen voor waterrecreanten;
- eenvoudige reglementen omtrent statuten, administratie en financiën;
- bevaarbaarheid van de waterwegen;
- stroomlijnen van het promotiebeleid;
- onderzoek van de maatschappelijke en economische meerwaarde van investeringen;
- opzetten van een overlegplatform waterrecreatie en watertoerisme;
- concessiebeleid voor (kust)jachthavens.

Vlaamse Regering: beleidsnota Toerisme - 2004-2009

Door van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, Geert Bourgeois, is in de beleidsnota "Kwaliteitswerk voor een kwaliteitsbeleving van bestemming Vlaanderen", een concrete uitwerking gegeven van het regeerakkoord. Aan de ontwikkeling van beleid en de beslissingen die genomen worden, liggen een aantal principes ten grondslag. Deze zijn:

De visie ten aanzien van toerisme en recreatie is als volgt verwoord: "Het in de diepte maximaliseren van het toeristisch rendement, door Vlaanderen als kwaliteitsbestemming op de kaart te zetten. Het toerismebeleid loopt in directe samenwerking met alle betrokken actoren en met volgehouden ruimte voor efficiënt en duurzaam toeristisch ondernemen." Hieruit worden vier afzonderlijke, maar toch noodzakelijk te integreren sporen getrokken:

- een beleid met dieptewerking in functie van een maximaal toeristisch rendement;
- samenwerking met én voor alle toeristische actoren;
- Vlaanderen als kwaliteitsbestemming op de kaart zetten;
- regelgeving met ruimte voor efficiënt toeristisch ondernemen.

Deze beleidsvisie is onderbouwd en geconcretiseerd in zes strategische doelstellingen:

- onze toeristische troeven in binnen- en buitenland actief vermarkten om het toeristisch rendement te maximaliseren en bij te dragen tot de imagovorming van Vlaanderen;
- het toeristisch product marktgericht, kwaliteitsvol en in de diepte (dus: duurzaam) ontwikkelen zodat zowel het aantal als de tevredenheid van de toeristen stijgt;
- gunstige voorwaarden scheppen voor een efficiënte en productieve ontwikkeling van de toeristische sector;
- toerisme in Vlaanderen toegankelijk maken zodat iedereen in Vlaanderen kan genieten van een vakantie;

- het belang van toerisme voor Vlaanderen breed uitdragen zodat het maatschappelijk draagvlak voor toerisme vergroot;
- Brussel meer profileren in de ontwikkeling en de promotie van het Vlaams toeristisch product.

Op basis van de geformuleerde strategische doelstellingen zijn een aantal kritische succesfactoren geformuleerd:

- het stimuleren van actieve partnerschappen met en tussen publieke en private toeristische actoren en andere betrokkenen;
- het optimaliseren van het regelgevend en institutioneel kader voor toerisme met een duidelijkere afbakening van de respectieve bevoegdheden;
- toerisme een eigen plaats geven in het Vlaams buitenlandbeleid, en dit op een continue wijze met inbegrip van de vereiste investeringen op lange termijn;
- vanuit Vlaanderen voldoende impact hebben op de ontwikkeling van het toeristisch product en op basis van een marktconform kwaliteitsvol richtinggevend kader prioriteiten stellen inzake productontwikkeling;
- een visie ontwikkelen over duurzaam toerisme en dit concept vervolgens in de praktijk brengen;
- de kennis over toerisme verdiepen en verbreden als basis voor het promotie- en productontwikkelingsbeleid;
- toerisme manifest op de beleidsagenda plaatsen van andere beleidsdomeinen en beleidsniveaus. Dit met het oog op het nemen van de juiste flankerende maatregelen;
- investeren in een specifieke aanpak voor Brussel binnen het Vlaams toeristisch beleid;
- het Agentschap Toerisme Vlaanderen verder ontwikkelen als efficiënte en productieve organisatie zodat Toerisme Vlaanderen door alle actoren erkend wordt als de referentieorganisatie voor het toerisme in Vlaanderen.

Naar aanleiding van het voorgaande zijn zestien strategische projecten geformuleerd welke de basis vormen voor het meerjarenplan van het beleidsdomein Toerisme. In het strategisch project “Strategische planning ‘toerisme’ inbedden in ruimere beleidsbenadering”, wordt expliciet verwezen naar ruimtelijke ordening als een beleidsdomein welk direct en indirect weegt op (deel)aspecten van toeristische activiteiten.

IVA Toerisme Vlaanderen

Toerisme Vlaanderen is opgericht om het beleid van de Vlaamse Regering aangaande toerisme op te volgen. De belangrijkste taken die hiertoe uitgevoerd worden zijn:

- promotie en marketing in binnen- en buitenland van het toeristische product Vlaanderen;
- ondersteuning bieden aan de toeristische sector bijvoorbeeld door financiële steun,
- productontwikkeling en kwaliteitsbewaking;
- uitbouwen van het toeristisch product, onder andere door ondersteuning bij vernieuwing van (fysieke) infrastructuur.

Vanaf 1 januari 2004 startte tengevolge van de bestuurlijke hervorming Beter Bestuurlijk Beleid, het intern verzelfstandigd agentschap “IVA Toerisme Vlaanderen”. In jaarlijkse beheersovereenkomsten zullen de krachtlijnen en de beleidskeuzes vastgelegd worden. Naast de nieuwe samenwerkingsvorm op bestuurlijk vlak, zal ook de samenwerking met de besturen van provincies en gemeenten en de sector opnieuw gedefinieerd worden.

Bovenstaande betekent een herformulering van de taken en opdrachten:

- het verhogen en bewaken van de kwaliteit binnen het toeristisch en recreatief aanbod in Vlaanderen;
- het geven van impulsen aan het toerisme via subsidies, het opzetten van proef- en hefboomprojecten en via participatie in PPS;
- het voeren van een marketingbeleid voor toeristisch Vlaanderen in zowel binnen- als buitenland.

Toerisme Provincie Antwerpen

In november 2002 is een strategisch beleidsplan opgemaakt voor toerisme en recreatie in de Antwerpse Kempen. Toerisme Provincie Antwerpen en Toerisme Vlaanderen hebben hierin rond toerisme en recreatie een aantal belangrijke uitgangspunten geformuleerd. Het betreft de

maatschappelijke relevantie, het duurzame karakter, het openstaan voor alle bevolkingsgroepen, subsidiariteit van regionaal strategisch beleid aan dat van andere bestuurslagen, en toerisme en recreatie als drager voor samenwerking over de grenzen van administraties en besturen heen.

De ambities van de Antwerpse Kempen als toeristische regio zijn in de volgende algemene visie aangegeven:

“De Antwerpse Kempen willen hun huidige positie als een van de meest toonaangevende toeristische regio's in Vlaanderen handhaven en onder impuls van TPA-Toerisme Antwerpse Kempen verder duurzaam uitbouwen ten bate van de creatie van werkgelegenheid, welvaart en welzijn in de streek. Zij willen zich daartoe, vanuit de eigen identiteit, profileren als een bij uitstek groene bestemming voor meerdaagse verblijven, daguitstappen en omgevingsrecreatie.”

Op basis van de missie werd de volgende visie geformuleerd: “De Antwerpse Kempen zullen door een markt- en klantgerichte aanpak en het aanbieden van producten met een hoge belevingswaarde optimaal inspelen op de toeristisch-recreatieve behoeften en verlangens van al hun bezoekers. De verdere ontplooiing van de toeristische sector in de Antwerpse Kempen zal gebaseerd zijn op een stevig onderbouwde visie waarin kwaliteit en vernieuwing centraal staan. Om synergieën maximaal te benutten zullen de Antwerpse Kempen daarbij een krachtenbundeling tussen alle betrokkenen in het toeristisch-recreatieve veld nastreven.”

Op basis van de visie zijn hoofddoelstellingen geformuleerd inzake aanbod, kwaliteitsbestemming, imago, innovatieve producten, afstemming op klantengroepen, versterking van dynamiek en slagkracht, samenwerking en synergie tussen actoren in het toeristisch werkveld en in aanverwante beleidsdomeinen.

Een aantal relevante krachtlijnen inzake aanbodsontwikkeling zijn:

- ruimtelijke kansen voor een duurzame ontwikkeling van toerisme, waarbij geduid werd op het knooppunt waterrecreatiegebied Zilvermeer/kanalenkruising;
- duurzame ontsluiting van natuur en cultuur, waarbij een aantal instrumenten, ingezet worden voor een duurzame, kwalitatieve en belevingsgerichte ontsluiting van natuurgebieden, bossen, platteland en cultuur. Acties gericht op het recreatief medegebruik in het buitengebied hebben een hogere prioriteit;
- kwaliteit en belevingswaarde van het routegebonden aanbod, waarbij het uitgebreide en gevarieerde routegebonden aanbod en bijgaande kwaliteit en belevingswaarde, een belangrijke troef is van de Antwerpse Kempen;
- accent leggen op versterking van bovenlokale attractiepunten en evenementen en uitbouw van de toeristisch-recreatieve knooppunten aangeduid in het provinciaal structuurplan.

Een aantal relevante acties zijn:

- afwerking van het fietsknooppuntennetwerk en initiëren van de verdere productontwikkeling hieromtrent, zo mogelijk in het kader van Interreg IIIb;
- afwerking van het netwerk en de voorzieningen ten behoeve van de toervaart en de aansluiting van dit aanbod op de recreatieve mogelijkheden en voorzieningen in het hinterland, zo mogelijk in het kader van Interreg IIIb;
- planvorming inzake de updating van het infrastructureel en productmatig aanbod voor recreatieve wandelaars;
- meer specifiek richting de toervaart op de Kempische kanalen, wordt ingezet op een Kempenlus (kanaal Dessel-Turnhout-Schoten – Albertkanaal - Kempisch Kanaal). De aantrekkingskracht hiervan is hoog vanwege het feit dat deze aangesloten is op het Euregionaal vaarroutenetwerk.

vzw Promotie Binnenvaart Vlaanderen

Promotie Binnenvaart Vlaanderen wil het gebruik van de waterwegen bevorderen, en richt zich daarvoor op professionele en recreatieve gebruikers. De vereniging werd opgericht door de Vlaamse regering. Ze groepeerde instellingen, diensten en organisaties die actief zijn in de binnenvaart. Het bevorderen van het economisch en recreatief gebruik van de waterwegen gebeurt in overeenstemming met het beleid van het Vlaams gewest.

Om de binnenvaart beter bekend te maken is de vzw Promotie Binnenvaart Vlaanderen actief op domeinen zoals marktonderzoek, begeleiding en ondersteuning, communicatie en het beïnvloeden van het beleid.

vzw Streekplatform Kempen

De visie op de gewenste sociaal – economische ontwikkeling van de Kempen is dat door het uitspelen van een aantal troeven de voorspoedige economische evolutie dient te worden bestendigd. Zo kan de Kempense economie onder meer inspelen op de ruimtelijke saturatie (effecten in de centrumregio Brussel–Antwerpen) en op de ontwikkelingen in de Noord-Brabantse stedenrij. Tegelijk dienen de investeringen en initiatieven voor de verdere economische ontwikkeling van de Kempen aandacht te schenken aan het duurzame karakter van de economische groei en de gunstige woon- en leefkwaliteit in de Kempen en inspanningen te leveren om de duale arbeidsmarktsituatie te verhelpen.

De bovenstaande visie is uitgewerkt in een aantal beleidselementen:

- Als basis van de subregionale welvaartsontwikkeling verwacht de Kempen veel van nieuwe investeerders en van de verdere groei van het bestaande bedrijfsleven, van het veilig stellen van de toekomst van de land- en tuinbouwsector, van de verdere ontwikkeling van de mogelijkheden inzake toerisme en recreatie en van het benutten van de productiefactor milieu en onder bepaalde voorwaarden, van een aantal activiteiten in de nucleaire sector.
- Voor de verdere ontwikkeling van de sector toerisme en recreatie zijn troeven aanwezig om een toonaangevende regio te blijven in “Groen Vlaanderen”. De economische effecten van toerisme, cultuur en vrijetijdsbesteding en de daarmee samenhangende wekgelegenheid zijn voor de Kempen van groot belang. Om deze rol te kunnen blijven spelen is een verdere ontwikkeling van een marktgericht toeristisch aanbod noodzakelijk, waarbij ook de integratie van culturele elementen in het huidig aanbod nagestreefd dient te worden. Tevens blijft een professionele, promotionele, organisatorische en beleidsmatige ondersteuning van het toeristisch gebeuren in de Kempen onontbeerlijk. Aan de voortzetting van de werking van “Toerisme Kempen” dat in het verleden een belangrijke impuls gegeven heeft aan de ontwikkeling van het toerisme in de Kempen, wordt bijgevolg veel waarde gehecht.
- Doelgerichte investeringen in bedrijventerreinen en verkeersinfrastructuren kunnen een aantal knelpunten voor de verdere regionaal economische ontwikkeling van de Kempen wegwerken en de prestaties van het Kempense bedrijfsleven vrijwaren. De Kempense economie dient daarbij onder meer benaderd te worden vanuit de opportuniteiten als hinterland van de haven van Antwerpen.
- Ten behoeve van een evenwichtige en duurzame welvaartsontwikkeling in de Kempen wil het streekplatform een betere (her)integratie van de risicogroepen in het arbeidsgebeuren en de sanering van historische vervuiling in de nabije toekomst in een stroomversnelling laten komen. Ook andere milieuproblemen of milieuconflicten, soms tengevolge van economische expansie, moeten opgelost worden.

vzw Kempense Meren

Water is het meest karakteristieke gegeven voor het gebied van de Kempense Meren. Het kruispunt van de kanalen Bocholt-Herentals, Dessel-Schoten en Dessel-Kwaadmechelen is daarbij opmerkelijk. Naast kanalen kent de streek talloze waterplassen. Deze zijn er gekomen door de ontginning van zand en spriet (ligniet). Omdat water een grote aantrekkingskracht uitoefent op toeristen zijn er verschillende recreatiegebieden rond dergelijke waterpartijen uitgebouwd.

Tevens kenmerkend zijn de grote bos- en natuurgebieden. Sommige gebieden zijn ontsloten voor zachte recreatie. Het zeer goed uitgebouwde fietspadennetwerk wordt het hele jaar door bijzonder intensief gebruikt door recreanten maar ook voor utilitair gebruik. Voor wandelaars zijn er tientallen bewegwijzerde wandelingen doorheen fraaie landschappen.

De nabijheid van recreatiedomeinen, de kanalenkruising en een aantrekkelijke waterplas bieden de nodige kansen. Door de aanwezigheid van een netwerk met toeristisch-recreatieve aantrekkingspunten in de omgeving kan een hoge gemiddelde verblijfsduur van de passanten bekomen worden. Een verblijf is ook aantrekkelijk door de talrijke mogelijkheden voor dagtochten.

- Ook de natuurgebieden en andere bezienswaardigheden zijn vlot bereikbaar.
- Het hoogwaardig fietsknooppuntensysteem sluit aan op bestaande netwerken in de Antwerpse, Limburgse en Noord-Brabantse Kempen. Belangrijke logiesvoorzieningen en het vaarroutenetwerk zijn hier goed aan gelinkt.
- Het recreatieve autoverkeer wordt in de hand gehouden. Dit is te danken aan een uitstekende ontsluiting van de attractiepolen die meestal om dagrecreatie draaien.

Strategische doelstellingen en streefbeelden:

- Verhogen van de aantrekkingskracht van het toeristisch aanbod.
- Betere afstemming van beleid en acties bij de verschillende actoren in het toeristisch werkveld zowel bij overheden, de non-profitsector en het bedrijfsleven.
- Betere marketing van het aanbod door gezamenlijke promotionele acties.
- Streven naar kwaliteit in de specifieke segmenten van het aanbod. Deze kwaliteit overtreft het gelijkgestemde aanbod van andere regio's.
- Profileren van watergebonden marktsegmenten, ook van die waarvan de mogelijkheden nu nog niet worden uitgespeeld.
- Stimuleren van grensoverschrijdende initiatieven vooral richting Limburg.
- Verbeteren van toeristische dienstverlening
- Uitwerken van wandelmogelijkheden in natuurgebieden, stimuleren van natuurbeleving en aanzet geven tot meer respect voor natuur
- Nauwere samenwerking met Limburgse buurgemeente Lommel

Geplande, lopende en gerealiseerde projecten

Rond en op de kanaalplas zijn reeds verschillende projecten gerealiseerd, in voorbereiding of in uitvoering. Deze hebben invloed op (de veranderingen in) de ruimtelijke structuur. Derhalve worden ze voor de verdere visievorming en uitwerking van het ontwikkelingsperspectief weergegeven. Een aantal relevante en belangrijke projecten zijn:

- diverse projecten met als doel het watertoerisme een impuls te geven, onder andere door voorzieningen te verbeteren;
 - project: “Uitbouw van een watersportcentrum op het Provinciaal domein Zilvermeer”: het realiseren van een watersportcentrum in de onmiddellijke nabijheid van de zeil- en duikvijver;
 - project: “Aanleg van een jachthaven in het waterrecreatiegebied Provinciaal domein Zilvermeer”: de inplanting van een jachthaven aan de kanaalplas, watergebonden faciliteiten, gebouwen, buitenaanleg en meer specifiek ook een aanlegsteiger voor de boot De Zander;
 - opwaardering van de Zander: De Zander wordt nog beter geschikt gemaakt voor het kanaaltoerisme in de Oosterkempen. De Zander wordt ingeschakeld in dagtrips voor groepen en in het seizoen ook voor individuele pleziervaarders.
- In het Interreg-project “Grensoverschrijdend Watertoerisme” (GOWT) en “Toervaren Benelux Middengebeid, 1997-2001”, werden een zestal projecten gerealiseerd in de provincie Antwerpen. Er werd een promotieplan ontwikkeld van waaruit veel promotiemateriaal ontstaan is, bijvoorbeeld een vaargids, vaarkaart en website. Belangrijk is dat Mol aangewezen werd als een optimale locatie voor een jachthaven. Bij de kanalenkruising in Mol komen een drietal verschillende vaarlussen samen;
- het project “Beleef het water”, Interreg III 2000-2006. Het betreft het kwalitatief verbeteren van infrastructuur en promotie van het toeristisch aanbod. In dit vervolg op GOWT is voorzien dat het bestaande promotiemateriaal up to date gebracht wordt;
- het Ecocentrum: op het Provinciaaldomein Zilvermeer is in 2001 een ecologisch dienstencentrum gerealiseerd. Dit was mede bedoeld als compensatie voor de aanslag op het groen door vestiging van Sunparks. Bij het Ecocentrum zijn de provincie, de gemeente Mol en het Provinciaal domein Zilvermeer betrokken. Men kan er terecht voor educatieve doeleinden, toeristische informatie, boottochten (via de vzw Kempense Meren) en wandel- en fietsroutes.
- Uitkijktoren/toeristentoren aan de kanalenkruising te Dessel: de gemeente Dessel bouwt in 2006 een uitkijktoren met informatievoorziening ten noordwesten van de kanaalplas. Hiervoor werd door de gemeente een BPA opgemaakt.
- Daarnaast zijn er diverse Interreg- en EFRO-projecten die als doel gehad hebben of hebben de kwaliteit van het Provinciaal domein Zilvermeer hoog te houden en een impuls te geven door voorzieningen uit te bouwen of te verbeteren. Deze projecten zijn van belang omdat ze hebben gezorgd voor een aantrekkelijk recreatiegebied naast de kanaalplas. Het gaat om de volgende projecten:
 - project: “Toekomstgerichte uitbouw van het recreatiedomein Zilvermeer te Mol”. Het betrof de opmaak van een structuurplan, infrastructuurwerken en uitbreiding van de verblijfsinfrastructuur;

- project: “Provinciaal domein Zilvermeer, uitbouw recreatieve infrastructuur”: bouw van een polyvalent toegangs- en onthaalgebouw aan de nieuwe ingang ingevolge scheiding inkom dag- en verblijfsrecreatie;
- project: “Toekomstgerichte uitbouw van het recreatiedomein Zilvermeer te Mol”, aanleg van een nieuwe parking en verplaatsing van de inkom dagrecreatie, aanleg nieuw campinggedeelte;
- project: “Kwalitatieve opwaardering van het Provinciaal domein Zilvermeer”: opnieuw aanleggen en inrichten van camping, omvormen tot kwaliteitscamping, infrastructuurwerken, renoveren sport- en animatiezone, uitbreiding inkomaccommodatie en receptie camping;
- project: “Renovatie van het campinggedeelte zone A op het Provinciaal domein Zilvermeer”: opnieuw aanleggen en inrichten van zone A van de bestaande oude camping met de bedoeling deze om te vormen tot een evenwaardige zone.

Verder is het project rond het watersportcentrum belangrijk om het watertoerisme in deze regio te stimuleren.

Structuurplan Provinciaal domein Zilvermeer

Om de samenhang en de leefbaarheid van het domein te structureren en te optimaliseren, is voor de herstructurering een structuurplan opgemaakt. Hiermee werd het beleid voor de renovatie van het domein gesteld voor de periode 1990-1999.

Het gebied werd opgedeeld in 3 zones: natuurgebied + stort, gebied voor verblijfsrecreatie (camping) en gebied voor dagrecreatie (domein Zilvermeer). Tussen de verschillende attractiepolen werden linken gelegd waarlangs looplijnen werden uitgewerkt. De aantrekkingspolen werden gebundeld op drie punten, verbonden door water. Er werd gekozen voor zachte recreatie. Er werd een duidelijke scheiding van verblijfs- en dagrecreatie opgezet. Beide functies kregen een andere toegang en binnen het domein werden de wagens geweerd. Naar dagrecreanten toe is de toegang voorzien ter hoogte van de Zilvermeerlaan. Aan beide zijden van deze weg zijn parkeermogelijkheden voorzien. Verblijfsrecreanten kregen een toegang langs de Postelsesteenweg (N136). Momenteel is slechts een gedeelte van dit structuurplan gerealiseerd.

6.3 Beleidsplannen m.b.t. de sector natuur

6.3.1 Gemeentelijke natuurontwikkelingsplannen

De GNOP's dateren uit de periode 1993 – 1996 en werden opgemaakt in het kader van de milieuconvenantwerking, die toen voor het eerst van start ging. De GNOP's bestaan uit een informatief deel (basisinventaris van de natuurwaarden in de gemeente) en een richtinggevend deel (beleidsvisie en/of actieplan). Belangrijke kanttekening is dat de GNOP's sectorale plannen zijn, d.w.z. dat er geen volledige afweging is gebeurd t.o.v. de andere sectoren, zij het dat deze sectoren meestal wel vertegenwoordigd waren in de begeleidingscommissies. Die afweging is later wel gebeurd in het kader van het structuurplanningsproces, waarbij de visie-elementen m.b.t. natuur afgewogen werden t.o.v. die van andere sectoren. Concreet betekent dit dat de afgewogen en beleidsmatig gedragen richtinggevende elementen van een GNOP vandaag terug te vinden zijn in de respectieve structuurplannen (of ontwerpen). Wel bevatten de meeste GNOP's zeer waardevolle informatie m.b.t. de natuurlijke structuur van de betrokken gemeenten. Enkel de GNOP's van de gemeenten die het kanaal passeert zijn relevant. Tabel 6 geeft een overzicht. Nog geen van de aangrenzende gemeenten heeft na 1996 een actualisatie van hun GNOP doorgevoerd (in het kader van de “samenwerkingsovereenkomst milieu”).

Tabel 6: Overzicht van de GNOP's

Gemeente	Goedgekeurd GNOP	Auteurschap	Actualisatie ?
Dessel	Ja	IMD-IOK	Neen
Retie	Ja	IMD-IOK	neen
Mol	Ja	Gemeente Mol	neen

V RUIMTELIJKE POTENTIES KANAALPLAS

1 Ruimtelijke en functionele potenties

1.1 Ruimteaanbod

Het plangebied heeft met het kanaal Dessel-Kwaadmechelen, het kanaal Bocholt-Herentals, de Postelsesteenweg en de Zilvermeerlaan duidelijke grenzen en een ruimteaanbod dat daardoor precies omschreven kan worden.

Het plangebied PRUP Kanaalplas bestaat een aanzienlijke oppervlakte. Deze bedraagt ongeveer 137ha. Hiervan wordt 85ha (62%) ingenomen door het wateroppervlak van de kanaalplas. De oeverzones bestrijken de overige 52ha (38%).

1.2 Functionele potenties kanaalplas

Vanuit de ruimtelijke analyse kunnen een aantal duidelijke functionele potenties van de kanaalplas omschreven worden.

De kanaalplas is een waterplas van aanzienlijke oppervlakte die gezien de ligging in de toeristisch aantrekkelijke en druk bezochte regio van de Kempense Meren ruimtelijke potenties biedt om het toeristisch-recreatief aanbod van deze regio verder uit bouwen en dit specifiek gericht op het aspect waterrecreatie en watertoerisme. Ten eerste ligt de waterplas direct aan een belangrijk knooppunt in het vaarrouthenetwerk. Strategische en functionele invulling van deze ruimtelijke opportuniteit zou de uitbouw van een multifunctioneel waterrecreatiegebied betekenen en voor de regio Kempense Meren een bijkomend marktsegment (vaarttoerisme) aansnijden. De uitbouw van watersportinfrastructuur op de kanaalplas is gezien het ruimteaanbod, de goede ontsluiting en de verblijfsrecreatieve voorzieningen in de directe omgeving ruimtelijk aangewezen. Bovendien zou de uitbouw van watersportinfrastructuur op de kanaalplas een bundeling van voorzieningen kunnen betekenen en toelaten de omgeving op een evenwichtige manier in te richten in afstemming op de draagkracht. Bijvoorbeeld ligt de Zander die het kanaaltoerisme op de Kempense Kanalen verzorgt momenteel aangemeerd op een minder goed bereikbare locatie aan het kruispunt van kanalen. In de toekomst zou een goed ontsloten locatie op de oeverzone van de kanaalplas als een beter vertrekpunt kunnen dienen. Tenslotte zou de inrichting van de kanaalplas in functie van recreatie en toerisme ook toelaten de recreatieve routes in de directe omgeving op een veilige en attractieve manier op het toeristisch-recreatief aanbod en op elkaar af te stemmen.

In functie van economie en transport biedt de kanaalplas anderzijds bijzondere potenties voor watergebonden activiteiten. Ten eerste is de overslagsite centraal op de zuidelijke oever een bedrijfsgebonden transportknooppunt met een goede bereikbaarheid voor schepen met een groot gabarriet. Bovendien biedt de Zilvermeerlaan ontsluiting over land voor voor- en natransport. Ten tweede zijn de watergebonden activiteiten van de scheepsherstellingswerf geënt op het kanaal Dessel-Kwaadmechelen waarmee de havenkom in rechtstreekse verbinding staat. De ruimtelijke binding van deze activiteiten met het kanaal Dessel-Kwaadmechelen verantwoordt het benadrukken van de ruimtelijke potenties van de kanaalplas in functie van economie en transport.

Tenslotte vormt de waterplas, zeker bij afronding van de ontginning, een uitgestrekte zone die als rustig gebied geldt aansluitend op een gebied met enkele hoogdynamische recreatieve domeinen en activiteiten. De wateroppervlakte zelf doet in deze waterrijke regio dienst als pleisterplaats voor overwinterende watervogels. Anderzijds bieden de oeverzones ruimte voor natuurontwikkeling in relatie met de omliggende natuurlijke zwaartepunten.

à Sectoraal gezien bieden de kanaalplas en oeverzones dus duidelijke ruimtelijke potenties voor watersport, economie en transport en natuurontwikkeling. Deze potenties zijn echter niet eenzijdig in te vullen en niet los te koppelen. Natuurontwikkeling kan bijvoorbeeld de toeristische potenties ondersteunen door vrijwaring van het groene aantrekkelijke landschapsbeeld, de economische activiteiten kunnen het toeristische aanbod aanvullen, enz... Het kwam er dus op neer deze functionele potenties evenwichtig op elkaar af te stemmen tot een gewenste ruimtelijke structuur, een

gewenste ruimtelijke structuur die nu een juridisch en ruimtelijk onderbouwd verankerd dient te worden in een degelijk en duurzaam bestemmingsplan.

2 Synthese wensen en behoeften

Vanuit de voorstudie kanaalplas, bilateraal overleg met de betrokken partijen en eigenaars, de bedrijfsenquêtes, beleidsplannen en dergelijke kunnen een aantal zeer concrete wensen en behoeften omschreven worden die in rekening gebracht dienen te worden bij het uitwerken van het scenario voor ruimtelijke ontwikkeling.

Jachthaven

Anno 2005 werd reeds gestart met de uitbouw van de jachthaven. De inplanting op de zuidelijke oever van de kanaalplas werd verantwoord op basis van het toenemende watertoerisme en de strategische ligging aan het kanalenkruispunt.

Het bouwconcept voor de jachthaven werd in de beleidsplannen als volgt omschreven:

- inplanting en organisatie: toegang tot de jachthaven, aanplanting, aanleg van brede fiets- en wandelroute, verschillende gebouwen en aanpassingen van de waterkant;
- watergebonden faciliteiten: bouw van een kaaimuur, bescherming van de damwand, drijvende steigers en voorzieningen van water en elektriciteit;
- gebouwen: kleinschalige, losstaande paviljoenen met voldoende uitbreidingsmogelijkheden;
- buitenaanleg: aanpassingen rond de parking, de wandelweg langs de kade, de terrassen aan het water en aanleg van een strandzone en een berkenbos om de Sibelco site te onttrekken aan het zicht.

Daarbij werd gesteld dat de infrastructuur ook kan worden gebruikt door watersportverenigingen. Er is onder meer een grote steiger voorzien als vaste aanlegplaats van de plezierboot 'Zander' waarvoor de kanaalplas, gezien de bereikbaarheid en de ondersteunende infrastructuur van de jachthaven, als een geschiktere vaste locatie beschouwd wordt.

Bovendien wordt voorgesteld de voorziene dimensionering van het jachthavencomplex zoals het anno 2005 in opbouw is niet als groeigrens te nemen, maar ook uitbreiding van de infrastructuur naar de toekomst niet te hypothekeren en dit zowel op de oeverzone als op het wateroppervlak.

Watersport

Ondanks het feit dat de Kempense Meren een waterrijke regio is, beantwoordt de huidige watersportinfrastructuur niet meer volledig aan de behoefte. Het potentieel aanbod is groot en er is nood aan de kwalitatieve uitwerking van specifieke infrastructuur voor watersport, dit door uitbouw van nieuwe infrastructuur en een heroriëntatie van bestaande functies, met als zwaartepunten het nieuwe watersportcentrum en de jachthaven. Zo deed de grote waterplas in het Zilvermeer in het verleden in hoofdzaak dienst als zeilvijver, maar ligt de nadruk er ondertussen op de duiksport. De zeil- en duikvijver voldoet op sportief en wedstrijdvlak niet meer aan de vereisten die gesteld worden vanuit de zeilsport. Het scenario dat daarom voorzien wordt is het behoud van de duiksport en de initiatie in de watersport op de waterplas van het Zilvermeer en de herlokalisatie van de zeilsport, inclusief het uitbouwen van wedstrijdzeilen, naar de kanaalplas.

De planinhoud dient ook te voorzien in de mogelijkheid tot vestiging van watersportverenigingen. In eerste instantie telt de omgeving van de kanaalplas een aantal watersportverenigingen die infrastructuur in gebruik hebben die zonevreemd gelegen is. Het plan dient op zulke wijze uitgewerkt dat herlokalisatie richting kanaalplas voor deze verenigingen niet uitgesloten is. Het is daarom aangewezen bij de ruimte die voorzien wordt voor de vestiging van infrastructuur verwant aan watersport een zekere ontwikkelingsmarge in te werken, zodat dergelijke ruimtevragen op een kwantitatieve en kwalitatieve manier beantwoordt kan worden met de planinhoud van PRUP Kanaalplas.

Specifiek bestaat er ook wegens particulieren zeer veel vraag naar het voorzien van vismogelijkheden op de kanaalplas.

Functionele links recreatie

Overloopparking - jachthavensite

De loods aan de verlaadsite van Sibelco en het keerpunt voor vrachtwagens belemmeren een open ruimtelijke relatie tussen de parking van het Zilvermeer en de jachthavensite. De verbinding kan momenteel op twee manieren gelegd worden:

- een smalle onverharde doorgang die loopt tussen het bestaande gebouw zuidelijk ingeplant op de site van Sibelco en de berm tussen het terrein en het Zilvermeer
- de onafgescheiden fietsstrook langsheen de Zilvermeerlaan

Het optimaliseren van deze verbinding bij de inrichting van het plangebied is aangewezen.

Jachthavensite – watersportcentrum

Twee zwaartepunten in het waterrecreatieaanbod zijn de jachthaven in opbouw en het watersportcentrum op de duikvijver van het Zilvermeer. De functionele verbinding voor de recreanten tussen beiden verloopt vooralsnog via de dagrecreatie-ingang van het Zilvermeer. Er wordt gesteld hiervoor naar de toekomst toe een meer directe verbinding niet uit te sluiten.

Fietsverbinding pijpleidingbrug - Verfijning van netwerk recreatieve routes

Er bestaat vraag naar een betere verbinding tussen omgeving Zilvermeer en de recreatieve fietsroutes langsheen kanaal Dessel – Kwaadmechelen. Een rechtstreekse en veilige verbinding zou een optimalisatie van het recreatief netwerk en recreatieve ontsluiting van de kanaalplas voor fietsers en voetgangers betekenen. Er is bij Sibelco geen bezwaar tegen bundeling van een fiets- en voetgangersbrug over het kanaal Dessel-Kwaadmechelen met de bestaande pijpleidingbrug; evenwel kan de bestaande brug niet multifunctioneel worden gebruikt.

SCR Sibelco

Het bedrijf SCR Sibelco wenst de verlaadactiviteiten, het boosterstation met bijhorende zandleidingen te behouden na het stopzetten van de ontginningsactiviteiten in de groeve Maat (kanaalplas).

Het boosterstation en de zandleidingen zijn essentieel in de bedrijfsvoering en de ontginningen van SCR Sibelco. Zij staan in voor het zandtransport vanuit de ontginningen die meer naar het oosten gelegen zijn richting het moederbedrijf in Dessel. Gezien de bereikbaarheid werden deze zandleidingen strategisch aangelegd langsheen de oost-westgerichte Zilvermeerlaan, alwaar ook het boosterstation werd opgericht. Ook nu de functionele invulling van kanaalplas zal wijzigen is het voor SCR Sibelco noodzakelijk deze transportinfrastructuur verder te kunnen exploiteren. Alternatieve tracés zijn gezien de ligging temidden van de recreatieve domeinen, natuurreservaten niet voor handen. Het is voor SCR Sibelco bovendien van groot belang dat de zandleidingen te allen tijde toegankelijk blijven om het nodige onderhoud e.d. te kunnen uitvoeren. Vandaar dat Sibelco vraagt een toegankelijke onderhoudsstrook van ten minste 4 meter langs alle zandleidingen te voorzien.

Eveneens wenst het bedrijf de verlaadactiviteiten ter plekke voort te kunnen zetten. Naast historische evolutie, eigendomsstructuur, investeringen in infrastructuur en dergelijke pleiten ook een aantal ruimtelijke argumenten voor de huidige locatie:

- De verlaadsite is voor transportverkeer over de weg bereikbaar via de Zilvermeerlaan.
- Over water is de kade bereikbaar gemaakt via een doorgang tussen de kanaalplas en het kanaal Dessel-Kwaadmechelen. Het kanaal Dessel-Kwaadmechelen heeft een hoge tonnagcapaciteit tot 1350 ton (cfr. Europese norm).
- De schepen op de verlaadsite worden geladen voor trafiek naar het Albertkanaal-Rijnkanaal (slechts sporadisch richting Antwerpen).

De verlaadsite is met andere woorden een goed bereikbare locatie waar ruimte beschikbaar is voor het laden van schepen van een dergelijk gabariet.

Ter vergelijking biedt de locatie aan het moederbedrijf te Dessel geen alternatief:

- De ontsluiting voor vrachtverkeer richting Zuiden zou dienen te verlopen via Warande, N118, Sluis of Mol-Centrum.
- De tonnagcapaciteit van het kanaal Bocholt-Herentals waarlangs het moederbedrijf gelegen is, bedraagt slechts 600ton.

- Watertrafiek vanuit een locatie aan het moederbedrijf richting Albertkanaal-Rijnkanaal zou sas 4 en het kruispunt van kanalen dienen te passeren.

Alternatieve locaties langsheen het kanaal Dessel-Kwaadmechelen zijn niet meteen voorhanden. In de directe omgeving worden duidelijke grenzen gesteld door de natuurlijke structuur door aanduidingen van natuureservaten, GEN's en GENO's. Ook de invulling van recreatiedomein Zilvermeer langsheen het kanaal sluit op de deze open ruimte structuur die aansluiting vindt aan de westzijde van het kanaal Dessel-Kwaadmechelen. Harde functies langsheen het kanaal zijn meer naar het zuiden terug te vinden ter hoogte van regionaal bedrijventerrein Berkebossen waar ook verlaadaccommodatie aanwezig is. De ruimte voor een nieuwe activiteit ontbreekt echter. Bovendien zou herlokalisatie de relatie tussen het moederbedrijf en de verlaadactiviteiten bemoeilijken en gaat de link met de transportactiviteiten tussen het moederbedrijf en de ontginningsgebieden ten oosten daardoor verloren.

Aangezien de verlading voornamelijk tijdens de werkweek gebeurt en het gebruik van de jachthaven voornamelijk in het weekend, worden geen conflicten verwacht. Voorwaarde hiertoe is evenwel dat in de aanvaarroute van de vrachtschepen geen recreatieve kris krasverplaatsingen plaatsvinden; de jachten dienen zich rechtlijnig naar de jachthaven te begeven (langs boeienlijn, op basis van reglementering...). Hoewel Sibelco niet direct vragende partij is, zou een ont koppeling van vrachtverkeer en recreatief verkeer via het voorzien van een tweede noordelijke kanaal doorgang voor recreatieve doeleinden, kunnen onderzocht worden in relatie tot de dynamiek jachthaven - economische dynamiek.

Scheepsherstellingswerf Kalis

De scheepsherstellingswerf Kalis wenst in de toekomst zijn activiteiten ter plekke te behouden en uit te bouwen. Voor klanten van de jachthaven wensen ze reparatie- en servicediensten uit te voeren. Bovendien wensen zij om een winterberging voor jachten aan te leggen op het perceel dat in het zuiden aansluit op het huidige terrein van de scheepsherstellingswerf (2027H). Hiervoor zou de aanleg van verhardingen en elektriciteitsvoorziening minstens noodzakelijk zijn.

Zonevreemdheidsproblematiek

De kanaalplas heeft als bestemming volgens het gewestplan 'ontginningsgebied met nabestemming recreatiegebied'. Momenteel wordt de ontginning beëindigd en wordt het herstructureringsplan door Sibelco uitgevoerd. Bij een onveranderd ingaan van de nabestemming zouden de bestaande overslag- en transportactiviteiten van Sibelco die onafhankelijk van de ontginningsactiviteiten voortbestaan, zonevreemd worden.

Binnen het plangebied is tevens de KSHW scheepsherstellingswerf zonevreemd gelegen in de gewestplanbestemming ontginningsgebied met nabestemming recreatiegebied en in natuurgebied.

Tweede doorgang

In functie van een veilige afwikkeling van economisch en recreatief waterverkeer bij toename van transportbewegingen en watertoerisme wordt gesteld rekening te houden met de optie van een eventuele realisatie van een tweede doorgang van de kanaalplas naar de kanalen, meer specifiek het kanaal Bocholt – Herentals. Het verschil in doelstellingen tussen economisch en recreatief waterverkeer (snelle transportbewegingen t.o.v. aangename en rustige pleziervaart), het vermijden van wederzijdse hinder, het vrijwaren van de aanvaarroutes voor vrachtschepen, een optimale bereikbaarheid en maximale veiligheid voor alle waterverkeer zijn hiervoor aangehaalde argumenten. In de voorstudie¹³ werd een beknopte prognose van het gebruik van de bestaande doorgang uitgewerkt. Deze wordt opgenomen in bijlage bij dit document.

Veiligheid

In functie van een veilige bereikbaarheid van de omgeving Kempense Meren en haar knooppunten wordt voornamelijk de Zilvermeerlaan als knelpunt aangehaald. Er wordt gesteld dat hier investeringen naar scheiding van verkeersstromen en inrichting van oversteekpunten dienen te gebeuren indien de recreatieve ontwikkelingen aan beide zijden van de Zilvermeerlaan worden verdergezet.

¹³ Studie kanaalplas, bijlage 7: Prognose gebruik doorgang Kanaalplas, juni 2005, IOK – TV Libost groep-Witteveen+Bos

Parkeervoorzieningen

Ter opvang van de recreanten en bezoekers is het noodzakelijk de nodige parkeervoorzieningen te voorzien binnen de planinhoud:

- De overloopparking van Provinciaal domein Zilvermeer binnen het plangebied is zodanig gedimensioneerd dat ook op de piekmomenten voldoende parkeergelegenheid aanwezig is. De overloopparking dient niet uitgebreid te worden.
- In de noordoostelijke hoek van het plangebied, wordt de zone tussen de Kleppende Klipper en de Postelsesteenweg gebruikt als parkeerzone. Deze is echter niet ingericht. Vanuit het huidige gebruik wordt aangetoond dat behoefte bestaat aan parkeervoorzieningen in deze zone binnen het plangebied. Deze zal aangevuld worden met behoefte die het toegelaten recreatief gebruik van de omgeving kanaalplas in de toekomst zal opwekken.
- Aan het in opbouw zijnde jachthavengebouw worden parkeermogelijkheden voorzien. Indien bijkomende infrastructuur wordt opgericht op de zuidelijke oever dient ook daarbij rekening gehouden te worden met de behoefte parkeermogelijkheden aansluitend op de infrastructuur zelf en dit in aanvulling op de overloopparking. Afhankelijk van het soort watersport hebben de recreanten mogelijk heel wat materiaal en bagage bij die ter plaatse gebracht moet kunnen worden: zeilboten, surfplanken,....

VI AFWEGINGSELEMENTEN EN RANDVOORWAARDEN VOOR RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

1 SWOT

1.1 Sterkten

Natuur, landschap en watersysteem

- Grootte van de wateroppervlakte van de kanaalplas biedt kansen op ontwikkeling van natuurwaarden en sluit de aanwezigheid van andere functies niet uit.
- De aanwezigheid van verschillende waterplassen in de omgeving met gelijkwaardige biotopen verzekert voor de verschillende soorten een uitwijkplaats in geval van probleemsituaties.
- Natuurwaarden in de rand.
- Aantrekkelijk rustig gebied.

Recreatie en toerisme

- Ligging aan de kruising van belangrijke vaarroutes in noord-zuidrichting en in oost-west richting. De vaarwegen zelf zijn aantrekkelijk, van verschillende omvang en hebben elk specifieke kenmerken en vormen een divers aanbod voor het vaartoerisme.
- Functionele aanvulling in het aanbod van de toeristisch-recreatieve regio Kempense Meren.
- De kanaalplas ligt te midden van het toeristisch-recreatief fietsknooppuntennetwerk van de provincie Antwerpen en Limburg. Meerdere wandelroutes zijn uitgestippeld rond en nabij de kanaalplas.
- De inrichting van het plangebied kan de rol van de omgeving in het netwerk recreatieve routes versterken. De mogelijkheid tot het uitbouwen van de pijpleidingbrug als een fietsverbinding over het kanaal Dessel-Kwaadmechelen is bijvoorbeeld een meerwaarde.
- De eigenaar van het gebied is bereid erpacht te geven teneinde verantwoorde recreatieve ontwikkelingen mogelijk te maken.
- Er bestaan goede contacten tussen de initiatiefnemers van activiteiten binnen het plangebied, namelijk Provinciaal Domein Zilvermeer, Sibelco en Scheepsherstellingswerf KSHW. Alhoewel dit geen ruimtelijk argument is, wijst het erop dat iedereen bereid is voor eenzelfde doel te gaan.
- De opwaardering en uitbouw van het Provinciaal domein Zilvermeer heeft positieve neveneffecten op de omgeving: recreatieve routes, horeca,...

Economie

- Gelet op het feit dat de kanaalplas een verbinding heeft met het kanaal en feit dat het kanaal tot hier bereikbaar is voor schepen met een groot gabarriet, maakt dat deze locatie uitermate geschikt is als verlaadplaats.
- De smalle connectie met het kanaal is voor de scheepsherstellingswerf de bestaansvoorwaarde. Deze scheepsherstellingswerf kan activiteiten ontplooiën die een aanvulling bieden op de diensten van het jachthavencomplex.

Infrastructuur

- Het gebied kent een goede ontsluiting naar het hoger wegennet via de N71 als primaire weg.
- Aanwezigheid van een vrijliggend fietspad langs de Postelsesteenweg garandeert een verhoogde veiligheid voor het recreatief verkeer.
- Het brede wegprofiel van de Zilvermeerlaan laat mogelijkheden voor herinrichting in afstemming op het recreatieve verkeer en de oversteekbewegingen.
- De filterwerking voor gemotoriseerd verkeer omgeving Baileybrug.

Waterbouwkundige infrastructuur

- De aanwezigheid van een doorgang tussen het kanaal Dessel – Kwaadmechelen en de kanaalplas is de ruimtelijke bestaansvoorwaarde voor een jachthavencomplex.
- Een in Europa vrij unieke kanalenkruising ten noordwesten van de kanaalplas.
- De aanwezigheid van een scheepsherstellingswerf met havenkom in de directe nabijheid van de kanaalplas biedt mogelijkheden op functionele ondersteuning.
- De aanwezigheid van traditionele sluisen, waarbij met name sluis 3 nostalgische waarde heeft.
- Een regelmatige bediening van sluis 3 en sluis 4 die voor het kanaal Bocholt-Herentals als het ware de toegang tot de omgeving van de kanaalplas vormen.
- De kanaaloevers hebben vrijliggende fietspaden met een hoge belevingswaarde. Zij zijn uitermate geschikt voor recreatieve verbindingen.

1.2 Zwakten**Natuur, landschap en watersysteem**

- Sterke barrièrewerking kanalen in functie van horizontale ecologische relaties.
- Recente afwerking van oeverzones: geen beleidsmatige ondersteuning van de natuurfunctie en autonome evolutie van de natuurwaarden.
- Recente ontginningsplas: onstabiele oevers, zeer steile litorale zones.
- Landschappelijke verstoring door de overslagsilo's van Sibelco.

Recreatie en toerisme

- kunstwerken met soms beperkte bediening op enkele recreatieve en toeristische verbindingen
- De verschillende vaarwegen rond de kanalenkruising worden tegelijkertijd gebruikt door de beroepsvaart, de toervaart, passagiersvaart, kayakers en waterskiërs.
- De rol en verkeersfunctie van de Zilvermeerlaan levert in de huidige situatie gevaar op voor de recreanten. Met name ter hoogte van de parking overstekende fietsers en voetgangers ondervinden veel hinder en lopen een veiligheidsrisico.
- De steile oevers en grote diepte van de plas maakt hem ongeschikt en zelfs gevaarlijk voor onder andere zwemmers.

Economie

- De aan- en afrijdende vrachtwagens op de verlaadplaats bemoeilijken de ruimtelijke relatie tussen de parking van het Zilvermeer en de jachthaven.
- De scheepsherstellingswerf KSHW is momenteel zonevreemd gelegen.

Infrastructuur

- Oversteek N136 over het kanaal (omgeving sluis 3 en de Bailey-brug als geklasseerd landschap): enkelrichtingsbrugprofiel, geen fietsvoorzieningen in deze sequentie van de groene recreatieve ontsluitingsas.
- Aanliggende fietsstroken op de Zilvermeerlaan, terwijl deze fungeert als een ontsluitingsweg voor het gemotoriseerd verkeer alsook als vrachtroute naar de N71.
- De bestaande fietsroutes langsheen het kanaal bevinden zich enkel op de overliggende oever: relatie met het projectgebied is momenteel via de bestaande bruggen minimaal
- Oversteekbaarheid van de Zilvermeerlaan ter hoogte van de twee parkings: geen beveiligde oversteekvoorzieningen naar inkom van de dagrecreatie.

Waterbouwkundige infrastructuur

- De aanwezigheid van twee dicht bij elkaar liggende sluisen.
- De beperkte doorvoer van schepen door de aanwezige sluisen in het gebied rond de kanaalplas.
- De smalle doorgang van het kanaal Dessel – Kwaadmechelen naar de kanaalplas: op deze plaats kunnen op termijn conflicten ontstaan tussen het verkeer ivf de zandontginning en de recreatieve toervaart.

1.3 Kansen

Natuur, landschap en watersysteem

- Natuurontwikkeling in de rand.
- Natuur- en landschapsontwikkeling ter ondersteuning van recreatie: duurzaam benutten van natuurwaarden in de rand.
- Overheidseigendommen geven directe kans tot natuurinrichting (cfr. MBP Mol).
- Natuurbeheer randzones waterplas afstemmen op beheer aangrenzende gebieden met hoofdfunctie natuur.
- Door gebiedsgericht afstemming te zoeken tussen natuur en recreatie kan behoud van kanaalplas als pleisterplaats voor watervogels tijdens de winter verzekerd worden en kan de habitat van de oeverwaluw gevrijwaard worden.

Recreatie en toerisme

- Versterking en uitbouw van het aanbod van het waterrecreatiegebied rond de kanaalplas.
- Het invullen van vraag naar voorzieningen op een belangrijke link in het vaarrouthenetwerk in de regio.
- Uitbouw van de jachthaven op de kanaalplas waarbij er ruimte voorzien wordt voor uitbreiding in functie van de vraag.
- Koppelingen maken tussen diverse vormen van waterrecreatie met landgebonden vormen van recreatie en toerisme.
- Het koppelen van de scheepsherstellingswerf aan de klanten van de nieuwe jachthaven. Het gaat met name om reparatiediensten en servicediensten.
- Een nieuwe brug of uitbreiding van de leidingbrug voor fietsers en voetgangers over het kanaal Dessel-Kwaadmechelen ter optimalisatie van de recreatieve routes en recreatieve ontsluiting van de kanaalplas voor fietsers en voetgangers.

Economie

- Behoud van de verlaadsite van Sibelco ter ondersteuning van de economische activiteiten in de directe omgeving na het afronden van de ontginning van Groeve Maat.
- Via een afgebakende vaargeul of via duidelijke reglementering kunnen conflicten tussen het vrachtverkeer en het recreatief verkeer worden beperkt of vermeden. Een tweede doorgang naar het kanaal Bocholt-Herentals zou een ontkoppeling tussen het vrachtverkeer en het recreatief verkeer mogelijk maken.
- De uitbouw van een jachthaven op de kanaalplas kan nieuwe perspectieven bieden voor de scheepsherstellingswerf KSHW.

Infrastructuur

- Oversteek N136 over het kanaal: enkelrichtingsbrugprofiel, huidig en te versterken filterwerking voor het gemotoriseerd verkeer en mogelijkheden voor een nieuwe vrijliggende fietsbrug.
- Aanwezigheid van bestaande vrijliggende fietspaden langs de Kieselweg alsook de Postelsesteenweg (N136)
- Het brede wegprofiel van de Zilvermeerlaan heeft potenties naar herinrichting met vrijliggende fietsvoorzieningen.

Waterbouwkundige infrastructuur

- De mogelijkheid tot aanleg van een 2^e doorgang in het noordoosten van de kanaalplas.
- Indien technisch mogelijk zou een fiets- en voetgangersbrug over het kanaal Dessel-Kwaadmechelen gebundeld kunnen worden bij de bestaande pijpleidingbrug.
- Via een afgebakende vaargeul of via duidelijke reglementering kunnen conflicten tussen het vrachtverkeer en het recreatief verkeer worden beperkt of vermeden. Een tweede doorgang naar het kanaal Bocholt-Herentals zou een ontkoppeling tussen het vrachtverkeer en het recreatief verkeer mogelijk maken.

1.4 Bedreigingen

Natuur, landschap en watersysteem

- Huidige bestemming laat hoogdynamische ontwikkelingen toe die het rustige karakter en landschappelijke inpassing van de kanaalplas in de groene recreatieve omgeving in het gedrang kunnen brengen.
- Ongecontroleerde ontwikkeling natuurwaarden en gebruiksfuncties door ontbreken van duidelijke visie naar bestemming, inrichting, beheer,...
- Een verhoging van de dynamiek van de activiteiten op en rond de kanaalplas kan, al naargelang de soort activiteit en de doelgroep, sterk verstoring zijn indien het evenwicht met landschap, groen en natuurwaarden doorbroken wordt.

Recreatie en toerisme

- Hinder, gevaar en miscommunicatie tussen beroepsvaart (overslag) en toeristische vaarbewegingen (intersectoraal).
- Hinder, gevaar en miscommunicatie tussen de diverse vormen van toeristische vaarbewegingen door toervaarders, de Zander en andere watersporters
- Onverwachte toename in de toekomst van het benutten van de huidige toegang tot de kanaalplas door vrachtschepen van Sibelco.
- het verminderen van de aantrekkingskracht van de jachthaven door beperkte bereikbaarheid tengevolge van beroepsvaart en waterskiërs.

Economie

- Hinder, gevaar en miscommunicatie tussen beroepsvaart (overslag) en toeristische vaarbewegingen (intersectoraal).

Infrastructuur

- Onveilige verkeerssituaties tengevolge van een toename van recreanten en toeristen rond de kanaalplas. Aanzuigeffecten van (auto)verkeer omwille van versterking of vernieuwing van recreatieve en toeristische elementen. Optimale bereikbaarheid komt in het gedrang. Tevens leggen bijkomende parkeervoorzieningen beslag op ruimte.
- Het profiel van de Zilvermeerlaan: nodigt uit voor snel rijden. Dit heeft daardoor consequenties voor de verkeersveiligheid en oversteekbaarheid.
- Het op korte termijn uitblijven van een ongelijkvloerse oversteek van de Zilvermeerlaan tussen Domein Zilvermeer en de kanaalplas ter hoogte van de parking.
- Profiel van de geklasseerde Baileybrug. Deze is gebruikersonvriendelijk voor met name fietsers.
- Sociaal onveiligheidsgevoel van de functionele fietsroutes: ontbrekende verlichting van de fietspaden bij avondschemering/nachtval.

Waterbouwkundige infrastructuur

- Een gevaar op overrecreatie op de kanalen en de kanaalplas bij groot succes van de gerealiseerde jachthaven.
- Hinder en/of gevaar van beroepsvaart (overslag) en toeristische vaarbewegingen.
- Het niet verbeteren van de doorgang richting kanaalplas kan zorgen voor een onveilige situatie waarin toervaart en beroepsvaart met elkaar in conflict komen.
- Het verminderen van de aantrekkingskracht van de jachthaven door beperkte bereikbaarheid tengevolge van beroepsvaart en waterskiërs.

2 Grensstellende elementen en afwegingselementen

2.1.1 Ruimtelijk-planologische afweging

Geografische ligging

De kanaalplas ligt strategisch in een toeristisch-recreatief en landschappelijk aantrekkelijk gebied:

- Aan het kruispunt van kanalen
- in aansluiting op de domeinen Sunparks, Zilverstrand en Zilvermeer met verblijfsrecreatieve voorzieningen
- te midden van een netwerk van recreatieve routes
- aansluitend op het natuurlijk zwaartepunt van De Maat – Den Diele
- goed ontsloten naar het hoofdwegenet via de N71

De ruimtelijke draagkracht binnen de omgeving wordt bepaald door het evenwicht tussen de hoogdynamische knooppunten en de rustige en natuurlijke gebieden die samen met de waterplassen en kanalen het landschappelijk aantrekkelijk en groene kader vormen voor het toerisme aan de Kempense Meren.

Interne grenzen aan de haalbare dynamiek voor het plangebied worden gesteld door de karakteristieken van de kanaalplas zelf, de ontsluitingsmogelijkheden en de natuurlijke gebieden die grenzen aan de noordelijke helft van de kanaalplas.

Er bestaat geen gevaar voor overlast gezien afwezigheid van bewoning in direct omgeving. Wat betreft mobiliteit dient de aandacht uit te gaan naar Sluis, met dien verstande dat een groot aandeel van een verhoging in het bezoekersaantal specifiek watergebonden zal zijn. In geval van specifieke events dient de doorstroming te Sluis wel een specifiek aandachtspunt te zijn.

Visie volgens RSV en RSPA

Het RSV geeft in het richtinggevend deel aan dat nieuwe en grootschalige toeristisch-recreatieve infrastructuur te voorzien is in stedelijke gebieden of netwerken en in die gebieden die in het RSPA als toeristisch-recreatief knooppunt of netwerk van primair belang worden aangeduid.

Binnen het toeristisch-recreatief netwerk Kempen duidt het RSPA het gebied tussen Retie, Dessel, Mol en Balen aan als gebied van primair toeristisch-recreatief belang waarin uitbreiding en inplanting van nieuwe hoogdynamische infrastructuur mogelijk is. De provincie maakt hiervoor geïntegreerde gebiedsgerichte strategische plannen op in samenwerking met de betrokken sectoren en gemeentebesturen.

Het Provinciaal Domein Zilvermeer en Sunparks Kempense Meren worden geselecteerd als toeristisch-recreatieve knooppunten met een hoogdynamisch karakter. Als specifieke verblijfsknooppunten werden Zilvermeer, Sunparks en Zilverstrand geselecteerd. De provincie kan voor de toeristisch-recreatieve knooppunten en PRUP opmaken waarin een specifiek ruimtelijk ontwikkelingsperspectief wordt vastgelegd.

Visie vanuit ontwerp GRS Mol

De gemeente Mol onderschrijft in het GRS de visie van het RSPA door selectie van de omgeving Molse Meren als een gebied van toeristisch-recreatief belang op gemeentelijk niveau met als zwaartepunten de drie recreatiedomeinen en het knooppunt van kanalen met aansluitende kanaalplas. Hoogdynamische infrastructuur dient gebundeld te blijven in de toeristisch-recreatieve knooppunten. Uitbreiding van of inplanting van nieuwe hoogdynamische activiteiten dient te gebeuren met respect voor de draagkracht van de omgeving. In het GRS worden de onder meer Zilvermeer – Ecocentrum en Sas4 – omgeving kanalenkruispunt aangeduid als toeristisch-recreatieve knooppunten.

2.1.2 Grensstellende elementen en afwegingselementen vanuit de natuurlijke en landschappelijke structuur

Gewenste ruimtelijke ontwikkelingen op de kanaalplas dienen te worden getoetst aan de grensstellende elementen vanuit de open ruimte. Vooral bij bestendigen van of het zoeken naar nieuwe inplantingslocaties of mogelijkheden voor de “harde” gebruiksfuncties is dit essentieel. De functies worden systematisch geconfronteerd met de grensstellende elementen van de open ruimte. Een “grensstellend element” is echter een relatief begrip: het grensstellende karakter is afhankelijk van de aard van de voorziene activiteiten en de dynamiek die ze teweeg brengen in relatie tot de omgeving. Er dient bij grensstellende elementen dan ook gebiedsspecifiek gespecificeerd te worden hoe ver het grensstellende karakter gaat, of anders gezegd wat kan er nog wel en wat niet.

In het extreme geval is sprake van een dermate grote onverenigbaarheid dat de voorziene functies of activiteiten niet realiseerbaar zijn zonder fundamenteel in te gaan tegen een duurzame ruimtelijke ordening, zelf na het nemen van beperkende of compenserende maatregelen. Meestal betreft het relatief beperkte zones die grensstellend zijn.

In de andere gevallen is er sprake van een conflict tussen alternatieve gebruiksfuncties, waarbij een beleidsmatige keuze moet gemaakt worden. Tevens kunnen daarbij beperkende randvoorwaarden worden opgelegd. In welke richting deze keuze gaat is afhankelijk van de beleidsprioriteiten die men legt.

Externe grensstellende elementen vanuit natuurlijke (macro)structuur

Bepalend voor het grensstellende karakter en de mate waarin, zijn de actuele biologische waarde enerzijds en de potenties van het gebied voor de natuurlijke structuur anderzijds.

Belangrijke indicatoren zijn:

- de reeds bestaande beschermingen, zoals erkende reservaten en speciale beschermingszones (habitat- en vogelrichtlijngebieden).
- de rol binnen de (gewenste) natuurlijke structuur. De bestemming volgens de plannen van aanleg zijn niet altijd sturend omdat ze in een aantal gevallen achterhaald kunnen zijn. Sterkere indicatoren zijn aanduidingen of afbakeningen die recent gebeurd zijn in het kader van de realisatie van de gewenste natuurlijke structuur. Enkele voorbeelden zijn: de afbakeningen in het kader van het VEN, gele en groene RUP's en andere indicatoren voor de gewenste rol van het gebied binnen de natuurlijke structuur.
- de actuele en potentiële biologische waarden als afwegingselement. De indicator is de Biologische Waarderingskaart. De biologische waarde duidt niet enkel op de waardering van de vegetatie maar tevens op:
 - waarde voor de fauna
 - waarde van het gebied in een groter geheel (ecologische infrastructuur)
 - gaafheid van het fysisch systeem en graad van ecologische natuurlijkheid

Voor de kanaalplas gaat het grensstellende karakter in de eerste plaats uit van de uitgestrekte natuur- en boscomplexen in de omgeving en de ecologische processen die deze natuurwaarden in stand houden. De meeste van deze natuurcomplexen hebben trouwens een specifieke bescherming (SBZ, reservaat ...):

- GEN De Maat – Den Diel – Buitengoor: strakke oostelijke grens voor studiegebied
- niet integraal vogelrichtlijngebied De Ronde Put: vereist passende beoordeling naar significant negatieve effecten op de beschermingszone ten noorden van studiegebied
- habitatrichtlijngebied nr. 20 ‘valleigebied van de Kleine Nete met aangrenzende brongebieden, moerassen en heiden’: vereist passende beoordeling naar significant negatieve effecten op de beschermingszones ten noorden en ten oosten
- mogelijke interferentie met natuurinrichtingsproject Buitengoor-Meergoor als aandachtspunt

Grensstellende elementen interne natuurwaarden

De kanaalplas geldt als pleisterplaats voor watervogels, vooral in de winterperiode. In de zomer is de kanaalplas een foerageergebied.

- Het vrijwaren van de regionale rol van kanaalplas als pleistergebied vereist het instellen van een strategisch gekozen, eventueel seizoensgebonden rustzone. Dit stelt ook grenzen aan eventuele wensen tot uitbreiding van de dimensionering van de activiteitenzone in de toekomst.

- Ook wat betreft de inplanting van windturbines wordt, in functie van de bepalingen van omzendbrief EME/2000.01, een gemiddelde veiligheidsbuffer van 300m voorgesteld voor pleister- en rustgebieden van regionaal belang. Vanuit het voorzorgsprincipe wordt zelfs aangeraden om eventuele windturbineprojecten binnen 5km rond nationaal en internationaal belangrijke pleistergebieden ook nader te onderzoeken¹⁴. De Ronde Put wordt onder meer aangeduid als pleistergebied en broedgebied van nationaal belang.

Relictwaarde en cultuurhistorische waarde

Vanuit landschappelijk oogpunt kunnen gave landschappen grensstellende voorwaarden opleggen. Een gaaf landschap is een landschap waarvan de samenhang slechts in beperkte mate gewijzigd is door ingrepen. Het betreft hetzij relictten van traditionele landschappen (valleilandschappen, heide- en venlandschappen), hetzij relictten van landschapspatronen: kleinschalig landschapspatroom, depressies, historische rijgehuchten op hogere interfluvia.

Belangrijke indicatoren voor de aanwezigheid van gave landschappen of landschapkenmerken:

- beschermde landschappen: er mag vanuit gegaan worden dat de bescherming van een gebied als gerangschikt landschap voldoende argument is om de gaafheid ervan te onderbouwen;
- de landschapssatlas geeft indicatief aan waar belangrijke landschappelijke relictten voorkomen.

De mate van het grensstellende karakter dient gebiedsspecifiek gedetailleerd te worden in functie van de voorziene activiteit.

Recent werd de omgeving rond sluis 3 en de Bailey-brug beschermd als landschap (MB 15.09.03).

2.1.3 Fysieke beperkingen

Daarnaast moet er ook uitgegaan worden van de grenzen zoals deze op terrein kunnen worden vastgesteld.

Bij de uitwerking van de visie wordt aangegeven in welke mate er sprake is van strijdigheid van gebruik dan wel meer van een afwegingsproblematiek. In dat laatste geval komt het vooral neer op het maken van beleidskeuzes.

De volgende elementen zijn vanuit fysieke overwegingen als grensstellend element aan te duiden.

Kanaalplas

De kanaalplas is plaatselijk zeer diep (ca. 25m) en heeft steile oevers. Dit stelt beperkingen in verband met veiligheid en haalbaarheid. Zo is bijvoorbeeld een tweede doorgang niet overal te realiseren. Gezien de steile en diepe randen van de plas en zeker gezien de ondergrond bestaande uit zand, kunnen geen damwanden gebruikt worden. Door het intrillen ontstaat de kans op afkalving. Dit heeft tot gevolg dat de bodem van het kanaal ter plaatse geheel kan verdwijnen. Enkel op plaatsen waar de aanwezige grondmassa breed genoeg en ongeroerd is, kan een doorgang gecreëerd worden. Daarnaast spelen veiligheidsaspecten een rol bij diepten en mogelijke ondergrondse stromen in relatie tot recreatief gebruik in de vorm van bijvoorbeeld kajakken en surfen.

Grondmechanisch onderzoek is noodzakelijk en kan mee de locatie (of de onmogelijkheid van de aanleg) van een tweede doorgang bepalen.

Kanalen

Ook de kanalen hebben fysieke beperkingen. In onderstaande tabel zijn deze weergegeven.

¹⁴ bron: 'Vogelconcentraties en vliegbewegingen in Vlaanderen, beleidsondersteunende vogelatlas', Instituut voor natuurbehoud, 2003

Tabel 7 Fysieke beperkingen kanalen

	Kanaal Dessel-Kwaadmechelen	Kanaal Bocholt-Herentals	Kanaal Dessel-Turnhout-Schoten
tonnage (in ton)	1350	600	600
diepgang (in meter)	2.80	2.10	1.90
breedte (in meter)	11.50	6.70	6.70
maximum toegelaten snelheid (in km/u)	12-15	7,2	7,2

Kunstwerken

- De brug ter hoogte van de Zilvermeerlaan heeft een vrije hoogte van 5.25 meter en is niet elektromechanisch bediend. Dit heeft gevolgen voor de schepen van Sibelco die hun masten moeten neerlaten. Dit heeft impact op de tijd die een schip kwijt is om de kanaalplas binnen te varen.
- De brug voor de pijpleiding van Sibelco is momenteel enkel voor bedrijfsmatig gebruik. De vrije hoogte van de brug is 6.30 meter. Het betreft een vaste brug en deze is niet elektromechanisch bediend. Deze brug is enkel na aanpassingen geschikt voor andere doeleinden zoals bijvoorbeeld oeververbinding voor fietsers.
- De brug over het kanaal Dessel-Schoten (brug Obis) heeft een vrije hoogte die varieert van 5.88m tot 6.30m. Het is een vaste betonbrug. De brug is niet elektromechanisch.
- De Bailey-brug ter hoogte van sluis 3 heeft een enkelrichtingsbrugprofiel en heeft geen fietsvoorzieningen. Deze brug is niet elektromechanisch.
- De brug Kanaal Bocholt-Herentals ter hoogte van sluis 4 is een ophaalbrug en is elektromechanisch bediend.
- Sas 3 Mol wordt elektromechanisch bediend.
- Sas 4 Dessel wordt elektromechanisch bediend.
- De bestaande doorgang welke nu gebruikt wordt door de overslagschepen van Sibelco is momenteel de enige doorgang van de kanalen richting de kanaalplas.

Mobiliteit

De wegenstructuur is deels fysiek grensstellend:

- Fysieke barrières bij uitwerking van het recreatieve fietsroutenetwerk.
- Sas 4 Dessel is niet optimaal bereikbaar voor autoverkeer.

Inrichtingsprincipes en selectie van de wegeninfrastructuur i.k.v. de goedgekeurde mobiliteitsplannen:

- N136 (Postelsesteenweg) als lokale weg III (woonstraat – autoluw traject), als te herstructureren recreatie-as, als bovenlokale fietsroute en als vrachtvoorkeurreoute.
- De Zilvermeerlaan als lokale weg III (woonstraat), bovenlokale fietsroute met noodzaak aan vrijliggende fietspaden en als vrachtvoorkeurreoute.

3 Speciale beschermingszones

In het kader van de habitatrichtlijn werden enerzijds ter hoogte van Groesgoor - Harde Putten en ter hoogte van De Maat – Den Diel twee deelzones van deelgebied BE2100026-6 van habitatrichtlijngebied nr. 20 een speciale beschermingszone (SBZ-h) vastgesteld (B.VI.R. 24 mei 2002). Habitatrichtlijngebied nr.20 is bekend onder de naam “valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en hei”. Ook ter hoogte van Buitengoor – Meergoor werd een deelgebied binnen hetzelfde habitatrichtlijngebied aangeduid (BE2100026-12).

Anderzijds loopt het plangebied van PRUP kanaalplas tegen de rand van de afbakening van niet-integraal vogelrichtlijngebied nr. 16 ‘De Ronde Put’ (B.VI.R. 17.10.1998).

Figuur 10: Speciale beschermingszones in de omgeving van plangebied PRUP Kanaalplas

3.1 Habitatrichtlijngebied

3.1.1 Habitatrichtlijngebied nr. 20 - BE2100026

Habitatrichtlijngebied nr.20 “valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en hei” werd aan de Europese Commissie voorgesteld met mededeling van volgende gegevens:

Omschrijving: Complex, gedeeltelijk binnen het Vogelrichtlijngebied 'Ronde Put', van brongebieden en valleigebied langs de bovenloop, en enkele moeras- en heidegebieden in de middenloop (De Zegge (eveneens vogelrichtlijngebied), Olensbroek, Snekensvijver, Zwart Water, Lavendelven). Het gebied in de bovenloop is mede aangeduid wegens de grote structuurrijkdom van de diverse Nete's met uitzonderlijke vispopulaties van Beekprik, Kleine en Grote modderkruiper en Rivierdonderpad. In het deelgebied Buitengoor bevindt zich de enige groeiplaats van Groenknolorchis temidden een zeer waardevolle slenkvegetatie.

Voorgesteld voor volgende habitats, vissen, amfibieën, invertebraten en planten:

Habitats	
2330	Open grasland met <i>Corynephorus</i> - en <i>Agrostis</i> -soorten op landduinen
3110	Mineraalarme oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten met amfibische vegetatie: <i>Lobelia</i> , <i>Littorellia</i> en <i>Isoëtes</i>
3130	Oligotrofe wateren van het Midden-Europese en peri-alpiene gebied met <i>Littorella</i> - of <i>Isoëtes</i> -vegetatie of met eenjarige vegetatie op drooggevallen oevers (<i>Nanocyperetalia</i>)
3260	De drijvende <i>Ranunculus</i> -vegetatie van submontane en planitaire rivieren
4010	Noord-Atlantische vochtige heide met <i>Erica tetralix</i>
4030	Droge heide (alle subtypen)
6230 (+)	Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems
6430	Voedselrijke ruigten
7140	Overgangs- en trilveen
7150	Slenken in veengronden (<i>Rhynchosporion</i>)
7210	Kalkhoudende moerassen met <i>Cladium mariscus</i> en <i>Carex davalliana</i>
7230	Alkalisch laagveen
91 ^{E0} (+)	Alluviale bossen met <i>Alnion glutinosa</i> en <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
Vissen	
1096	Beekprik
1145	Grote modderkruiper
1149	Kleine modderkruiper
1163	Rivierdonderpad
Amfibieën en reptielen	
1166	Kamsalamander
Invertebraten	
1042	Gevlekte witsnuitlibel
Planten	
1831	Drijvende waterweegbree
1903	Groenknolorchis

3.1.2 BE2100026-6

Kwade Putten

Het hier betreffende eerste deelgebied van habitatrichtlijngebied nr.20 werd aangeduid ten noorden van het plangebied PRUP Kanaalplas ter hoogte van de Harde Putten en dit over de alluviale vallei van de Voorste Nete, een bovenloop van de Kleine Nete. De omgeving ligt op de overgang van de noordwestelijke uitloper van het Kempisch Plateau naar de lagere gebieden ten westen en vormt het bronnengebied van de Kleine Nete en haar zijlopen. De zuidelijke grens van het deelgebied valt samen met het kanaal Herentals-Bocholt, de westelijke met het kanaal Dessel – Turnhout.

Vegetatietypes kenmerkend voor het gebied Kwade Putten kunnen afgeleid worden uit de Biologische waarderingskaart, versie 2.1:

Tabel 8: vegetatie Kwade Putten

Karteringseenheid versie 2.1	bwk	Beschrijving vegetatietype
Lhi		Populierenaanplant op vochtige grond met ruderaal ondergroei
N		Loofhoutaanplant
Pa		Naaldhoutaanplant zonder ondergroei
ppmb		Aanplant van Grove den met ondergroei van struiken en bomen
ppmh		Aanplant van Grove den met ondergroei van grassen
ppms		Aanplant van Grove den met lage ondergroei
Qb		Eiken-berkenbos
Sf		Vochtig wilgenstruweel op voedselrijke bodem
Vm		Mesotroof elzenbos met zeggen
Vn		Nitrofiel alluviaal elzenbos

Bron: BWK, versie 2.1, IN

Hieruit kan afgeleid worden dat voor deelgebied Kwade Putten de aandacht dient uit te gaan naar de instandhouding van volgende habitat:

- 91E0 - alluviale bossen met *Alnion glutinosa* en *Fraxinus Excelsior*

De Maat – Den Diel

Het tweede deelgebied van het betreffende habitatrichtlijngebied nr.20 werd aangeduid ter hoogte van De Maat – Den Diel, het natuurlijke zwaartepunt binnen de omgeving van de Kanaalplas (zie bespreking onder ecologische relaties).

Vegetatietypes kenmerkend voor het gebied De Maat – Den Diel kunnen afgeleid worden uit de Biologische waarderingskaart, versie 2.1 :

Tabel 9: vegetatie De Maat – Den Diel

Karteringseenheid versie 2.1	bwk	Beschrijving vegetatietype
Ae		eutrofe plas
Ao		Oligotroof tot mesotroof water
Ce		Vochtige tot natte dopheidevegetatie
Ha		Struisgrasvegetatie op zure bodem
Hpr*		Soortenrijk weilandcomplex met veel sloten en/of microreliëf
Lhb		Populierenaanplant op op vochtige grond met elzen- en of wilgenondergroei
Lhi		Populierenaanplant op op vochtige grond met ruderaal ondergroei
Mc		Grote zeggenvegetatie
Mr		Rietland
pmb		naaldhoutaanplant met ondergroei van struiken en bomen
pmh		naaldhoutaanplant met ondergroei van grassen
Pms		Naaldhoutaanplant met lage ondergroei
ppmh		Aanplant van grove den met ondergroei van grassen
ppms		Aanplant van grove den met lage ondergroei
Qb		Eiken-berkenbos
Sf		Vochtig wilgenstruweel op voedselrijke bodem
Vn		Nitrofiel alluviaal elzenbos
Vo		Oligotroof elzenbos met veenmossen
Vt		Venig berkenbos

Bron: BWK, versie 2.1, IN

Hieruit kan afgeleid worden dat voor deelgebied De Maat – Den Diel de aandacht dient uit te gaan naar de instandhouding van volgende habitats:

- 2330 – open grasland met *Corynephorus*- en *agrostis*soorten
- 4010 – Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*
- 6230 - soortenrijke heischrale graslanden
- 6430 – voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland
- 7150 – slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het *Rhynchosporion*

- 91E0 - alluviale bossen met *Alnion glutinosa* en *Fraxinus Excelsior*

3.2 Vogelrichtlijng gebied

Het vogelrichtlijng gebied nr. 16 'Ronde put' werd niet integraal aangeduid.

Naast de gewestplanbestemmingen natuurgebied, natuurreserveat, bosgebied en bosgebied met ecologische waarde werden een aantal habitats aangeduid als te beschermen:

- Moerassen
- heiden en heiderelicten
- oude turfvijvers en rietvelden
- hoogvenen
- loofbossen.

Een aantal belangrijke soorten waarvoor het desbetreffende vogelrichtlijng gebied werd aangeduid zijn de volgende:

- Roerdomp
- Wespendif
- Bruine Kiekendif
- Zwarte Specht
- Blauwborst

Verder worden in Tabel 10 voorkomende soorten weergegeven.

Tabel 10: vogelsoorten in vogelrichtlijng gebied nr. 16 'Ronde put'

soort	Max populatiegrootte	
Blauwborst	8	Broedvogel
Blauwe kiekendif		Zomer- of wintergast
Blauwe Reiger	20	Wintergast of doortrekker
Boomleeuwerik	6	Broedvogel
Bruine kiekendif	4	broedvogel
Dodaars	10	Wintergast of doortrekker
Fuut	20	Wintergast of doortrekker
Grauwe Kiekendif		Zomer- of wintergast
Ijsvogel	4	Broedvogel
Knobbelzwaan	3	Wintergast of doortrekker
Krakeend	40	Wintergast of doortrekker
Kuifeend	110	Wintergast of doortrekker
Meerkoet	400	Wintergast of doortrekker
Nachtzwaluw	4	Broedvogel
Nonnetje	10	Wintergast of doortrekker
Pijlstaart	4	Wintergast of doortrekker
Rietgans	25	Wintergast of doortrekker
Rode Wouw		Zomer- of wintergast
Roerdomp	4	Broedvogel
Roodkeelduiker		Zomer- of wintergast
Slechtvalk	2	Zomer- of wintergast
Slobeend	4	Wintergast of doortrekker
Smient	10	Wintergast of doortrekker
Tafeleend	110	Wintergast of doortrekker
Visarend	4	Zomer- of wintergast
Wespendif	5	Broedvogel
Wilde eend	950	Wintergast of doortrekker
Wintertaling	400	Wintergast of doortrekker
Woudaapje	1	Broedvogel
Zwarte Specht	8	Broedvogel
Zwarte Stern		Broedvogel
Zwarte Wouw		Zomer- of wintergast

Bron: Natura2000, geo-vlaanderen.be

De daarbij vermelde bedreigingen voor het vogelrichtlijngebied worden omschreven als: infrastructuur, landbouwintensificatie, ontwatering, recreatie en toerisme, verstoring van vogels.

3.3 Instandhoudingsdoelstellingen

De Europese habitat- en vogelrichtlijn beogen de instandhouding van de natuurlijke leefmilieus en de wilde flora en fauna, via het aanduiden, beschermen en beheren van speciale beschermingszones in het Natura 2000 netwerk. De lidstaten zijn verplicht ervoor te zorgen dat de habitattypen en de soorten waarvoor deze gebieden werden aangewezen in stand gehouden worden. Hiertoe dient iedere lidstaat voor deze beschermingszones instandhoudingsdoelstellingen op te stellen die aangeven in welke staat de habitats of soorten zich moeten bevinden om duurzaam te kunnen overleven.

In Vlaanderen vormt het Natura2000 netwerk een belangrijk onderdeel van het gebiedsgericht natuurbeleid. Als dusdanig zullen de instandhoudingsdoelstellingen mee de basis vormen voor op te maken natuurrichtplannen en beheerplannen van reservaten en andere gebieden onder natuurbeheer. Daarnaast zijn instandhoudingsdoelstellingen ook in het vergunningenbeleid, bij het opmaken van passende beoordelingen voor ingrepen,... noodzakelijk.

Deze instandhoudingsdoelstellingen zijn anno 2005 vooralsnog niet gepubliceerd. Er werd wel reeds een rapport¹⁵ ter voorbereiding opgemaakt. Hierin worden per habitatype de milieukarakteristieken voor gunstige instandhouding en een beoordelingstabel uitgewerkt. Na bepaling en afweging van de belangrijkheid en betekenis van de verschillende voorkomende habitattypes voor de instandhouding van de zone kunnen de instandhoudingsdoelstellingen voor specifieke zones opgemaakt worden.

Voor BE2100026-6 zullen volgende habitats daarin een nader te bepalen rol spelen bij het vastleggen van de instandhoudingsdoelstellingen:

- 2330 – open grasland met Corynephorus- en agrostissoorten
- 4010 – Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix
- 6230 - soortenrijke heischrale graslanden
- 6430 – voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland
- 7150 – slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion
- 91E0 – alluviale bossen met Alnion glutinosa en Fraxinus Excelsior

Voor deze habitats kunnen wel reeds een aantal bedreigingen geciteerd worden¹⁶:

- 2330 – open grasland met Corynephorus- en agrostissoorten: aanrijking en verzuring door atmosferische deposities, betreding heeft gevolgen voor korstmosvegetaties, versnelde successie, bebossing, verbossing, uitspoeling van voedingsstoffen
- 4010 – Noord-Atlantische vochtige heide met Erica tetralix: eutrofiëring en verzuring door atmosferische deposities, verdroging en verbossing door grondwatertafeldaling, natte heide kwetsbaar voor betreding
- 6230 - soortenrijke heischrale graslanden: intensieve betreding of begrazing, vergrassing door verdroging en/of eutrofiëring, verstruweling, verbossing, verharding van wegen, onaangepast bembbeheer
- 6430 – voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland: verbossing, scherpe overgangen tussen bos en open gebied, verlies aan natuurlijke dynamiek van waterlopen door dijkversterkingen en waterbeheersingswerken
- 7150 – slenken in veengronden met vegetatie behorend tot het Rhynchosporion: verdroging, verzuring, eutrofiëring
- 91E0 – alluviale bossen met Alnion glutinosa en Fraxinus Excelsior: verdroging, verzuiging door aanrijking en verstoring van de bodem, ontbossen, beperken rivierdynamiek, inplanting en exploitatie van populier, intensieve recreatie

¹⁵ Heutz G. & Paelinckx D., Natura2000 habitats, doelen en staat van instandhouding versie 1.0 (ontwerp); 2005, Instituut voor Natuurbehoud en AMINAL, afdeling Natuur

¹⁶ bron: Sterckx G. & Paelinckx D., beschrijving van de habitattypes van bijlage I van de Europese habitatrichtlijn, 2003, Instituut voor Natuurbehoud

3.4 Passende beoordeling SBZ-H en SBZ-V

3.4.1 Referentiesituatie

Er dient een toetsing te gebeuren van de geplande situatie na PRUP en de mogelijk daarmee gepaard gaande effecten, door inrichting en gebruik van het plangebied op basis van de omschreven stedenbouwkundige voorschriften, aan de situatie met de huidige bestemming, het huidige gebruik en de mogelijke autonome evolutie daarvan zonder PRUP.

Bij de evaluatie van de effecten van de verschillende impactelementen geldt dus de huidige situatie van de planzone en de autonome evolutie daarvan als referentiesituatie. Daarbij moet rekening gehouden worden met de mogelijkheden die voor het plangebied bestaan indien er “niets gedaan wordt” en de nabestemming in werking treedt. De referentietoestand wordt aldus gedefinieerd als de toestand indien de nabestemming recreatiegebied onveranderd in werking treedt, met de activiteiten die hierin op een legale manier plaatsvinden.

Tot de referentietoestand behoren onder meer:

- open waterplas met bestemming recreatie
- de vergunde zone-eigen activiteiten zoals de jachthaven
- Het provinciaal domein Zilvermeer met inbegrip van overloopparking (BPA Rauw)
- De bestaande trafiek op de kanalen
- Het recreatief gebruik van de omgeving van het plangebied in de huidige toestand

Als nieuw t.o.v. de referentiesituatie dienen bijgevolg beschouwd te worden:

- het behoud en eventueel de groei van de activiteiten van Sibelco en KSHW na inwerkingtreding van de nabestemming
- de groeimogelijkheden voor de jachthaven en waterrecreatie gerelateerde voorzieningen
- de aanleg van een tweede doorgang

3.4.2 Ingrepen - effecten

Ruimtebeslag – biotoopverlies

Ruimtebeslag treedt op bij aanleg van wegen, aanleg van terreinen, optrekken van gebouwen en dergelijke. De teloorgang van natuurwaarden door verkleining of vernietiging van biotopen of rustgebieden m.a.w. biotoopverlies wordt als negatief beoordeeld. Naargelang de aard van de verkleinde of vernietigde biotopen varieert het verlies aan natuurwaarde van groot tot neutraal. Het creëren van nieuwe biotopen of toename van de oppervlakte, m.a.w. biotoopwinst, wordt positief beoordeeld als gepaste nieuwe natuurwaarden ontstaan.

Ingrepen

Het plangebied ligt volledig buiten de SBZ-H en SBZ-V waardoor er bij aanleg van infrastructuur voor de toegelaten functies op de kanaalplas en oeverzones geen sprake is van biotoopverlies door ruimtebeslag binnen de SBZ zelf.

Ingrepen binnen het plangebied PRUP Kanaalplas die verlies of wijziging van biotoop tot gevolg kunnen hebben buiten de SBZ, zijn:

- de aanleg van een 2de doorgang waardoor vaste oeverzone verdwijnt
- wijziging van gebruik of inrichting van de waterplas zelf of op de oeverzones.

Beoordeling

Het ruimteverlies (buiten SBZ) door aanleg van de tweede doorgang en de inrichting van de zuidelijke oeverzone is beperkt in oppervlakte. Deze zones sluiten ook niet aan op de SBZ-H en het is dan ook niet waarschijnlijk dat de voorziene inname van deze ruimte effect zal hebben op de biotopen binnen de SBZ zelf.

Een wijziging van gebruik van de kanaalplas en oeverzones heeft inzake biotoopverlies op zich geen effect op SBZ-V (de vogelrichtlijn heeft immers betrekking op bepaalde ecotopen gelegen binnen het

vogelrichtlijngebied). Toch kan een beoordeling nuttig zijn omdat de kanaalplas een pleisterplaats is voor watervogels, vooral in de winterperiode. In de zomer is de kanaalplas een foerageergebied. Een sterke verhoging van de dynamiek op de kanaalplas kan hierop effect hebben. Het effect wordt nog verhoogd indien de alternatieve en daarvoor planologisch aangeduide waterplassen met bestemming natuur in de directe omgeving de overwinteringsfunctie voor watervogels niet kunnen opvangen of overnemen. Het behoort echter niet tot de inhoud van dit plan om over die zandwinningsputten uitspraken te doen. Binnen het plangebied wordt echter de poging ondernomen intern te remediëren door in de noordelijke zone de dynamiek te beperken en natuur tot neven-/hoofdfunctie te maken (strategische rustzone).

Verstoring door geluid

Lawaaihinder wordt beoordeeld voor de mate waarin fauna hierdoor wordt beïnvloed. Of geluid als storend wordt ervaren hangt af van de soort, het biotooptype, de afstand en de aard van de geluidsbronnen (geluidsintensiteit). Bij geluidsverstoringen gevoelige soorten is vluchtgedrag het meest te verwachten gevolg. Een verhoging van de verstoring wordt dan ook als negatief beoordeeld.

Mogelijke verstoringbronnen

Als referentietoestand gelden alle zone-eigen en vergunde activiteiten in de omgeving:

- vrachtschepentrafiek op het kanaal met mogelijke groei
- pleziervaart op het kanaal met mogelijke groei
- waterski op het kanaal Dessel – Kwaadmechelen
- trafiek en exploitatie jachthaven

Nieuwe elementen in de wensstructuur zijn

- trafiek Sibelco op de kanaalplas (bestaat vandaag reeds maar zou zonevreemd worden in een autonome evolutie)
- aanleg tweede doorgang (tijdelijk effect)

Beoordeling

De wensstructuur t.o.v. de bestaande juridische toestand heeft nauwelijks impact op de mate van mogelijke verstoring omdat het merendeel van de potentiële verstoringbronnen ook in de referentietoestand aanwezig is. Deze potentiële verstoringbronnen situeren zich bovendien op de zuidelijke oever van de kanaalplas op minstens 600m ten zuiden en ten westen van de SBZ.

De verstoringbron in de directe omgeving met potentieel de grootste impact is de waterski, waarvan het effect echter niet beïnvloed wordt door de inhoud van het PRUP Kanaalplas. Het beoordelen van de mogelijke verstoring door de waterskiclub en -activiteiten is dan ook hier niet op zijn plaats maar dient te gebeuren bij vergunningverlening van de activiteit zelf.

De overige verstoringbronnen, zowel bestaande als nieuwe, zijn van die aard dat ze geen waarschijnlijk negatief effect hebben op de beschermingszones. In volgorde van mogelijke geluidsimpact in deze omgeving volgt de trafiek op het kanaal op deze vanwege de waterski, en dit zowel vanwege het economisch watertransport als het recreatief waterverkeer. Hierbij dient ook rekening gehouden te worden met een mogelijke groei van beide en dient gelet op het feit dat de kanaaltrafiek op het kanaal Bocholt-Herentals de beschermingszones het dichtst nadert. Op deze verstoringbronnen heeft de planinhoud van het PRUP kanaalplas weinig invloed. Wel wordt een eventuele groei van de jachthaven mogelijk gemaakt wat kan samengaan met een groei van het recreatief verkeer op het kanalenetwerk en dus ook het kanaal Bocholt-Herentals. Maar ook dit effect kan als marginaal beschouwd worden t.o.v. de overige reeds bestaande potentiële verstoringbronnen.

Ecohydrologische relaties

Wijzigingen in de waterkwaliteit en waterkwantiteit van waterlopen en open waters kunnen effect hebben op de lokale soortensamenstelling van fauna en flora. Ook verdrogingseffecten hebben invloed op vegetatie. Een verlies aan specifieke biotopen door verstoring van de waterhuishouding wordt negatief beoordeeld. Een door verhardingen verstoorde infiltratie zou ook in corresponderende kwelgebieden nadelige gevolgen kunnen hebben, zoals onder meer verdrogingseffecten.

Beoordeling

Gelet op de aard van de te beschermen habitats en de ligging in een bronnengebied is het in stand houden van ecohydrologische relaties essentieel voor de instandhouding van de beschermingszones.

De aanwezigheid van relatief hoog gelegen kanalen en de aanwezigheid van een groot aantal ontginningsplassen maken dat de waterhuishouding in de directe omgeving van het plangebied in de huidige situatie reeds in belangrijke mate beïnvloed is door menselijke ingrepen.

De planinhoud van PRUP Kanaalplas voorziet echter geen ingrepen die effect kunnen hebben op de ecohydrologische relaties. Er worden geen ingrepen uitgevoerd die specifiek een verdroging van de te beschermen habitats zouden kunnen betekenen.

Mits in acht name van de gangbare maatregelen inzake waterkwantiteit (voorschriften van toepassing voor verhardingen, infiltratie en buffering) en waterkwaliteit, moet op dit vlak geen significant negatief effect verwacht worden.

Instandhouding habitats binnen BE210026-6

De oeverzone die het nauwste aansluit op de SBZ-H is de oostelijke oeverzone. De planinhoud voorziet echter geen volledige recreatieve invulling voor deze zone en legt een bestemming vast die uitgaat van het behoud van ruimte voor natuurlijke biotopen en dit uitgaande van bestaande toestand. Betreding in deze zone is wel mogelijk maar wordt sterk beperkt. Verder wordt er geen doorstroming van betreding naar de SBZ-H aan de oostelijke zijde van de Postelsesteenweg voorzien. Meer nog de planinhoud voorziet in een betere kanalisatie van betreding richting plangebied kanaalplas.

Er werd reeds gesteld dat geen ingrepen met mogelijk effect op de ecohydrologische relaties voorzien worden, zodat de planinhoud PRUP Kanaalplas geen aanleiding geeft tot directe bedreiging van habitats door verdroging.

Verdere bedreiging van de te beschermen habitats kan uitgaan van verhoogde atmosferische depositie. Dit is echter een ingrepeffect relatie die zich op een overstijgend niveau afspeelt.

Soortendiversiteit en populatiedichtheid

Veel soorten hebben behoefte aan diverse deelbiotopen voor verschillende levensfuncties. De specifieke eigenschappen van het tussenliggend gebied bepalen de overbrugbaarheid tussen deze biotopen. Kleine landschapselementen zoals bosfragmenten, houtkanten en dergelijke spelen daarin voor veel soorten een belangrijke rol.

Beoordeling

Het voortbestaan van de huidige leefgebieden in de SBZ van de soorten komt niet in gevaar door de planinhoud van PRUP Kanaalplas. Er treedt, tengevolge van de planinhoud, binnen de SBZ geen verlies van biotopen op en de ecologische infrastructuur wordt niet aangetast, gelet ook op het feit dat een rustzone voor watervogels voorzien wordt op de waterplas. De eventuele aanleg van een tweede doorgang tussen kanaalplas en kanaal Bocholt-Herentals veroorzaakt mogelijk versnippering door eilandvorming. Versnippering kan eveneens het effect zijn indien migratie van bepaalde soorten gehinderd wordt door het aanbrengen van belemmerende afsluitingen tussen het plangebied en het gebied de Maat.

3.4.3 Milderende maatregelen

De uiteindelijke planinhoud bevat, rekening houdend met de voortdurende toetsing aan de SBZ, een aantal opties, die mogelijke effecten t.o.v. de SBZ zullen milderden:

- De voorziene inrichting en voorschriften consolideren de aandacht voor natuurwaarden op de kanaalplas en de oevers.
- Verbod op luidruchtige gemotoriseerde watersporten op de kanaalplas
- Er wordt een rustperiode en –zone ingesteld in de winterperiode op het wateroppervlak binnen de zone voor natuurontwikkeling. Dit is van belang voor de wintergasten en doortrekkers. Een sterke en algemene verhoging van de dynamiek op de kanaalplas zou op deze functie als pleisterplaats een effect hebben. Door echter in de noordelijke zone de dynamiek te beperken en natuur tot

hoofdfunctie te maken met inbegrip van een strategische rustzone, wordt de poging ondernomen dit effect te milderen.

- Binnen dezelfde zone wordt voorzien dat een visverbod ingesteld wordt in het broedseizoen en dit ter bescherming voor verstoring van de broedende watervogels in de natte oeverzone.
- Op de oostelijke oeverzone wordt verweving tussen natuur en recreatie voorzien, waardoor het contrast tussen het plangebied en De Maat gereduceerd wordt. De Postelsesteenweg blijft bovendien de grootste barrière. Er wordt ook een verbod ingeschreven op het aanbrengen van wilddoorgang belemmerende afsluitingen op de grens tussen het plangebied en De Maat ten oosten ervan.
- De planinhoud voorziet in buffering van de economische activiteiten.
- Er wordt ingeschreven dat bij de uitwerking van de tweede doorgang aandacht besteed moet worden aan ecologische maatregelen en dat de uitvoering van de tweede doorgang en brugverbinding dient uitgevoerd volgens de principes van natuurtechnische milieubouw.

3.4.4 Conclusie

Een ingreep heeft significant negatieve gevolgen op een speciale beschermingszone indien deze een verslechtering van de algemene kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van de soorten met zich meebrengt of een soort verstoort waarvoor de zone werd aangewezen. De uiteindelijke significantie moet worden vastgesteld in functie van de bijdrage die de onderzochte zone levert aan het Natura 2000 netwerk. De significantie van de eventuele negatieve effecten op de te beschermen habitats en soorten wordt dus beoordeeld in vergelijking met de totale speciale beschermingszone.

Voor Vogelrichtlijngebied nr.16 en Habitatrictlijngebied nr. 20 werden een aantal te beschermen habitats opgegeven. Deze worden ter plekke ten opzichte van de referentiesituatie niet significant aangetast. De algemene landschapsopbouw van het Vogelrichtlijngebied 16 en de daarin specifiek te beschermen habitats worden niet aangetast in vergelijking met de huidige situatie.

Mits het nemen van gepaste maatregelen kan besloten worden dat geen betekenisvolle aantasting van de te beschermen habitats en soorten te verwachten valt.

4 Watertoets

4.1 Fysisch systeem plangebied

De fysische kenmerken van de omgeving van het plangebied werden reeds besproken onder III.2.1.

Verder kan gesteld worden dat de ligging temidden van het relatief hoog gelegen kanalennetwerk en de aanwezigheid van een groot aantal ontginningsplassen in de directe omgeving maken dat de waterhuishouding van het plangebied en omgeving in de huidige situatie reeds in belangrijke mate beïnvloed is door menselijke ingrepen.

Specifiek loopt er geen waterloop doorheen het plangebied PRUP Kanaalplas en komt er in de omgeving geen waterloop voor die hydrologisch in directe relatie staat met het plangebied.

4.2 Elementen van de watertoets

Veiligheid

De betrokken percelen van het onderzoeksgebied zijn niet gekarteerd binnen ROG¹⁷ of risicozone voor overstroming¹⁸.

Oppervlaktewaterkwantiteit - infiltratie - hemelwaterberging

Het hemelwater wordt in de huidige situatie niet afgevoerd via een gescheiden stelsel. Volgens de verstrekte gegevens wordt het afgevoerd naar het oppervlaktewater, in deze de kanaalplas.

Ook bij de verdere ontwikkeling van het plangebied Kanaalplas dient het hemelwater volledig van de verharde oppervlakten te worden afgekoppeld, opgevangen en maximaal hergebruikt. Overtollig hemelwater moet ter plaatse infiltreren of dient (gebufferd) afgevoerd naar het oppervlaktewater.

Verder dient het totaal van verharde en bebouwde oppervlakte beperkt te worden en tenzij voor specifieke doeleinden anders wordt vereist dient de verharding te bestaan uit waterdoorlatende materialen.

Oppervlaktewaterkwaliteit

Er van uitgaande dat voldaan wordt aan alle richtlijnen in het kader van de milieuwetgeving bij de inrichting en activiteiten op de jachthaven, de scheepsherstellingswerf en de verlaadsite, bijvoorbeeld wat betreft:

- Voorzieningen voor wegpompen van bilgewater, afvalwater,...
- Inrichting van reparatiezones, brandstofinstallaties,...

en dat de run-off van de verharde oppervlakte wordt opgevangen, hergebruikt of geïnfiltreerd zijn er geen schadelijke effecten op de oppervlaktewaterkwaliteit te verwachten.

Waterafhankelijke natuur

Niet van toepassing.

¹⁷ bron: ROG2003, MVG, LIN, AMINAL, afdeling Water

¹⁸ bron: MVG, LIN, AMINAL, afdeling Water; MVG, LIN, AWZ, afdeling Waterbouwkundig laboratorium en hydrologisch onderzoek

VII VISIEVORMING

1 Gewenste rol van de kanaalplas

De kanaalplas en directe omgeving vormen een multifunctioneel recreatiegebied met een bovenregionaal belang en uitstraling op het gebied van waterrecreatie. Het gebied heeft een unieke locatie in het kanalennetwerk rond Mol. Er komen drie vaarlussen samen vanuit het grensoverschrijdende vaarrouthenetwerk en de locatie ondersteunt de poortfunctie voor het kanaal Dessel-Turnhout-Schoten. Deze rol van de kanaalplas als toeristisch-recreatief zwaartepunt zal in de toekomst versterkt worden.

Verskillende vormen van waterrecreatie en landgebonden recreatie binnen de regio Kempense Meren dienen op elkaar afgestemd te worden zodat ze versterkend en ondersteunend aan elkaar fungeren. Daarbij dient de uitbouw en versterking van bestaande en nieuwe functies geïntegreerd plaats te vinden en dient aangesloten te worden bij bestaande netwerken en infrastructuren. Belangrijk is dan tevens dat het recreatief-toeristisch aanbod geïntegreerd in de markt aangeboden wordt.

De ontwikkeling van het plangebied dient in harmonie met en binnen de randvoorwaarden van de waardevolle natuurgebieden te geschieden. Hoofd- en nevenfuncties (recreatie, bestaande bedrijven, natuur) komen deels gescheiden, deels verweven voor. Bij een intensivering van de activiteiten wordt geopteerd voor een sterkere scheiding van functies. De realisatie van een tweede doorgang kan hierbij in de toekomst een belangrijke rol spelen.

Op basis van deze uitgangspunten wordt op de kanaalplas ruimte voorzien voor de ontwikkeling van watersportrecreatie, voornamelijk niet gemotoriseerde watersport. Enkel voor jachten en groepsronddvaart wordt hierop een uitzondering gemaakt, en dit in functie van het gebruik van het jachthavencomplex. Aangezien de natuurwaarden in het gebied expliciet ondersteund worden, zal een gedeelte van de kanaalplas seizoensgebonden worden afgesloten voor alle vormen van recreatie zodat de overwintering van watervogels kan voortbestaan. Voor vissers wordt in bepaalde delen van de oevers slechts ruimte voorzien voor 'weidelijk' vissen, elders kan dit ook plaatshebben in competitieverband. De transportactiviteiten die gerelateerd zijn aan de witzandontginning in de regio blijven behouden: verlaadsite, zandleidingen, boosterstation. In het zuiden van het plangebied zuiden kan de scheepsherstellingswerf zijn regionale rol blijven spelen en tevens een meerwaarde betekenen voor de jachthaven.

Om een synergie tussen recreatieve activiteiten en zandontginningsgerelateerde activiteiten op de kanaalplas ook in de toekomst te vrijwaren, kan de aanleg van een bijkomende doorgang die toegang geeft van de kanaalplas op het kanaal Bocholt-Herentals, overwogen worden. Op die manier kan er op de kanaalplas een soort van éénrichtingsverkeer uitgebouwd worden waarbij de recreatieve en de beroepsvaart in zo weinig mogelijk conflictsituaties verzeild raken.

2 Doelstellingen

Gebaseerd op de unieke plaats van de kanaalplas in het kanalennetwerk en de opportuniteiten in functie van waterrecreatie kan de ontwikkeling van de kanaalplas gestuurd worden ter ondersteuning van een multifunctioneel waterrecreatiegebied in de regio Molse Meren, dit met respect voor de rol van de kanaalplas in de regionale natuurlijke structuur en met de kans tot het bieden van juridische zekerheid voor het voortbestaan en de ontwikkeling van de aanwezige bedrijfsactiviteiten.

Toerisme en recreatie

- Verruiming van het recreatief aanbod binnen het gebied van primair toeristisch belang aan de Kempense Meren
- Gunstige voorwaarden scheppen voor een efficiënte en productieve ontwikkeling van de toeristische sector.
- Ruimtelijke condities voor ontwikkeling van waterrecreatie op de kanaalplas en ondersteunende infrastructuur op de landzone

- Ondersteunen en stimuleren van (voornamelijk functioneel) recreatief medegebruik van reeds bestaande infrastructuur zoals fiets- en wandelwegen. Ruimtelijke condities creëren voor het aanleggen van ontbrekende verbindingen en kortsluitingen.
- De kanaalplas integreren in het toeristische knooppunt omgeving Zilvermeer. Hiervoor dient de onderlinge relatie versterkt te worden.
- Ondersteunen van de toenemende toervaart en de condities scheppen zodat in relatie tot evolutie in de dynamiek het vrachtverkeer en het recreatief verkeer gescheiden kan worden en dit ter bevordering van de belevingswaarde van de rust en de veiligheid op de kanaalplas.
- Optimaliseren van fysieke netwerkvorming voor de verschillende recreatieve stromen.

Bedrijfsactiviteiten

- Bestendigen van de specifiek water- en ontginningsgebonden economische activiteiten als vaste waarden in de regio.
- Creëren van rechtszekerheid voor deze bestaande bedrijven/activiteiten.
- Vastleggen van mogelijkheden en beperkingen van de aan de zandontginning gerelateerde activiteiten en afstemmen op een toeristisch-recreatieve hoofdfunctie.

Natuur en landschap

- De erkenning van natuur en landschap als pijlers van de toeristisch-recreatieve aantrekkingskracht van de directe omgeving aantonen in de inrichting van de omgeving:
 - Enerzijds dienen de kwaliteiten van natuur en landschap benut in functie van toerisme en recreatie: behoud of versterken van de natuurbeleving.
 - Anderzijds kunnen natuur en landschap ook randvoorwaarden of grenzen stellen aan nieuwe ontwikkelingen. Deze grenzen dienen te worden aangegeven.

3 Synthese gewenste ruimtelijke structuur

De ruimtelijke ontwikkeling van het plangebied wordt gebaseerd op een functionele afstemming en een evenwicht tussen de verschillende aanwezige en toekomstige gebruiksfuncties en wordt uitgewerkt met respect voor de draagkracht van de omgeving de grensstellende elementen en afwegingselementen indachtig.

Een synthese van gewenste ruimtelijke structuur werd uitgewerkt in de studie kanaalplas¹⁹. Deze werd beschreven aan de hand van volgende vier ontwikkelingsperspectieven, waarbij de belangrijkste ruimtelijke visie-elementen uit de gewenste structuur vermeld worden:

- Versterken, uitbouwen en integreren van waterrecreatie Kempense Meren:
 - Geconcentreerde groei van watersportinfrastructuur rondom de jachthavensite
 - Kanaalplas niet geschikt voor vrij gebruik door gemotoriseerde watersporten
 - Connectie voorzien tussen toervaart en landrecreatie ter hoogte van de jachthaven
- Natuurwaarden integreren ter ondersteuning van de regionale rol in de natuurlijke structuur
 - Ruimtelijke voorwaarden voor behoud van kanaalplas als winterverblijfplaats voor vogels
 - Ruimte voorzien voor lokale natuurwaarden
- Bedrijfsactiviteiten binnen duidelijke grenzen
 - Lokale bestendiging van de bedrijfsactiviteiten en transportactiviteiten
- Mogelijkheid tot creëren van een tweede doorgang
- Optimaliseren van de infrastructuur
 - Condities scheppen voor de herprofilering van de Zilvermeerlaan en de Postelsesteenweg
 - Ruimte voorzien voor beveiligde oversteken

Deze inhoudelijke basisvisie uit de voorstudie gold als basis voor de verdere uitwerking van de ruimtelijke ontwikkeling van de kanaalplas in dit PRUP. Specifiek voor de argumentatie in functie van de tweede doorgang wordt naar deze voorgaande studie verwezen.

De structuurschets die uitgewerkt werd in de voorgaande studie is terug te vinden in bijlage 5.

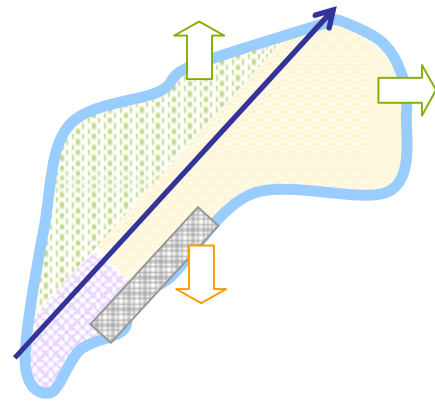
¹⁹ Studie kanaalplas, juni 2005, IOK – TV Libost groep-Witteveen+Bos

VIII RUIMTELIJKE ONTWIKKELING KANAALPLAS

1 Concepten voor de ruimtelijke ontwikkeling

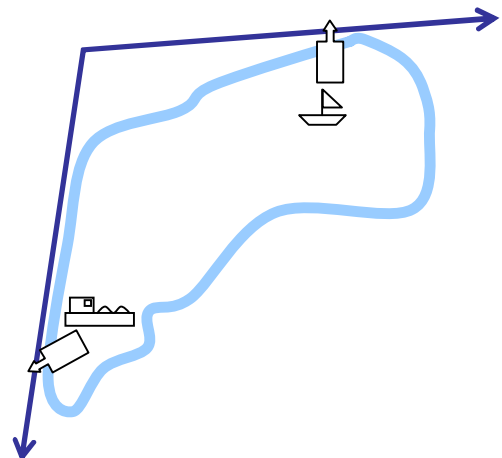
Graduele intensivering in afstemming op omgeving

De harde gebruiksfuncties situeren zich en worden verder ontwikkeld in het zuiden. Hierbij concentreren de toeristisch recreatieve activiteiten zich in het oostelijke deel, aansluitend op het Provinciaal Domein Zilvermeer, en de bedrijfsactiviteiten in het westelijke deel langsheen het kanaal en de Zilvermeerlaan. Verder noordwaarts wordt weliswaar recreatief gebruik toegelaten maar is infrastructuur beperkt. De inrichting dient er meer afgestemd op de natuurwaarden. Het noorden krijgt een hoofdfunctie natuur.

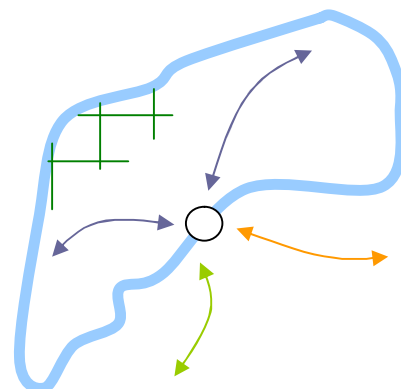
Evenwicht tussen economische en recreatieve functies

De bedrijfsactiviteiten op de kanaalplas kunnen bestendig blijven zonder dat ze een hypotheek leggen op de recreatieve functie ervan. In geval van uitbreiding van deze bedrijfsactiviteiten of van de toervaart, kan worden overwogen om de recreatieve en economische ontsluiting van de kanaalplas te ontkoppelen door het voorzien van een tweede uitgang voor recreatief verkeer in het noorden van de kanaalplas.

Transferium in het zuiden, rust in het noorden

De jachthaven vervult een transferiumfunctie tussen watertoerisme en het recreatief aanbod Molse Meren. Fietsverbindingen, wandelroutes, recreatief waterverkeer verknopen in het toegankelijke actieve zuiden van de kanaalplas. Het minder toegankelijke noorden vormt als rustig gebied het tegenwicht. Op die manier kan de toekomst van de kanaalplas evenwichtig ingevuld worden in afstemming op de omgeving.

2 Principe-conceptschets voor ruimtelijke ontwikkeling

Rekening houdend met de wensen, behoeften, randvoorwaarden en de doelstellingen werd op basis van de gewenste ruimtelijke structuur een principe-conceptschets voor de ruimtelijke ontwikkeling van de kanaalplas gemaakt (bijlage 1) waarin een conceptuele organisatie van de bestemmingen is uitgewerkt.

Alle voorzieningen en activiteiten die behouden en ontwikkeld dienen te worden op en rond de kanaalplas moeten binnen het plangebied voorzien worden.

Volgende zones worden voorgesteld:

- Zone 1 is bedoeld voor de ontwikkeling van de jachthaven in opbouw. Hierin moeten alle infrastructuren gebundeld worden die ondersteuning bieden aan het uitoefenen van de toegestane watersporten op de kanaalplas. Ook aanverwante activiteiten (zoals opslag en horeca) worden toegelaten. De ontsluiting gebeurt vanop de Zilvermeerlaan en de mogelijkheid tot aanleg van een fietspad doorheen de zone dient eveneens voorzien.
- Zone 2 is bedoeld als recreatiewater. Het grootste gedeelte van het wateroppervlak van de kanaalplas wordt als dusdanig bestemd. In dit gedeelte kunnen de toegelaten watersportactiviteiten zich gedurende het hele jaar ontplooien. Schepen die in functie van de economische activiteiten en transport op de kanaalplas varen, zijn hier niet toegelaten.
- Zone 3 is een multifunctioneel deel van het wateroppervlak. Het is zowel bedoeld voor schepen die aan de ontginningsactiviteit gerelateerd transportactiviteiten uitvoeren, als voor watersportverbindingen richting recreatiewater. De vrachtschepen worden enkel binnen deze zone op de kanaalplas toegelaten.
- Zone 4 is bedoeld als zone waar natuur de hoofdfunctie uitmaakt, ter behoud en ontwikkeling van natuurwaarden. Recreatie kan hier ondergeschikt aanwezig zijn. Enerzijds wordt ernaar gestreefd om op het wateroppervlak binnen deze zone tijdens de winterperiode een rustperiode in te voeren en geen recreatieve activiteiten toe te laten. Anderzijds worden in de zomer op het wateroppervlak dezelfde activiteiten toegelaten als in zone 2. Op de oevers wordt infrastructuur beperkt, weidelijk vissen wordt wel toegestaan.
- Zone 5 is bedoeld als gebied waar de functies natuur en recreatie nevensgeschikt aan elkaar voorkomen. Binnen het gebied wordt oevervegetatie gebiedsgericht ontwikkeld, wordt rekening gehouden met bestaande en potentiële natuurwaarden, worden bepaalde locaties voor de oeverwaluw voorbehouden en zal ruimte voorzien worden voor recreatieve activiteiten zoals 'weidelijk' vissen, wandelweg, barbecueplaats en dergelijke. Ook niet gemotoriseerde watersporten kunnen gedurende het hele jaar in deze zone plaatsvinden, hiervoor kunnen plaatselijke steigers opgericht worden. Voor de vestiging van specifieke infrastructuur wordt verwezen naar de zone bij de jachthaven.
- Zone 6 is bedoeld voor de transport- en overslagactiviteiten die gerelateerd zijn aan de zandontginning in de ruime omgeving. Aan de oostzijde wordt de activiteitenzone naar de jachthaven toe gebufferd door een groenscherm.
- Zone 7 is bedoeld voor de activiteiten van de scheepsherstellingswerf en aanverwante activiteiten. Er wordt mogelijkheid gelaten tot de aanleg van een winterberging voor jachten.
- Zone 8 is de overloopparking ten noorden van de Zilvermeerlaan in functie van de dagrecreatieactiviteiten van recreatiedomein Zilvermeer. Op de parking wordt een belangrijk gedeelte gereserveerd voor natuurlijke elementen. Het ven in het westen dient behouden te blijven. Een fasering binnen de zone kan voorzien worden.
- Zone 9 is bedoeld als buffer tussen de doorgang tot de kanaalplas en de parkeerzone en fietsverbinding. Voor de inrichting is de bestaande beplanting en de landschapsstructuur richtinggevend. Verhardingen in deze zones zijn niet toegestaan, met uitzondering van de eventuele aanleg van een fietspad.
- Zone 10 omvat het openbaar domein ter hoogte en langs de Zilvermeerlaan en Postelsesteenweg. Herinrichting tot splitsing van de weggebruikers kan doorgevoerd worden, fiets- en wandelwegen kunnen aangelegd worden. De weg bestaat uit één baanvak in beide richtingen.
- Zone 11 is het gebied waarbinnen rekening gehouden dient te worden met een eventuele aanleg van een bijkomende doorgang van de kanaalplas naar de kanalen. De doorgang is dan bedoeld voor de jachten en de toervaart die gebruik maken van het jachthavencomplex. Binnen de geselecteerde zone dient de doorgang zo ver mogelijk oostwaarts te worden aangelegd. Zolang

een bijkomende doorgang niet is aangelegd gelden voor de zone dezelfde voorschriften als voor de zone 5. Van zodra een tweede doorgang aangelegd werd, gelden voor het gedeelte binnen deze zone ten westen van de doorgang dezelfde voorschriften als voor zone 4, voor het gedeelten ten oosten dezelfde als voor zone 5.

- Zone 12 is bedoeld voor de leidingen voorzien voor het zandtransport en voor het boosterstation. Langsheen de leidingen wordt een strook van 4m voorzien ter onderhoud van deze leidingen.
- Zones 13 zijn bedoeld voor de aanleg van een fietsoversteken, eventueel gekoppeld aan een voetgangersoversteken, om de connectie tussen de kanaalplas en het Provinciaal Domein Zilvermeer te bevorderen, de veilige bereikbaarheid van de kanaalplas te garanderen en de kanaalplas duurzaam in te bedden in het recreatief netwerk.
- Zone 14 is bedoeld voor de aanleg van een nieuwe fietsverbinding over de zuidelijke oever van de kanaalplas. De zone ter hoogte van de bestaande pijpleidingbrug is hierin opgenomen wat de mogelijkheid tot de oprichting van een fietsbrug aldaar toelaat. Beide bruggen worden indien technisch mogelijk gekoppeld en in de omgeving ingepast.

IX BESTEMMINGSPLAN

1 Afbakening van het plangebied PRUP Kanaalplas

Voor de precieze afbakening werd hoofdzakelijk uitgegaan van de huidige juridische bestemmingszones (zonerings gewestplan Herentals – Mol (KB 28/07/78) – bestemmingszones BPA Rauw (MB 22/11/00)) van de waterplas en oeverzones zodat het plangebied grenst aan de afbakeningen van de omliggende bestemmingen. Het plangebied heeft bijgevolg volgende grenzen:

- in het oosten: bestemmingszones (BPA Rauw (MB 22/11/00)) parkgebied en natuurreservaat van De Maat met inbegrip van de Postelsesteenweg
- in het zuidoosten: bestemmingszones (BPA Rauw (MB 22/11/00)) natuurreservaat en nabestemming natuurgebied van het voormalige stort en de aanliggende waterplas, met inbegrip van de Zilvermeerlaan
- in het zuiden: de gewestplanzone (gewestplan Herentals – Mol (KB 28/07/78)) uitbreiding van ontginningsgebied met nabestemming recreatiegebied, met inbegrip van de Zilvermeerlaan
- in het zuidwesten: de gewestplanzone natuurgebied (gewestplan Herentals – Mol (KB 28/07/78)) ten zuiden van de bestaande activiteitenzone van de scheepsherstellingswerf
- in het westen: de gewestplanzone (gewestplan Herentals – Mol (KB 28/07/78)) waterweg van het kanaal Dessel - Kwaadmechelen
- in het noorden werd het bestaande kanaal Bocholt-Herentals als grens genomen.

2 Toelichting bij de bestemmingen

2.1 Algemene bemerkingen

inrichtingsstudie

In functie van een garantie op een ruimtelijk verantwoorde en kwaliteitsvolle inrichting van de totale zones, en dit inpassend in de omgeving, en om voldoende informatie te hebben voor een goede beoordeling van projecten en hun exacte gevolgen na het in werking treden van het PRUP Kanaalplas, wordt voor een aantal zones de richtlijn ingeschreven dat bij de eerstvolgende stedenbouwkundige vergunningsaanvraag na de inwerkingtreding van het PRUP Kanaalplas een inrichtingsstudie toegevoegd wordt die de krachtlijnen van de aanvraag en de gevolgen op de toekomstige ontwikkelingen binnen de zone schetst.

Het is van toepassing voor volgende zones:

- Zone voor jachthavenontwikkeling (art. 1)
- Watergebonden bedrijventerrein I (art. 6)
- Watergebonden bedrijventerrein II (art. 7)
- Zone voor parking: groene parking (art. 8)

De inrichtingsstudie wordt geïnterpreteerd als een ontwikkelingsplan voor de betrokken zone en dient in een ontwerp van inrichting van de gehele betrokken bestemmingszone klaarheid te geven in:

- Het voorkomen van het project in de ruimtelijke context met aandacht voor de inplanting binnen de gehele zone en harmonie met de omgeving
- Effecten en kwaliteitsverhoging van het project voor de omgeving

Volgende elementen, indien van toepassing en toegelaten binnen de zone, dienen weergegeven in deze inrichtingsstudie voor de betrokken zone:

- de bestaande, eventueel te slopen en de ontworpen toegelaten gebouwen met duidelijke omschrijving van de inplanting en verschijningsvorm. De gebouwen en constructies waarvoor de vergunning wordt aangevraagd worden weergegeven met de detaillering die verplicht is bij de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning.

- een inplantingsvoorstel voor toekomstige toegelaten bebouwing en constructies
- de gewenste toegangen, ontsluitingswegen en interne circulatie binnen de zone
- de invulling van de randzones in afstemming op de naastliggende bestemmingen
- de gewenste infrastructuur, straatmeubilair en afsluitingen en hun situering
- de voorziene en gewenste groenaanleg en beplanting
- situering en omschrijving van gewenste verhardingen zoals paden en parkeerplaatsen

Richtlijnen hoogspanningsleidingen

Bij uitvoering van werken in de nabijheid van bestaande hoogspanningsleidingen leggen bestaande reglementeringen bepaalde verplichtingen op aan aannemers van werken in de nabijheid van elektrische kabels. De voornaamste van deze verplichtingen zijn:

- geen enkel grondwerk, bestrating of ander werk mag in de omgeving van een ondergrondse elektrische kabel uitgevoerd worden, zonder voorafgaand de eigenaar van de kabel te raadplegen.
- Het is niet toegelaten gebruik te maken van machines of mechanische werktuigen in een zone tussen twee verticale vlakken, op een afstand van 50 cm aan weerszijden van de kabel, zonder voorafgaandelijke toestemming van de eigenaar van de kabel.

2.2 Toelichting bij de bestemmingszones en voorschriften

2.2.1 Zone voor jachthavenontwikkeling

- De zone wordt bestemd voor de inrichting en uitrusting van een jachthaven met inbegrip van aanverwante activiteiten, en voor aan waterrecreatie verwante voorzieningen.
- Voor de watergerelateerde voorzieningen van de jachthaven wordt een strook van 150m diep over het wateroppervlak aangeduid. Dit is volgens de gegevens verstrekt door Provinciaal Domein Zilvermeer de benodigde ruimte om 3 vlottende steigers met 250 ligplaatsen te voorzien.
- De inrichting van de zone dient zo globaal mogelijk geconcipieerd te worden zodat ingrepen de verdere ontwikkeling van de zone in een latere fase niet hypothekeren. Bij de inrichting dient gewaakt over een algemeen en aangenaam karakter van de toeristische productomgeving, dit zowel wat betreft bebouwing, als betreft verhardingen, afsluitingen en dergelijke. Ook ontsluiting dient globaal uitgewerkt te worden. Vandaar dat deze zone begrepen wordt in de algemene richtlijn aangaande de inrichtingsstudie.
- De regeling van de ontsluiting via het oppervlaktewater van de kanaalplas is in principe geen stedenbouwkundige materie. Ontsluiting dient via andere richtlijnen geregeld te worden. Niettemin dient bij realisatie van een eventuele tweede doorgang tussen de kanaalplas en het kanaal Bocholt–Herentals nagestreefd dat de uitgaande ontsluiting van het jachthavencomplex in principe via de bijkomende tweede doorgang plaatsheeft tenzij de ontsluiting via de bestaande doorgang toch geen conflicten oplevert met het bestaande transportverkeer. Ter regeling van deze verscheidene verkeersstromen kunnen maatregelen genomen worden: verkeersinstallaties, uurregeling, snelheidsregimes.
- De voorschriften voor de zone voor jachthavenontwikkeling zijn zo opgevat dat binnen deze zone ook infrastructuur van watersportverenigingen gevestigd kan worden. Op die manier biedt PRUP kanaalplas mogelijkheden voor het opvangen van herlokalisatiebehoeften die kunnen bestaan bij watersportverenigingen elders.

2.2.2 Zone voor recreatiewater

- De zone is bestemd voor waterrecreatie:
 - Alle niet gemotoriseerde watersporten zoals zeilen, surfen, kanoën en kajakken, worden toegelaten, behoudens sportvissen, zwemmen en schaatsen.
 - Gemotoriseerde watersporten, zoals motorboten, waterskiën en jetskiën, zijn niet toegelaten, behoudens de jachten op weg van en naar de jachthaven, reddingsvaartuigen of personenrondvaart.

De zone is eveneens bedoeld als doorgang voor toeristisch waterverkeer tussen het jachthavencomplex en het kanalenetwerk.

2.2.3 Zone voor multifunctioneel water

- Deze zone is bestemd voor de aan de zandontginning gerelateerde watertransportactiviteiten en voor passerend recreatief waterverkeer tussen het jachthavencomplex en het kanaalennetwerk. In deze zone kunnen dus zowel jachten, personenrondvaart als schepen in relatie met de zandontginningsactiviteiten varen.
- De afbakening van de zone voor multifunctioneel water werd op vraag afgestemd op de zone die de watertransportschepen ter hoogte van de kade nodig hebben om te wachten, draaien en dergelijke.
- Schepen die instaan voor het watertransport van en naar watergebonden bedrijventerrein I doorkruisen het multifunctioneel water in beide richtingen tussen de aanlegkade en de bestaande doorgang. Zolang slechts enkel de bestaande doorgang waterverkeer toegang geeft tot de kanaalplas, kan recreatief waterverkeer de zone voor multifunctioneel water ook in beide richtingen doorkruisen. Hierbij dient de zone zo snel mogelijk gepasseerd te worden zonder kriskrasbewegingen.
- Na eventuele realisatie van een tweede doorgang, dienen de vrachtschepen die instaan voor het watertransport van en naar watergebonden bedrijventerrein I nog steeds in beide richtingen te varen, terwijl recreatief waterverkeer van dan af voor de uitgaande ontsluiting grotendeels gebruik dient te maken van de bijkomende tweede doorgang tussen de kanaalplas en het kanaal Bocholt-Herentals. Voor recreatief waterverkeer worden vanaf de bestaande doorgang worden dan enkel ingaande passeerbewegingen in de richting van de jachthaven voorzien, tenzij de ontsluiting via de bestaande doorgang toch geen conflicten oplevert met het bestaande transportverkeer
- Andere dan de vrachtschepen dienen de zone zo snel mogelijk te doorkruisen op weg naar hun bestemming.

2.2.4 Zone voor natuurontwikkeling

- De zone is bestemd voor de ontwikkeling van natuur als hoofdfunctie. Het gebied dient te worden ingericht en beheerd in functie van natuurbehoud en –ontwikkeling met mogelijkheden voor recreatief medegebruik. De zone moet ontwikkeld worden ter verhoging van de ecologische waarde. Natuur vormt de hoofdfunctie met recreatie als ondergeschikte functie. Onder het toegelaten recreatief medegebruik wordt verstaan: wandelen, natuurbeleving, ‘weidelijk’ vissen. In afstemming op de ecologische functie van de zone worden enkele beperkingen voorgesteld:
 - ter vrijwaring van de ecologische functie van de natte oeverzones als broedlocatie voor watervogels is het de bedoeling om recreatieve activiteiten op de oevers te verbieden tijdens het broedseizoen. Dit houdt in dat voor het hele broedseizoen een aanvulling/verlenging ingesteld wordt op het visverbod dat in paaitijd van kracht is binnen deze zone conform de visserijwetgeving.
 - ter vrijwaring van de ecologische functie van de kanaalplas als pleister- en rustgebied voor overwinterende watervogels is het de bedoeling om recreatieve activiteiten op het wateroppervlak binnen deze bestemming te verbieden tijdens het winterseizoen (1/10 – 31/3).
Buiten de juridisch vast te leggen winterrustperiode kunnen op het wateroppervlak binnen deze zone functies toegestaan worden zoals omschreven in Artikel 2 voor zover de hoofdfunctie van het gebied wordt gevrijwaard.
- Bij inwerkingtreding van het PRUP kanaalplas verkrijgt deze zone een met natuurgebied vergelijkbare bestemming waardoor de bepalingen van de betreffende sectorale wetgeving betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu van toepassing worden.
- Voor de uitwerking van de inrichting en de bescherming van de zone wordt aldus verwezen naar de sectorale wetgeving van toepassing. Deze heeft onder meer betrekking op natuurinrichting, natuurrichtplannen,....
- Weidelijk vissen behoort tot het recreatief medegebruik dat toegestaan is binnen deze zone. Voor de regelgeving rond het weidelijk vissen wordt verwezen naar de wet op de riviervisserij van 1 juli 1954 van toepassing is, evenals het besluit van de Vlaamse Regering van 20 mei 1992.
- Gezien het aangetoonde regionaal belang van de kanaalplas als pleister- en rustgebied voor overwinterende watervogels is het aangewezen dit te ondersteunen door het aangeven van een rustperiode waarbinnen op het wateroppervlak binnen deze zone geen activiteiten worden toegestaan. Gezien de vraag tot beschikbaarheid van de kanaalplas voor de organisatie van watersportwedstrijden wordt voorgesteld het einde van de rustperiode vast te stellen op 31/3.

- Bovendien hebben de oeverzones binnen deze zone een beschermbaar belang als broedgebied. Broedende watervogels houden zich op in de natte oeverzone en zijn daardoor minder gevoelig voor activiteiten op het open wateroppervlak. Ze zijn des te meer gevoelig voor verstoring op de directe oeverzone. Om die reden is het aangewezen een verbod op het binnen deze zone toegelaten weidelijk vissen in te stellen tijdens het broedseizoen.
- Gezien de open waterverbinding met het kanaal Dessel-Kwaadmechelen wordt de kanaalplas beschouwd als openbaar water waarvoor de wet op de riviervisserij van 1 juli 1954 van toepassing is, evenals het besluit van de Vlaamse Regering van 20 mei 1992. Op dit openbaar water heeft de oevereigenaar het visrecht. De visser heeft daardoor een specifieke toestemming van de eigenaar nodig voor het vissen. Het is ook de eigenaar die een visverbod kan instellen. De kanalen Dessel-Kwaadmechelen en Bocholt-Herentals zijn ontheven van het verbod om te vissen tijdens de paaitijd. Dit is echter niet het geval voor openbare waters die daarmee in verbinding staan. Volgens art. 13 en 14 van het B.V.I.R. van 20 mei 1992 geldt minstens een visverbod tussen 16/4 en 31/5. Afhankelijk van de vissoorten en in specifiek aangeduide zones is dit visverbod reeds vroeger of tot een latere datum van kracht. Het visverbod in paaitijd loopt in tijd dus grotendeels gelijk met het broedseizoen.
- Teneinde een goed evenwicht te bereiken tussen de natuurlijke hoofdfunctie en het recreatief medegebruik dienen de gewenste beperkingen (visserijverbod, rustperiode,...) in overleg met de betrokken partners uitgewerkt te worden, waarna de gemaakte afspraken kunnen worden vastgelegd d.m.v. het geschikte juridische instrument (vb. gemeentelijke verordening, reglement, ...).
- Bij realisatie van een tweede doorgang zal ter hoogte van deze zone eilandvorming optreden. Niettemin dient de zone functioneel ontsloten te blijven. Om die reden werd in de voorschriften opgenomen dat hiervoor de nodige infrastructuur kan worden aangelegd. Hoe deze ontsluiting gerealiseerd dient te worden, wordt niet verder gespecificeerd gezien de verschillende mogelijkheden die daarvoor bestaan: oeververbinding over kanaal Bocholt-Herentals, oeververbinding over tweede doorgang,...
- Voor de woning aan de Waterstraat nr.60, kadastraal 2176R, worden voorschriften voorzien die gelijk te stellen zijn aan de bepalingen voor zonevreemde gebouwen in ruimtelijk kwetsbaar gebied conform decreet RO art. 145bis. Functiewijziging van deze woning is mogelijk voor zover de nieuwe functie betrekking heeft op:
 - de exploitatie van het kanalenetwerk en bijhorende infrastructuur
 - de opslag van allerhande materialen of materieel in het teken van de hoofdfunctie natuur

2.2.5 Zone voor verweving natuur – recreatie

- De zone is bestemd voor recreatie en natuur. Binnen de zone zijn landschapszorg, natuur, bosbouw en recreatief medegebruik nevensgeschikte functies voor zover ze elkaar niet in het gedrang brengen. Wat betreft recreatie kunnen op het watergedeelte niet gemotoriseerde watersporten beoefend worden. Op de oeverzone kunnen wandelwegen en picknickvoorzieningen aangelegd worden en wordt 'weidelijk' vissen toegestaan. Wat betreft natuur dient specifiek aandacht besteed te worden aan behoud van de bestaande natuurwaarden, aan natuurontwikkeling, aan de ontwikkeling van oevervegetatie en aan het behoud van steile oevers in functie van de oeverwaluw. Binnen de zone dient parkeergelegenheid voorzien te worden voor bezoekers van de kanaalplas en bezoekers van de horeca gesitueerd in de omgeving van Sas3. Deze parkeergelegenheid dient ook geschikt te zijn voor occasioneel gebruik door uiteenlopende vormen van attentie door hulpdiensten (landingsruimte helikopter,...).
- De parkeerzone in de noordoostelijke hoek dient zodanig ingericht te worden dat deze ook gebruikt kan worden door hulpdiensten, bijvoorbeeld bij manifestaties. Bij de opmaak van de inrichting dient deze bepaling te primeren op de richtlijnen rond de groene verschijningsvorm in afstemming op de omgevende natuurwaarden.
- Gezien de ligging van de zone en de picknickvoorzieningen op korte afstand van de passerende fietsroutes langsheen de Postelsesteenweg en de Zilvermeerlaan is de spontane vorming van paadjes door recreanten niet uitgesloten. Om die reden lijkt het eerder aangewezen de recreanten te kanaliseren en bij de inrichting van de zone gepaste toegangen tot deze voorzieningen te voorzien. Deze mogelijkheid werd ingeschreven in de voorschriften rond ontsluiting. Elders dienen natuurlijke barrières deze betreding te verhinderen.
- In functie van het vrijwaren van migratiemogelijkheden tussen het plangebied en natuurgebied De Maat ten oosten ervan wordt in de stedenbouwkundige voorschriften ingeschreven dat geen

wilddoorgang belemmerende afsluitingen geplaatst mogen worden op de oostelijke grens van de bestemmingszone.

2.2.6 Watergebonden bedrijventerrein I

- De zone is bestemd voor de vestiging van de noodzakelijke infrastructuur voor bedrijfsactiviteiten van regionaal belang met betrekking tot de op- en overslag en het transport van grondstoffen en delfstoffen, meer bepaald zand.
- Bij de inrichting van de zone dient een afstemming te gebeuren op de reservatiestrook voor fietsverbinding. Indien de fietsverbinding nog niet werd aangelegd dient deze strook bouwvrij gehouden te worden. Idem voor de infrastructuur voor zandtransport. Vandaar dat deze zone begrepen wordt in de algemene richtlijn aangaande de inrichtingsstudie.
- Bij het stopzetten van de specifieke toegelaten activiteiten binnen de zone wordt voor deze zone een nabestemming recreatie voorzien die gericht is op de vestiging van aan waterrecreatie verwante voorzieningen en dit in afstemming op de aan waterrecreatie gerelateerde voorzieningen in en de inrichting van de zone voor jachthavenontwikkeling.

2.2.7 Watergebonden bedrijventerrein II

- De zone is bestemd voor de vestiging van de noodzakelijke infrastructuur voor bedrijfsactiviteiten van regionaal belang met betrekking op de herstelling van schepen en aanverwante activiteiten rond de havenkom. De zone is eveneens bestemd voor de organisatie van winterberging voor jachten waarbij de uitvoering van reparatie- en servicediensten toegestaan is. Verhuuractiviteiten en handelsactiviteiten gekoppeld aan de activiteiten van de scheepsherstellingswerf worden verstaan onder aanverwante activiteiten en zijn toegestaan. Horeca is niet toegestaan.
- Het perceel ten zuiden van de huidige activiteitenzone is in eigendom van dezelfde eigenaars. De plannen tot de aanleg van een winterberging die voor dit perceel bestonden, werden niet uitgevoerd gezien de voorheen zonevreemde ligging. Gezien de aanvulling op de diensten van de jachthaven wordt voorgesteld deze zone mee op te nemen in het bedrijventerrein.
- Eveneens gezien de aanvulling die ze betekenen op het aanbod van de jachthaven wordt toegestaan dat handelsactiviteiten die strikt verbonden zijn aan de scheepsherstellingswerf en de winterberging plaatsvinden binnen deze zone.
- Gezien de uitbreidingsmogelijkheden die voorzien worden en de aanbeveling tot streven naar de bufferende groene verschijningsvorm door de aanleg van een groenscherm dient de inrichting van de zone zo globaal mogelijk uitgewerkt te worden. Dit geldt ook voor de toekomstige ontsluiting. Vandaar dat deze zone begrepen wordt in de algemene richtlijn aangaande de inrichtingsstudie.

2.2.8 Zone voor parking: groene parking

- De zone wordt bestemd als bezoekersparking (auto's, moto's, bussen, fietsen e.d.) voor het recreatiedomein aan de zuidzijde van de Zilvermeerlaan en dit ter aanvulling van de parkeermogelijkheden in het geval de vaste parking binnen het recreatiedomein volzet is. Een belangrijk uitgangspunt bij de totale inrichting van de zone is dat deze moet ingericht worden als een groene parking. Dat wil zeggen dat bij de inrichting van het gebied voldoende groen voorzien of behouden moet worden. Binnen de zone kan eveneens ruimte ingenomen worden voor de aanleg van een doorkruisend fietspad. Vandaar dat deze zone begrepen wordt in de algemene richtlijn aangaande de inrichtingsstudie.
- Binnen de parking wordt een fasering doorgevoerd in functie van de benodigde capaciteit. In eerste instantie dient het oostelijk gedeelte in gebruik genomen te worden, het zuidwestelijke gedeelte in tweede instantie en in laatste instantie het noordwestelijke gedeelte zodanig dat de activiteitendruk rondom het bestaande ven, in de mate van het mogelijke minimaal gehouden wordt.

2.2.9 Zone voor buffer

- De zone voor buffer is een bebouwingsvrije zone in functie van de buffering van de functies en activiteiten in aangrenzende bestemmingszones. De zone voor buffer heeft een afschermende functie met aandacht voor natuur- en landschapsaspecten. Binnen de zone voor buffer zijn landschapszorg, natuurbehoud, bosbouw en recreatief medegebruik nevensgeschikte functies

voor zover ze de bufferfunctie van het gebied niet in het gedrang brengen. Doorkruisingen van de zone door paden voor fietsen of wandelen is toegestaan voor zover de landschappelijke integratie wordt nagestreefd.

2.2.10 Zone voor verharde wegen en aanhorigheden

- De zone is bestemd voor de inrichting van het openbaar domein ter hoogte van de Zilvermeerlaan en de Postelsesteenweg. De zone is aangeduid voor de aanleg en aanpassing van lijninfrastructuur, fiets- en voetgangersoversteken, al dan niet tijdelijk.
- Voor deze zone dient een breedte van 18m voorzien te worden om voldoende ruimte voor de aanleg van vrijliggende fietspaden en dergelijke vrij te houden.
- De oversteken moeten de verkeersleefbaarheid voor zwakke weggebruikers in de recreatieomgeving bevorderen en de verbinding leggen tussen Zilvermeer en kanaalplas.
- In de voorschriften werd, evenmin als de in te nemen ruimte, niet gespecificeerd hoe de uitvoering van voetgangers- en fietsoversteken dient te gebeuren. Dit laat bijvoorbeeld ook toe ongelijkvloerse oversteken aan te leggen.

2.2.11 Zone voor waterweg met nabestemming zone voor natuurontwikkeling en zone voor verweving natuur – recreatie

- Deze zone is voorzien in functie van de eventuele realisatie van een waterverbinding (tweede doorgang) tussen de kanaalplas en het kanaal Bocholt-Herentals. Zolang deze waterverbinding niet gerealiseerd is wordt de invulling van de zone voorzien conform deze voor de zone voor verweving natuur en recreatie zoals begrepen in artikel 5 behoudens de mogelijkheid tot het aanbrengen van een geconcentreerde parkeergelegenheid. Na realisatie van deze waterverbinding dient voor het gedeelte ten westen ervan de bestemming gelijkgesteld te worden met deze voor de zone voor natuurontwikkeling zoals begrepen in artikel 4. Na realisatie van deze waterverbinding dient voor het gedeelte ten oosten ervan de bestemming gelijkgesteld te worden met deze voor de zone voor verweving natuur - recreatie zoals begrepen in artikel 5 behoudens de mogelijkheid tot het aanbrengen van een geconcentreerde parkeergelegenheid.
- Voor deze zone gelden de bepalingen van artikel 5 zolang een waterdoorgang niet werd aangelegd. Hierbij wordt voorgesteld geen bijkomende beperkingen op te leggen naar mogelijke constructies ten opzichte van de bepalingen van artikel 5 behalve de mogelijkheid tot het aanleggen van een geconcentreerde parkeergelegenheid. Gezien de beperkte omvang kunnen andere constructies alsnog verwijderd worden van zodra een tweede doorgang aangelegd zou worden.

2.2.12 Infrastructuur voor zandtransport

- De zone wordt bestemd voor boven- en ondergrondse leidingen in functie van de zandontginningsactiviteiten. In de zone is tevens ruimte voor een boosterstation. Bovendien wordt er langs de leidingen een toegankelijke onderhoudstrook van 4m voorzien.
- De functies leidingen en boosterstation, vormen van infrastructuur die in dienst staat van het transport van zand, werden niet losgekoppeld. De mogelijkheid voor de aanleg van een boosterstation zit vervat in de voorschriften voor deze bestemming. Daarvoor worden echter geen beperkingen of afmetingen gespecificeerd. Dit omvat ook de locatie van het huidige boosterstation op de zuidelijke oever ter hoogte van de knik in de Zilvermeerlaan.
- Gezien de ligging van de leidingen nog vatbaar is voor veranderingen, bijvoorbeeld na afronding van de aanleg van de jachthaven, wordt deze zone slechts symbolisch weergegeven op het bestemmingsplan.

2.2.13 Reservatiestrook voor fietsverbinding

- Deze zone wordt voorbehouden voor de aanleg van een fietsverbinding over de zuidelijke oever van de kanaalplas. Binnen de zone is er ruimte voor een fietsersbrug en infrastructuur voor zandtransport. De voorschriften van de onderliggende gebieden blijven verder onverminderd van kracht. Na realisatie van de fietsverbinding vervalt de bestemming voor het niet-gerealiseerde deel.

- De fietsverbinding wordt voorzien als veilige recreatieve fietsontsluiting van de kanaalplas op het recreatief fietsnetwerk. De fietsbrug maakt de connectie tussen Wolfsbos (verharde weg ten westen van het kanaal Dessel-Kwaadmechelen) en de fietsinfrastructuur op de zuidelijke oever van de kanaalplas.
- Ter hoogte van de fietsersbrug wordt een ruime zone gereserveerd in functie van een haalbare praktische realisatie. Op het grafisch plan is hiervoor een offset genomen van 150m vanaf de pijpleidingbrug teneinde het plangebied in elke richting ruim genoeg te voorzien in functie van de op dit moment ongekende toekomstige uitvoering van de fietsshelling.
- Het gaat om een reservatiestrook in overdruk. De onderliggende bestemmingen blijven verder onverminderd van kracht.

2.2.14 Reservatiegebied voor waterweg en aanhorigheden

- De reservatie- en erfdiensbaarheidsgebieden zijn die waar beperkingen kunnen worden gesteld aan de handelingen en werken, teneinde de nodige ruimten te reserveren voor de uitvoering van werken van openbaar nut, of om deze werken te beschermen of in stand te houden.
- Het gebied is aangeduid als reservatiestrook langs het kanaal Bocholt-Herentals, het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en de kanaalkom Dessel, met het oog op
 - werken en handelingen nodig voor het functioneren van het kanaal Bocholt-Herentals, het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en de kanaalkom Dessel
 - de aanleg, heraanleg en onderhoud van het kanaal Bocholt-Herentals, het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en de kanaalkom Dessel
 - de aanleg, heraanleg of onderhoud van verharde weginfrastructuur

2.2.15 Bestaande waterweg

- Deze zone is bestemd voor een bestaande waterweg, i.e. het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en de kanaalkom Dessel.
- Gezien:
 - de afbakening van het plangebied werd gebaseerd op de bestemmingszones van het gewestplan, meer bepaald gelegd werd tegen de bestemming bestaande waterweg, en dit met de doelstelling het ontstaan van restzones van bestaande bestemmingen te vermijden;
 - het kanaal Dessel-Kwaadmechelen reeds werd verbreed ter hoogte van de reservatiestrook 'aan te leggen waterweg';
 - en deze reservatiestrook werd aangeduid boven de bestemming groengebiedlijkt het aangewezen dit recht te zetten in het bestemmingsplan van het PRUP en de grens van de zone voor natuurontwikkeling te leggen op de rand van het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en het kanaal eenzelfde uniforme bestemming bestaande waterweg te geven.

3 Opgave van de voorschriften die strijdig zijn met de voorschriften van PRUP kanaalplas

In dit hoofdstuk wordt aangegeven welke bestemmingen door de opmaak van het PRUP worden opgeheven. De nieuwe bestemmingen worden beschreven in de nota met de stedenbouwkundige voorschriften.

Gewestplan Herentals – Mol

Mol is opgenomen in het gewestplan Herentals-Mol, dat werd goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 28.07.1978.

De volgende gewestplanbestemmingen zijn terug te vinden in het plangebied:

- Groengebied
- Natuurgebied
- Natuurreservaat
- Ontginningsgebied
- Aan te leggen waterweg
- reservatiedienstbaarheidsgebied

De artikels 5, 7, 8, 12, 13 en 16 van het Koninklijk Besluit van 28.12.1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen, gewijzigd bij het Koninklijk Besluit van 13.12.1978 en de decreten van 23.06.1993 en 13.07.1994, zijn niet meer van toepassing en worden dus door dit Provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan opgeheven voor de volgende gewestplanbestemmingen binnen het plangebied:

- 6.3 Ontginningsgebied
- 4.3 groengebied
- 4.3.1 natuurgebied
- 4.3.2 natuurreservaat

BPA Rauw

Het plangebied omvat een deelzone van BPA Rauw (MB 22/11/00), waarbij deze deelzone werd herbestemd van ontginningsgebied naar plaatsen bestemd voor parking (artikel 12).

Dit artikel 12 wordt opgeheven voor de zone binnen het plangebied PRUP Kanaalplas.

Atlas der buurtwegen

De buurtweg nr. 7 werd voor het oostelijk gedeelte van de Zilvermeerlaan dat gezien ontginning en ontstaan van wateroppervlak meer naar het zuiden werd heraangelegd nooit afgeschaft.

X BIJLAGEN

1 Principe- conceptschets voor de ruimtelijke ontwikkeling

PRUP kanaalplas
 conceptschets
 bijlage 1 juni 2005

legende:

- Zone voor jachthavenontwikkeling
- Zone voor recreatiewater
- Zone voor multifunctioneel water
- Zone voor natuurontwikkeling
- Bosbuffer
- Zone voor verweving natuur - recreatie
- Watergebonden bedrijventerrein I
- Watergebonden bedrijventerrein II
- Zone voor parking: groene parking
- Zone voor verharde wegen en aanhorigheden
- Zone voor waterweg met nabestemming zone voor natuurontwikkeling en zone voor verweving natuur - recreatie
- Infrastructuur voor zandtransport (symbolisch)
- reservatie voor fietsoversteek (symbolisch)
- Reservatiestrook voor fietsverbinding
- Plangebied PRUP kanaalplas

2 Verslag bilateraal overleg d.d. 29 juni 2005

VERSLAG

Bilateraal overleg PRUP Kanaalplas

plaats	datum
Provinciehuis Antwerpen	29.06.05

aanwezig:

DRP	H. De Pauw
	V. De Bock
Sibelco	M. Stulens
	C. Blervacq
Zilvermeer	J-P. Bulens
KSHW	Dhr. Kalis
	M. Kalis
IOK	S. Sneyers
	R. Denissen

De betrokken partijen hebben op voorhand een aantal documenten ontvangen:

- aanzet toelichtingsnota met in bijlage conceptschets bestemmingszones
- aanzet stedenbouwkundige voorschriften

Gezien de betrokkenheid van de partijen bij de totstandkoming van de voorstudie worden slechts kort de aandachtspunten van de hierin uitgewerkte gewenste structuur nog eens toegelicht.

De bespreking wordt verder snel toegespitst op de voorliggende conceptschets van bestemmingen en bijhorende toelichting omtrent de aanzet tot stedenbouwkundige voorschriften. Deze conceptschets werd zone per zone overlopen. Hierbij werden volgende opmerkingen geformuleerd.

1 – zone voor jachthavenontwikkeling

- opmerking van Dhr. Bulens dat bij de bespreking van de uitrusting van de jachthaven minstens alle in de jachthaven voorziene uitrusting en infrastructuur vermeld dient te worden.
- Tevens wordt gevraagd de zone zodanig te dimensioneren dat de geplande uitbreiding ook binnen de zone valt. Een zone die tot 100m diep over het wateroppervlak reikt zou voldoende moeten zijn.

2 – recreatiewater

- Zwemmen en schaatsen dienen verboden te worden.

3 – multifunctioneel water

- De afbakening van de zone dient afgestemd te worden op de ruimte die de schepen aan de verlaadsite van Sibelco nodig hebben om te draaien, wachten,... Het is daarom aangewezen het wateroppervlak in het zuidelijke deel van de zone voor natuurontwikkeling mee op te nemen in de zone voor multifunctioneel water.
- Sibelco bezorgt nadere gegevens omtrent de schepen en de vereiste ruimte.

4 – zone voor natuurontwikkeling

- Het invoeren van een rustperiode in de winter is geen probleem gezien de toeristische bediening van de sluizen ook slechts van 1 mei tot 30 september loopt.
- Er wordt benadrukt dat weidelijk vissen hier zoals reeds geformuleerd altijd toegestaan dient te zijn.
- Er wordt bevestigd dat het noodzakelijk is dat het wateroppervlak binnen de zone voor natuurontwikkeling buiten de rustperiode als recreatiewater gebruikt kan worden. Er bestaat bijvoorbeeld vraag naar het organiseren van internationale zeilwedstrijden waarvoor het volledige wateroppervlak benut zou moeten kunnen worden.

6 – bosbuffer

- Door Dhr. Kalis wordt de vraag gesteld of de zone 6 ipv van een bestemming als bosbuffer te krijgen niet mee opgenomen kan worden bij zone 9. Deze is reeds gedeeltelijk in eigendom van de KSHW en biedt mogelijkheden als locatie voor winterberging van jachten. Hiernaar bestaat vraag en bovendien zou dit een aanvulling kunnen betekenen op het aanbod van de jachthaven waarin mogelijkheden voor winterberging niet voorzien werden.

7 – natuurverwevingsgebied

- Er wordt opgemerkt dat de gemeente Mol de grootste eigenaar is van deze zone en dus best gecontacteerd dient te worden.
- Het mag niet de bedoeling zijn hier aan strandontwikkeling te doen gezien het verbod op zwemmen.
- Er dient zoals geformuleerd parking behouden te blijven bij de Kleppende Klipper. Wat betreft de dimensionering wordt opgemerkt dat deze zone bij evenementen gebruikt wordt als landingsplaats voor hulpdiensten (bv. Seaking bij Pennenzakkenrock op het Zilvermeer).

8 – watergebonden bedrijventerrein I (Sibelco – site)

- De formulering omtrent bebouwing en infrastructuur in de voorschriften van deze zone dienen aangepast te worden zodanig dat de maximale integratie van gebouwen ondergeschikt wordt aan de technische haalbaarheid van deze eis.
- De formulering omtrent de waterhuishouding in de voorschriften van de deze zone dient aangepast. Sibelco zal dit intern bekijken en hierover berichten.
- Sibelco heeft geen probleem met de formulering dat een groenscherm dient aangelegd tussen de site en de jachthaven.

9 – watergebonden bedrijventerrein II (site KSHW)

- Wat betreft het geformuleerde verbod op handelsactiviteiten wordt er door de eigenaars op gewezen dat op de scheepswerf/haven Kalis reeds verhuur van schepen bestaat. Bovendien wenst men de mogelijkheid open te houden voor aan de scheepsherstellingswerf en winterberging gekoppelde handelsactiviteiten (herstellingsmateriaal jachten,...). Ook dit kan weer als aanvulling op het aanbod aan de bezoekers van jachthaven beschouwd worden. Er wordt bevestigd dat dit inderdaad ook niet voorzien werd in de uitbouw van de jachthaven.
- Indien de zone ten zuiden mee opgenomen kan worden in de zone 9 ter locatie van winterberging dienen de voorschriften ook zodanig geformuleerd te worden dat eigenaars het sips op de droge kunnen bergen en ook de noodzakelijke herstellingen en dergelijke kunnen uitvoeren.

10 – zone voor parking

- Voor de overlooparking van het Zilvermeer dient de volledige huidige bestemming behouden te blijven. Op dit moment is deze ruim voldoende voor de huidige piekmomenten en wordt de groene westelijke zone gevrijwaard. Hierin wordt op korte termijn geen verandering voorzien, maar de huidige dimensionering van de zone dient wel aangehouden te blijven.
- Wat betreft de aanleg dient wel de mogelijkheid om de hoofdwegen te verharderen opengelaten te worden. Deze verharding zal tevens ook van toepassing zijn op het aan te leggen fietspad. De aard van de verharding kan ook beter niet geformuleerd worden ivm opbreekbaarheid van materialen maar eerder in functie van waterdoorlaatbaarheid.

12 – reservatiestrook tweede doorgang

- Deze zone dient ruimer doorgetrokken te worden naar het oosten.

13 – fietsbrug

- De formulering dat enkel constructies kunnen worden opgericht in functie van de realisatie van een fietsbrug is te eng, ook de noodzakelijke herstellingen, wijzigingen en dergelijke aan de leidingbrug dienen te kunnen worden uitgevoerd.

14 – leidingen en boosterstation

- De precieze ligging van de zandleidingen zal na het bouwverlof opgemeten worden. De huidige plannen zijn daarom nog slechts indicatief. Er wordt dan ook overeengekomen deze zone ook op het bestemmingsplan op te nemen als een indicatieve aanduiding.
- Er wordt gevraagd geen bepalingen rond materiaalgebruik in de uitvoering van de leidingen op te nemen en de materiaalkeuze vrij te houden.
- Er wordt geen opsplitsing gemaakt in een zone voor leidingen en zone voor boosterstation.
- Er wordt gevraagd de formulering omtrent voorkeur tot ondergronds aanleggen bij vervanging of vernieuwing van de leidingen te schrappen.

15, 16 – fietsoversteek

- Er wordt voorgesteld ook deze zones indicatief op te nemen op het bestemmingsplan gezien de precieze uitvoering en locatie zal afhangen van op dit moment niet in te schatten factoren zoals financieringsmogelijkheden en dergelijke.
- Om dezelfde reden dient de formulering aangaande de uitvoering van de oversteek opengelaten te worden. Indien toch een opsomming opgenomen wordt, dient duidelijk gesteld dat deze niet limitatief is. In het ideale geval zou het gaan om ongelijkvloerse oversteken.

andere

- Een reservatiestrook voor de voorziene fietsverbinding dient op het bestemmingsplan opgenomen te worden.

3 Resultaten watervogeltellingen Kanaalplas

Overzicht resultaten watervogeltellingen

Gebied: Kanaalplas I MOL

Waarnemer:													
Datum	14/10/1990	18/11/1990	16/12/1990	13/01/1991	17/02/1991	17/03/1991	15/10/1991	15/12/1991	15/01/1992	15/02/1992	18/10/1992	14/11/1992	
Soorten geteld:	WEGSM	WEGSM	WEGSM	WEGSM	WEGSM	WEGSM	WEGSM	WEGSM	WEGSM	WEGSM	WEGSM	WEMS	WEMS
Volledigheid van de telling:	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
Telomstandigheid:													
Waterstand:													
Sneeuwbedekking:													
IJsbedekking:													

70	Dodaars												
90	Fuut	3	7	5	8		10	12	13	10	3	9	12
720	Aalscholver	2	1		1		12						1
1220	Blauwe Reiger	1			2			1			1		1
1340	Ooievaar												
1520	Knobbelzwaan												
1700	Nijlgans												
1710	Casarca												
1730	Bergeend												
1780	Mandarijneend						2						
1790	Smient												
1820	Krakeend										1		4
1840	Wintertaling				7				2		8		
1860	Wilde Eend		510	550	397	180	10	21	455	129	180	190	331
1869	Soepeend'												
1890	Pijlstaart								1				
1940	Slobeend												
1980	Tafeleend		2		2						2		4
2030	Kuifeend		9		30	97	4	12	135	1		2	50
2180	Brilduiker												
2200	Nonnetje												
2230	Grote Zaagbek												
4290	Meerkoet	15	40		6	8	12	4	14	10		1	17
4930	Kievit												
5820	Kokmeeuw												
5900	Stormmeeuw												
5920	Zilvermeeuw												

LEGENDE

Soorten geteld:	LW: alleen bepaalde soorten geteld M: alleen meeuwen SN: specifieke soorten niet/onvolledig geteld ST: Alleen steltlopers W: alle watervogels WEGM: alle watervogels excl. ganzen en meeuwen WEGSM: alle waterv. excl. ganzen, steltl. en meeuw WEGSM: alle waterv. excl. ganzen, steltl. en meeuw. WEM: alle watervogels excl. meeuwen WEMS: alle watervogels excl. meeuwen en steltlopers ZG: alleen zwanen en ganzen
Volledigheid van de telling:	N: niet geteld; O: onvolledig; V: volledig; X: Geteld, geen vogels
Telomstandigheden:	G: gunstig/normaal; O: Ongunstig
Waterstand:	H: hoog; L: laag; N: normaal
Sneeuw:	E: overal; L: plaatselijk; N: geen
IJsbedekking:	F: 100 %; L: 50%; N: geen

18/10/1998	22/11/1998	13/12/1998	17/01/1999	17/10/1999	14/11/1999	19/12/1999	16/01/2000	13/02/2000	18/03/2000	15/10/2000	11/11/2000	17/12/2000	13/01/2001	18/02/2001	16/03/2001	14/10/2001
------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

WEMS	WEMS	WEMS	WEMS	W	W	W	W	W	W	WEM	WEM	W	WEM	WEM	WEM	WEM
V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V	V
				G	G	O	O	G	G	G	G	G	G	G	G	G
				N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
				N	N	E	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N
				N	N	N	N	N	N	N	N	N	L	N	N	N

13	6	4	8	81	50	25		1	85	9	1	5	7	2	2	19
6	4	17		52	3	5	6	4	10	1	3	4		3	8	7
1																2
			2	2	2	2			5							
1																
					1											
20	39	237	225	50	130	44	86		13	105	10	96	62	24	2	32
		6	29		2		2									
	10	76	6	13	56	60	90	15	21	17	6	41	232			56
													2			
3		3		22			6	4		7	2	3		3		22
							21									
				1	14		39									
				2	1		8		2							
				3			31	3	16							

18/11/2001	16/12/2001	13/01/2002	17/02/2002	17/03/2002

WEM	WEM	WEM	WEM	WEM
V	V	V	V	V
G	G	G	G	G
N	N	N	N	N
N	N	N	N	N
N	N	L	N	N

		1		
1	26	22	12	9
	14	20	8	3
		1		
	1			
7				2
36	73	336	18	21
	1	3		
57	147	35	8	
	1	4	1	2
		2		
	14	13	6	3

4 Prognose gebruik doorgang

PROGNOSE GEBRUIK DOORGANG KANAALPLAS

Uit: ontwerp studie Kanaalplas, juni 2005 door IOK – TV Libost Groep-Witteveen+Bos

1 **Uitgangspunten benadering gebruik passage Kanaalplas – Kanaal Dessel-Kwaadmechelen**

Voor de huidige en toekomstige gebruikers van de doorgang zijn prognoses gemaakt van het initiële gebruik en van de evolutie in de komende jaren. Het zijn inschattingen die op basis van verschillende benaderingen gemaakt zijn. De frequenties per dag zijn de beste indicator voor de drukte in relatie tot veiligheid en bereikbaarheid. Daarbij zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- Omtrent de bezetting van de nieuwe jachthaven zijn de volgende factoren van invloed op de uiteindelijke situatie: weersinvloeden, openingstijden kunstwerken, oprichten yachtclub, tarifiering, investeringen in marketing- en promotie (ook in het kader van de opening), tijdsgevoelige opening van de jachthaven, verhouding passanten en abonneementhouders, kwaliteit van de exploitatie, algemene economische ontwikkelingen en groei van de watersport.
- Op het deel van het kanaal Dessel-Kwaadmechelen tussen de doorgang en de kanalenkruising zijn na medio 2005 in het zomerseizoen de volgende gebruikers aanwezig: beroepsvaart (inclusief schepen van Sibelco), passagiersvaart (De Zander), toervaarders en waterskiërs. De doorgang wordt gebruikt door Sibelco, De Zander en de toervaarders.
- De intensiteit van de scheepvaart op het kanaal Dessel-Kwaadmechelen (tussen de kanalenkruising en de huidige doorgang) gedurende de zomermaanden is niet bekend. Dit geldt ook voor de intensiteit van de toervaart.
- De basis voor de berekeningen zijn de cijfers van de telpunten sluis 3 Mol, sluis 4 Dessel en brug 2 Retie gedurende 2002, 2003 en 2004. In de maanden mei tot en met september vaart op de telpunten in de buurt maar liefst 81% van de boten door de week.
- De evolutiecijfers geven een grimmig beeld. Een ingeschatte groei van 10% per jaar wordt enkel door de cijfers over langere periodes bevestigd (1998-2004). Vanaf 1998 zien we grote stijgingen, echter voor 2004 ten opzichte van 2003 zien we soms lichte dalingen in de cijfers. Er zijn veel externe factoren van invloed die de schommelingen in cijfers deels verklaren. Te denken valt aan weersinvloeden. Ook het ontbreken van een volwaardige jachthaven rond de kanalenkruising kan er toe geleid hebben dat toervaarders dit punt mijden.
- Een methode waarbij een vergelijk wordt gemaakt met andere jachthavens is moeilijk uitvoerbaar. Cijfers over de evolutie van de bezetting worden niet afgestaan in verband met concurrentie. Gezien de unieke situatie rond de kanalenkruising en de nieuwe jachthaven, kan ook maar beperkte waarde gehecht worden aan een vergelijk met andere jachthavens.

1.1 **Gebruik doorgang situatie tot medio 2005**

Schepen van Sibelco

Alleen het vrachtverkeer van Sibelco gebruikt momenteel de doorgang met een frequentie van drie tot vijf keer per week op werkdagen. Aanname is dat per werkdag maximaal eenmaal een schip de kanaalplas in en uit gaat, dus twee vaarbewegingen per werkdag. Naar binnenvaren duurt tussen de 5 en 15 minuten afhankelijk van het wel of niet neerlaten van de stuurhut.

1.2 **Gebruik doorgang situatie vanaf medio 2005:**

Schepen van Sibelco

Voor het vrachtverkeer van Sibelco wordt vooralsnog uitgegaan van een gelijkblijvend gebruik van de doorgang van maximaal twee vaarbewegingen per dag. Enkel Sibelco kan inschatten of er een toename te verwachten is. Sibelco verwacht een status quo van het jaarlijkse volume kwartszand dat

getransporteerd wordt. Tegelijkertijd stelt zij dat indien een toename zich voordoet, het aangewezen is om in een tweede doorgang te voorzien.

Zander

De Zander krijgt zijn vaste ligplaats in de Kanaalplas. Deze boot vaart zo'n 400 malen per jaar uit. De laatste jaren stijgt dit aantal met ongeveer 10% per jaar. In de zomer vaart de boot drie tot vier maal per dag uit. Dit zijn maximaal acht vaarbewegingen per dag. Soms komen hier nog andere boten bij indien de capaciteit ontoereikend is.

Jachthaven

Voor de jachthaven die in 2005 zal openen, is een inschatting gemaakt van de evolutie van het gebruik van de doorgang van de Kanaalplas. We beperken ons hierbij tot enkel de weekdays, inclusief de zaterdag.

Bij het inschatten van het gebruik van de doorgang zijn de piekmomenten in de zomer belangrijk. Dan is er veel drukte van verschillende gebruikers. De intensiteit van het gebruik gedurende de zomermaanden, is gebaseerd op de drukte rond de kanalenkruising¹. Over het algemeen zijn mei en september relatief rustige maanden ten opzichte van het hoogseizoen. Mei kan drukker zijn indien verlofdagen op voor de toervaart gunstige dagen vallen. Juli en augustus zijn de drukste maanden. Echter op zon- en feestdagen is het in deze maanden relatief rustig ten opzichte van weekdays. Cijfers over de spreiding tussen weekdays en zaterdag zijn niet beschikbaar. Tijdens de zomermaanden wordt veel door de week gevaren, vooral ook door mensen die vaarvakanties houden (in het onderzoek van WES 82%). Daarnaast zijn veelvaarders gezien hun leeftijd² beperkt gebonden aan werkverplichtingen.

Methode 1: prognose volgens aanvraagformulier EFRO

Voor het berekenen van het aantal passages op weekdays in de zomermaanden, is de prognose van de bezetting uit het EFRO-dossier aangenomen. Voor het bepalen van de spreiding over de zomermaanden, is de ons bekende spreiding van de drukte op de kanalenkruising aangehouden. Immers veel wordt verwacht van passanten. De spreiding is berekend in percentages gemeten aan de hand van meerdere jaren. De spreiding komt elk jaar vrijwel hetzelfde voor. Voor de evolutie van het gebruik van de jachthaven, zijn de percentages zoals in het EFRO-dossier aangehouden.

Er zijn twee scenario's gemaakt. Het eerste is een minimumscenario dat ervan uitgaat dat slechts 50% van alle ligdagen door passanten benut worden. De overige dagen door abonneementhouders. De invloed van de passages van de abonneementhouders wordt laag ingeschat. Het is bekend dat zij relatief weinig uitvaren. In de provincie is maar liefst 57% meer dan 30 dagen aan boord zonder uit te varen. In het minimumscenario wordt verondersteld dat per dag slechts één boot van de abonneementhouders uitvaart, dit zijn twee passages per dag.

In onderstaande tabel zijn het totaal aantal passages weergegeven inclusief De Zander en de schepen van Sibelco. Voor de Zander is geen toename van vaarten meegenomen. Er wordt verondersteld dat deze op weekdays niet vaker zal uitvaren dan nu het geval is.

Alle gebruikers	Inschatting aantal passages per maand weekdays				
	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages	minimum scenario (50% passanten)				
2005	22	21	34	34	17
2006	23	22	37	37	18
2007	24	22	39	39	19
2008	26	24	43	43	20
2009	28	26	48	48	22

¹ Basis vormen de door NV de Scheepvaart aangeleverde statistieken voor de jaren 2002 tot en met 2004.

² 63% is ouder dan 55 jaar, 46% is gepensioneerd en 79% vaart zonder kinderen, Onderzoek Toeristen, WES i.o.v. Toerisme Vlaanderen, november 2004, pag. 56.

2010	33	29	57	57	24
------	----	----	----	----	----

Tabel: 1.1 Minimumscenario op basis van EFRO-dossier

Het tweede scenario is een maximumscenario dat ervan uitgaat dat 100% van alle ligdagen door passanten benut worden. Er zijn vrijwel geen abonnementhouders of die varen weinig uit. Dit is niet meegeteld.

In onderstaande tabel zijn het totaal aantal passages weergegeven inclusief De Zander en de schepen van Sibelco. Voor de Zander is geen toename van vaarten meegenomen. Er wordt verondersteld dat deze op weekdays niet vaker zal uitvaren dan nu het geval is.

	Inschatting aantal passages per maand weekdays				
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages	maximum scenario (100% pasanten)				
2005	31	27	55	55	22
2006	33	29	59	59	24
2007	36	31	64	64	25
2008	40	34	72	72	28
2009	45	38	81	81	31
2010	54	45	99	99	37

Tabel: 1.2 Maximumscenario op basis van EFRO-dossier

Methode 2: prognoses volgens evolutie van de pleziervaart op de kanalen

Voor de jaren 2002 tot en met 2004 zijn de doorvaarten bekend op sluis 3 Mol, sluis 4 Dessel en brug 2 bij Retie. Op basis van deze tellingen rond de kanalenkruising wordt ingeschat welk potentieel aan jachten een bezoek kan brengen aan de jachthaven. Aangenomen wordt dat in de cijfers dubbeltellingen voorkomen. Een jacht kan immers op twee punten geteld zijn. Ook kan een jacht twee maal op een dag op hetzelfde telpunt langskomen. Hiervoor wordt een correctiefactor aangehouden in de vorm van halvering van de aantallen. De potentie aan bezoekers voor de jachthaven is bepaald aan de hand van een minimum- en een maximumscenario.

Het minimumscenario gaat ervan uit dat door 40% van alle passanten een bezoek wordt gebracht aan de jachthaven. De invloed van de passages van de abonnementhouders wordt laag ingeschat. Wederom wordt verondersteld dat per dag slechts één boot van de abonnementhouders uitvaart, dit zijn twee passages per dag.

In onderstaande tabel zijn het totaal aantal passages weergegeven inclusief De Zander en de schepen van Sibelco. Voor de Zander is geen toename van vaarten meegenomen. Er wordt verondersteld dat deze op weekdays niet vaker zal uitvaren dan nu het geval is.

	Inschatting aantal passages per maand weekdays				
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages	minimum scenario (40% bezoekt jachthaven)				
2005	17	17	25	25	14
2006	18	18	27	27	15
2007	19	18	28	28	15
2008	20	19	30	30	16
2009	21	20	32	32	17
2010	22	21	34	34	18

Tabel: 1.3 Minimumscenario op basis van tellingen passages rond de kanalenkruising

Het maximumscenario gaat ervan uit dat door 70% van alle passanten een bezoek wordt gebracht aan de jachthaven De overige condities zijn conform het minimumscenario. In onderstaande tabel zijn voor dit scenario het totaal aantal passages weergegeven.

	Inschatting aantal passages per maand wekdagen				
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages	maximum scenario (70% bezoekt jachthaven)				
2005	24	22	38	38	18
2006	26	23	41	41	19
2007	27	25	44	44	20
2008	29	26	47	47	21
2009	31	28	51	51	23
2010	34	29	55	55	24

Tabel: 1.4 Maximumscenario op basis van tellingen passages rond de kanalenkruising

Als laatste benadering zijn beide methodes gecombineerd. In onderstaande tabel zijn daarvan de uitkomsten zichtbaar.

	Inschatting aantal passages per maand wekdagen				
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages	EFRO en Telpunten gemiddeld				
2005	24	22	38	38	18
2006	25	23	41	41	19
2007	27	24	44	44	20
2008	29	26	48	48	21
2009	31	28	53	53	23
2010	36	31	61	61	26

Tabel: 1.5 Scenario's gecombineerd

Conclusies:

Ten aanzien van de kwantitatieve benadering en de gebruikte scenario's zijn de volgende conclusies relevant:

- Een kwantitatieve benadering is moeilijk gezien de unieke situatie en de beperkingen door data die voorhanden zijn³.
- Gezien de relatie tussen de lay-out van de doorgang en de intensiteit van het gebruik ervan, is van belang dat de schepen van Sibelco en De Zander dergelijke zichtlijnen hebben, dat ze elkaar tijdig kunnen zien. Dit geldt niet voor de jachten. Dezen moeten bij de ingang feitelijk bijna gaan stilliggen om te zien of er verkeer aankomt. Dit verkeer bestaat uit de schepen van Sibelco, De Zander, op het kanaal langsvarende beroepsvaart en de waterskiërs.
- Met verkeersregelininstallaties en afscheiding van vaarwegen kan tijdelijk in een oplossing voorzien worden. Regelininstallaties worden niet bediend door de beroepsvaart op het kanaal. Dit zijn circa een viertal schepen per dag. Onveilige situaties in de doorgang zullen zich dus voornamelijk voordoen tussen de beroepsvaart en De Zander (schepen) enerzijds en de toervaarders (jachten) anderzijds.
- Uit een vergelijk van een aantal scenario's schatten we in dat op een zomerse dag in 2008 een 50-tal passages per dag plaatsvinden, in 2010 zijn dat er ongeveer 60. Dat zijn 6 tot 8 passages per uur. Dat betekent dat elke 12,5 tot 7,5 minuten een gebruiker de doorgang passeert. Hierbij

³ Zie Onderzoek Toervaren, WES i.o.v. Toerisme Vlaanderen, november 2004, er is grote behoefte aan een meetpuntensysteem om de vraag naar toervaart op te volgen.

zal een concentratie plaatsvinden in de morgen en in de namiddag. In 2010 zal dit toenemen tot 8 tot 10 passages per uur. In het laatste geval passeert elke 6 minuten een gebruiker de doorgang. Dit is een hoge frequentie in relatie tot het garanderen van veiligheid en optimale bereikbaarheid.

- In de eerste drie jaren van het bestaan van de jachthaven zullen in juli en augustus per dag ongeveer 5 schepen en 16 jachten doorvaren en potentiële conflictsituaties teweeg kunnen brengen. Dit stijgt vervolgens naar een verhouding van 5 – 19 in 2008 en 5 – 26 in 2010. De situatie vanaf 2008 is feitelijk niet aanvaardbaar in termen van veiligheid en bereikbaarheid.
- De volgende factoren zijn van invloed op de groei van de jachthaven en uitkomsten van de gebruikte scenario's:
 - Naar aanleiding van de richting van de vaarlussen van het grensoverschrijdend vaarrouthenetwerk naar de kanalenkruising toe, kan de correctiefactor voor dubbeltellingen veel te hoog zijn ingeschat. Er zijn onvoldoende gegevens over de vaarrichtingen bekend.
 - De ligging tot de volgende overnachtingsmogelijkheden zijn gunstig. Deze liggen veelal op een gemiddelde dag varen afstand.
 - Groei in aantallen schepen van Sibelco en of toename van vaarintensiteit van De Zander.
 - De cijfers zijn als conservatieve inschattingen aan te duiden. Zeker indien goed geïnvesteerd wordt in marketing en promotie, gunstige openingstijden kunstwerken, oprichting yachtclub, gunstige verhouding passanten en abonneementhouders, een hoge kwaliteit van de exploitatie en interrelatie met activiteiten en infrastructuur in de omgeving.

In onderstaande tabellen zijn de berekeningen weergegeven.

Prognose passages obv EFRO-dossier

2005	Schatting aantal passages per weekdag				
Soort trafiek	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Beroepsvaart (Sibelco)	2	2	2	2	2
Passagiersvaart (Zander)	6	8	8	8	6
Totaal Sibelco en Zander	8	10	10	10	8

Soort trafiek	Inschatting aantal passages per maand wekdagen					ligdagen
Jachthaven	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	
spreiding (in%)	16%	12%	31%	31%	10%	
aantallen	360	270	698	698	225	2250
wekdagen (80%)	288	216	558	558	180	
per dag (25 dagen)	12	9	22	22	7	
minimum scenario (50% passanten)	6	4	11	11	4	
maximum scenario (100% pasanten)	12	9	22	22	7	
passages abonneementhouders	2	2	2	2	2	
passages minimum scenario	14	11	24	24	9	
passages maximum scenario	23	17	45	45	14	
Totaal ligdagen in 2005:	2250					

Soort trafiek	Inschatting aantal passages per maand wekdagen				
Jachthaven	Mei	Juni	Juli	Augustus	September

minimum scenario (50% passanten)						ligdagen
2005	14	11	24	24	9	2250
2006	15	12	27	27	10	2475
2007	16	12	29	29	11	2700
2008	18	14	33	33	12	3150
2009	20	16	38	38	14	3600
2010	25	19	47	47	16	4500
Soort trafiek		Inschatting aantal passages per maand wekdagen				
Jachthaven	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	
maximum scenario (100% pasanten)						ligdagen
2005	23	17	45	45	14	2250
2006	25	19	49	49	16	2475
2007	28	21	54	54	17	2700
2008	32	24	62	62	20	3150
2009	37	28	71	71	23	3600
2010	46	35	89	89	29	4500

Inschatting aantal passages per maand wekdagen					
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages					
minimum scenario (50% passanten)					
2005	22	21	34	34	17
2006	23	22	37	37	18
2007	24	22	39	39	19
2008	26	24	43	43	20
2009	28	26	48	48	22
2010	33	29	57	57	24

Inschatting aantal passages per maand wekdagen					
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages					
maximum scenario (100% pasanten)					
2005	31	27	55	55	22
2006	33	29	59	59	24
2007	36	31	64	64	25
2008	40	34	72	72	28
2009	45	38	81	81	31
2010	54	45	99	99	37

Prognose passages obv tellingen op telpunten sluis 3 en 4 en brug 2

2005	Schatting aantal passages per weekdag				
Soort trafiek	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Beroepsvaart (Sibelco)	2	2	2	2	2
Passagiersvaart (Zander)	6	8	8	8	6
Totaal Sibelco en Zander	8	10	10	10	8

Soort trafiek	Inschatting aantal passages per maand weekdagen					aantal passages
Jachthaven	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	in drie telpunten:
spreiding (in%)	16%	12%	31%	31%	10%	3525
aantallen	282	211,5	546,4	546,375	176,25	1763
per dag (25 dagen)	11	8	22	22	7	
minimum scenario (40% bezoekt jachthaven)	5	3	9	9	3	
maximum scenario (70% bezoekt jachthaven)	8	6	15	15	5	
passages abonneementhouders	2	2	2	2	2	
passages minimum scenario	11	9	19	19	8	
passages maximum scenario	18	14	33	33	12	

Soort trafiek	Inschatting aantal passages per maand weekdagen					
Jachthaven	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	
minimum scenario (40% bezoekt jachthaven)						evolutie 10%
2005	9	7	15	15	6	1763
2006	10	8	17	17	7	1939
2007	11	8	18	18	7	2133
2008	12	9	20	20	8	2347
2009	13	10	22	22	9	2581
2010	14	11	24	24	10	2839

Soort trafiek	Inschatting aantal passages per maand weekdagen				
Jachthaven	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
maximum scenario (70% bezoekt jachthaven)					
2005	16	12	28	28	10
2006	18	13	31	31	11
2007	19	15	34	34	12
2008	21	16	37	37	13

2009	23	18	41	41	15
2010	26	19	45	45	16

Inschatting aantal passages per maand wekdagen					
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages	minimum scenario (40% bezoekt jachthaven)				
2005	17	17	25	25	14
2006	18	18	27	27	15
2007	19	18	28	28	15
2008	20	19	30	30	16
2009	21	20	32	32	17
2010	22	21	34	34	18

Inschatting aantal passages per maand wekdagen					
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages	maximum scenario (70% bezoekt jachthaven)				
2005	24	22	38	38	18
2006	26	23	41	41	19
2007	27	25	44	44	20
2008	29	26	47	47	21
2009	31	28	51	51	23
2010	34	29	55	55	24

Inschatting aantal passages per maand wekdagen					
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages	gemiddeld				
2005	21	20	32	32	16
2006	22	20	34	34	17
2007	23	21	36	36	18
2008	25	23	39	39	19
2009	26	24	41	41	20
2010	28	25	45	45	21

Prognose passages obv vergelijk EFRO-dossier en Telpunten

Middeling van scenario's

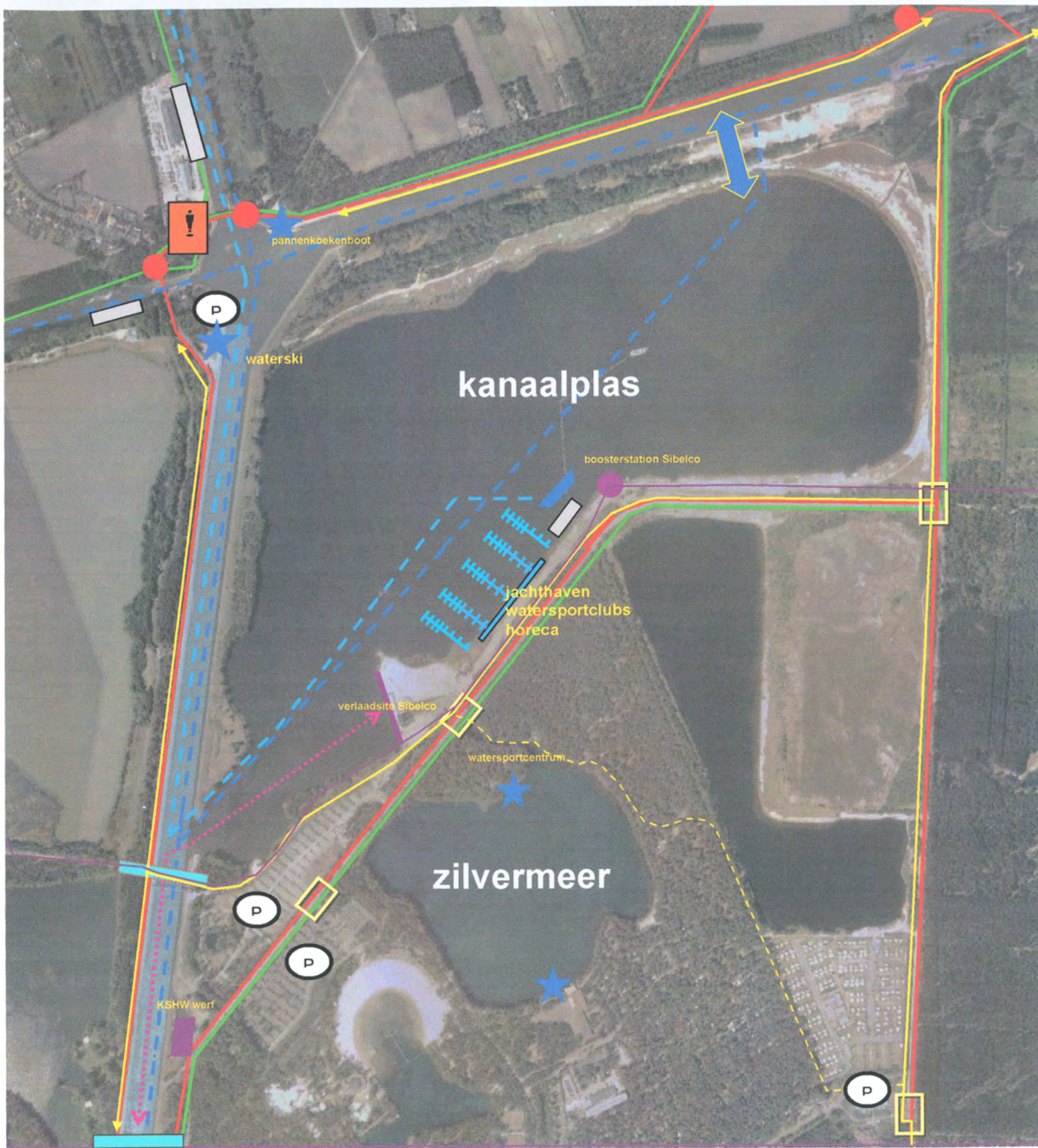
EFRO	Inschatting aantal passages per maand wekdagen				
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages	gemiddeld				

2005	27	24	45	45	20
2006	28	26	48	48	21
2007	30	27	52	52	22
2008	33	29	58	58	24
2009	37	32	65	65	27
2010	44	37	78	78	31

Telpunten Inschatting aantal passages per maand weekdays					
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages	gemiddeld				
2005	21	20	32	32	16
2006	22	20	34	34	17
2007	23	21	36	36	18
2008	25	23	39	39	19
2009	26	24	41	41	20
2010	28	25	45	45	21

Inschatting aantal passages per maand weekdays					
Alle gebruikers	Mei	Juni	Juli	Augustus	September
Evolutie passages	EFRO en Telpunten gemiddeld				
2005	24	22	38	38	18
2006	25	23	41	41	19
2007	27	24	44	44	20
2008	29	26	48	48	21
2009	31	28	53	53	23
2010	36	31	61	61	26

5 Structuurschets gewenste ruimtelijke structuur uit studie kanaalplas

Studie kanaalplas

synthese gewenste ruimtelijke structuur

juni 2005 **bijlage 5**

legende:

N

Kanaalplas

IOK

LIBOST-GROEP
advies en adviesbureau

Witteveen Bos

- fietsroutes (functioneel, toeristisch)
- wandelroutes
- fietsknooppunten
- route waterski
- route schepen Sibelco
- route toervaart
- vaarroute De Zander
- ★ waterrecreatie
- hoofdfunctie economie
- zandleidingen
- ↔ optie tweede doorgang
- brug
- - - nieuwe fietsersbrug
- beveiligde oversteek
- ↔ verbindingen
- P parking
- steiger
- ! uitkijk/toeristentoren

LEGENDE BESTAANDE TOESTAND

- Loofboom
- naaldboom
- struikgeest
- leiding van de aansluiting van Stedico
- grens Figuur 'Kanaalplas'
- perceelgrens
- watergevoelig gebieds open loods (hout, bestendige meadow...)
- bebouwing
- droogdaling
- steen muur
- waterpari
- waterloze weg (gevoelbaar karakter)
- verharde weg (grond karakter)
- berm, overlooprijling
- rooiblij
- bouwlijn
- weg volgens dits der buurtwegen
- weg volgens plan 'Steding Maas en Aalbeekhorst'

LEGENDE GEMESTPLAN

- woongebied met een landelijk karakter
- agrarisch gebied
- gebied voor water/kracht
- bosgebied
- natuurgebied
- parkgebied
- reservaatgebieden
- om te leggen waterwegen
- waterwegen
- onafgeplagd met nabest. natuurontw.
- onafgeplagd met nabest. recreatieontw.
- bosgebied met ecologisch belang

LEGENDE VEN / VOGELRICHTLIJN / HABITAT / BPA

- vogelrichtinggebied
- habitatrichtinggebied
- omgebied binnen het VEN (B.N.R. 18.07.03)

IOK
Intercommunale
Overspanning
voor de Kempen

Amersfoortse 1 4200 CA
+31 (0)484 819 122
info@iok.nl www.iok.nl

TITEL		15-07-2005
SCALE		1:2.500
STATUS		ZZ
BESTELNUMMER		18P1005
OPDRACHT		DP

Opmerking: Dit plan is een ontwerp van de gemeenten van de gemeentelijke gebiedsdeel (G.B.D.) die samen met de gemeente van 25 september 2005. Dit plan is een ontwerp van de gemeenten van de gemeentelijke gebiedsdeel (G.B.D.) die samen met de gemeente van 25 september 2005. Dit plan is een ontwerp van de gemeenten van de gemeentelijke gebiedsdeel (G.B.D.) die samen met de gemeente van 25 september 2005.

provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan

PRUF KANAALPLAS MVL

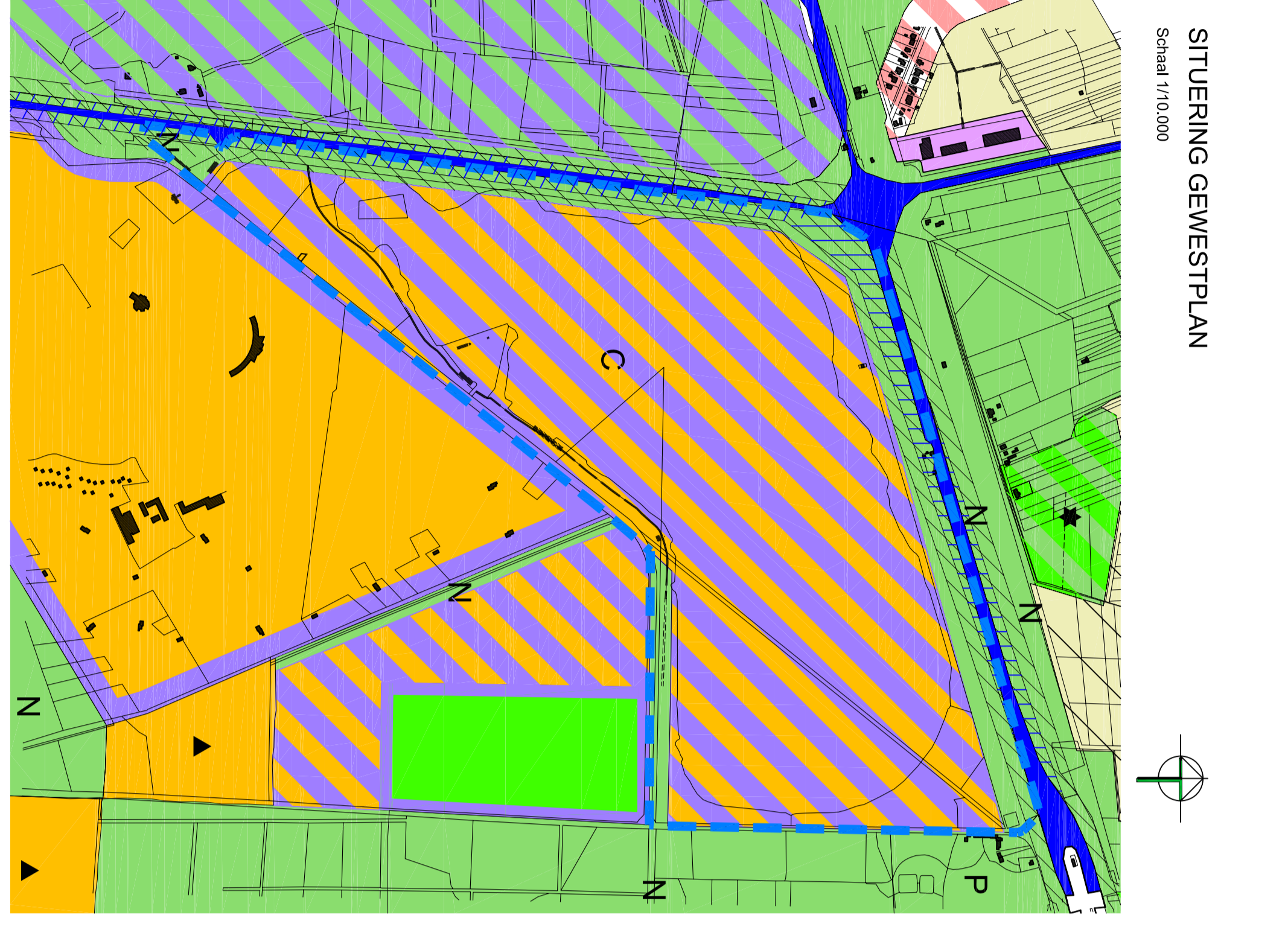
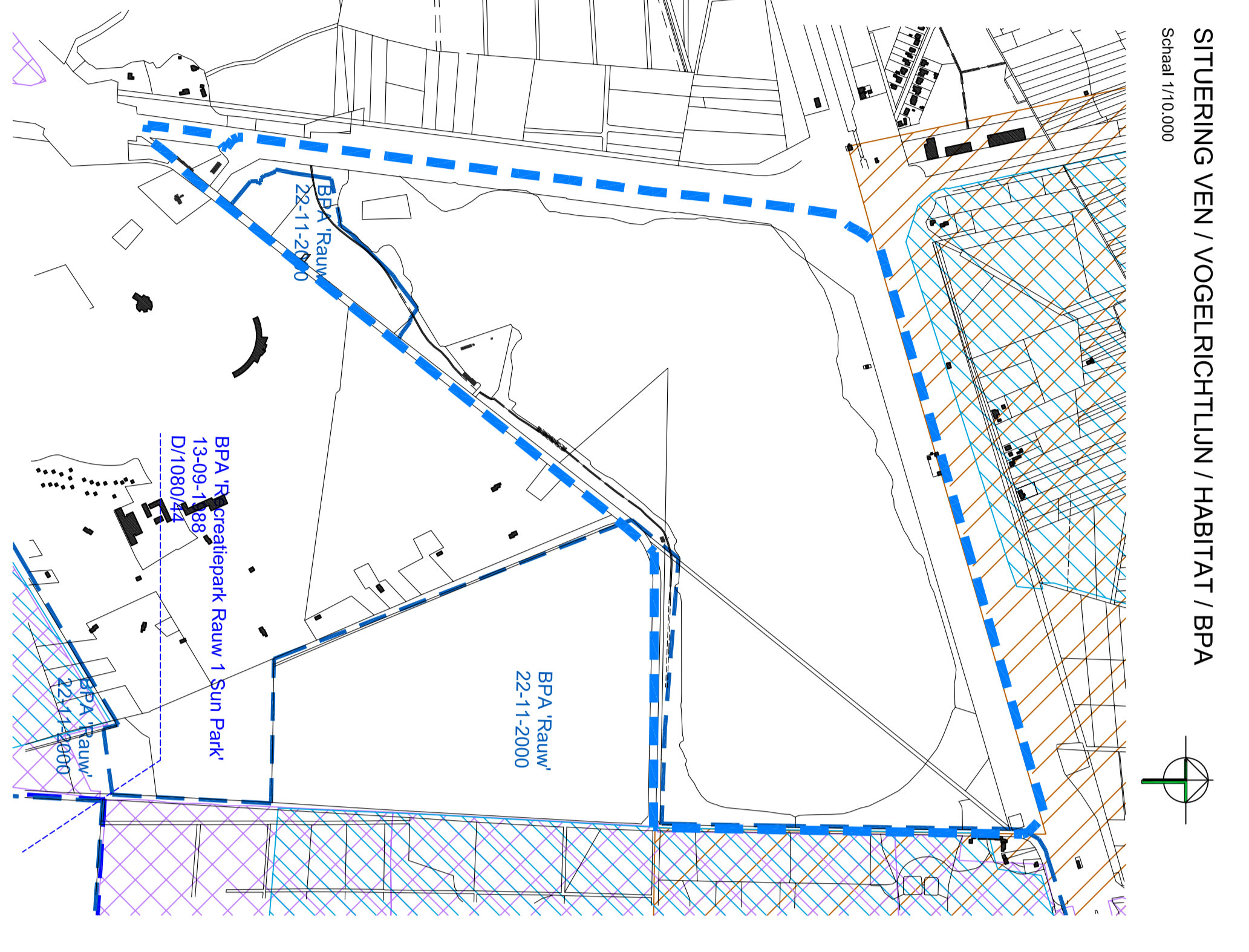
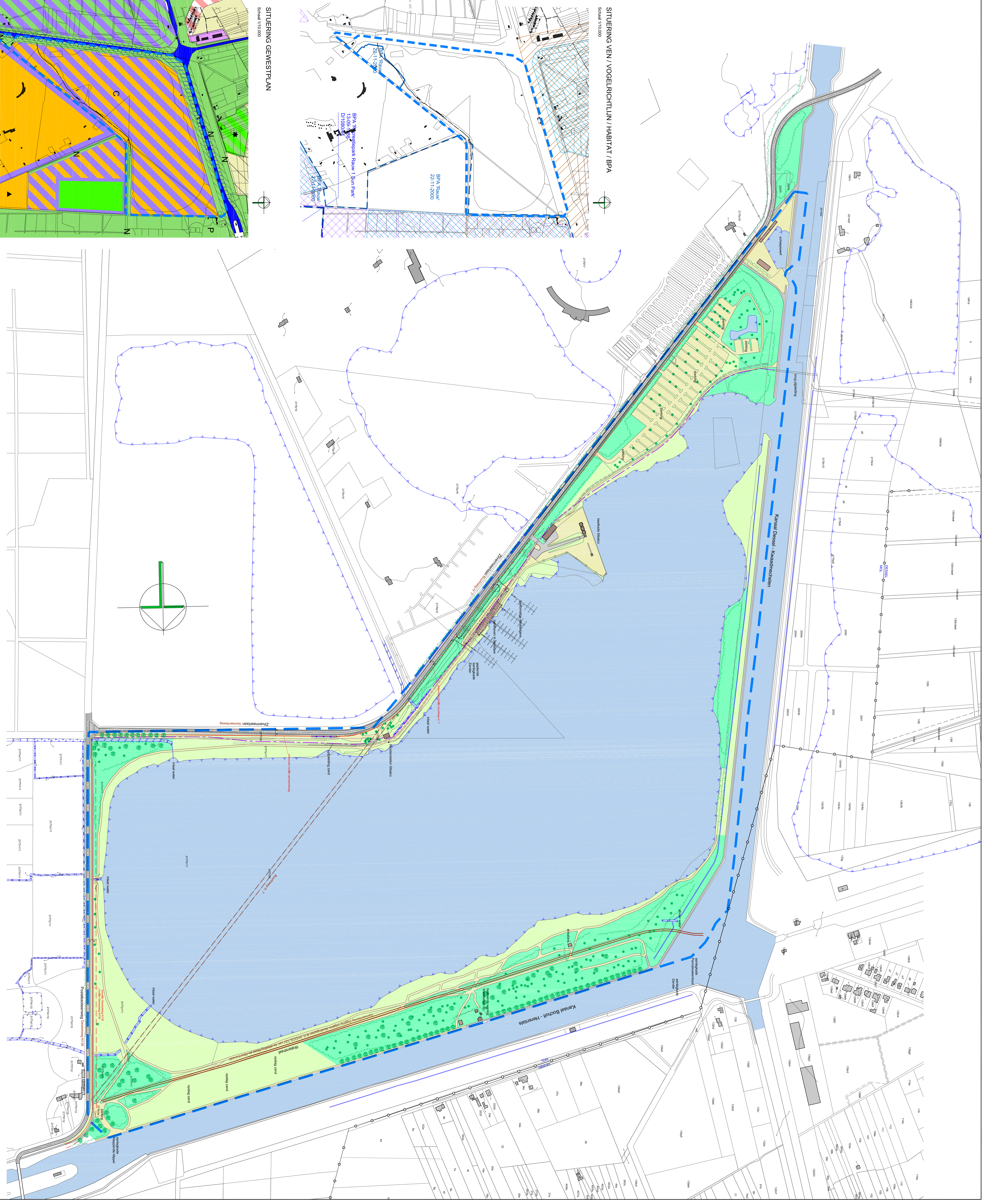
Plan bestaande toestand

Uitvoering van de bestaande toestand van de Kanaalplas MVL op grond van de wet van 23 september 2005

D. Prinschot, afd. 9
D. Vos, afd. 9
D. Tolboom, afd. 9

Voor deelname aan het Milieuvanuitwerk, M.V.W.

Bestand: 1:5000

Plan opgesteld door de Provinciale Milieudienst. Dit plan is een ontwerp van de gemeenten van de gemeentelijke gebiedsdeel (G.B.D.) die samen met de gemeente van 25 september 2005. Dit plan is een ontwerp van de gemeenten van de gemeentelijke gebiedsdeel (G.B.D.) die samen met de gemeente van 25 september 2005.

MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE GOEDKEURING VAN PROVINCIAAL
RUIMTELIJK UITVOERINGSPLAN 'KANAALPLAS' GENAAMD, VAN DE
PROVINCIE ANTWERPEN

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN, BEGROTING EN
RUIMTELIJKE ORDENING

Gelet op het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, inzonderheid artikel 45 §4, vierde lid;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 23 september 1997 houdende definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2003 houdende definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd, voor wat de bindende bepalingen betreft, bij decreten van respectievelijk 17 december 1997 en 19 maart 2004;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het Koninklijk Besluit van 28 juli 1978 houdende vaststelling van het gewestplan Herentals-Mol en latere wijzigingen;

Gelet op het Ministerieel Besluit van 10 juli 2001 houdende de goedkeuring van het ruimtelijk structuurplan voor de provincie Antwerpen;

Gelet op het Ministerieel Besluit van 19 april 2006 houdende advies over het ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) 'Kanaalplas' van de provincie Antwerpen;

Gelet op het besluit van de provincieraad van Antwerpen van 24 november 2005 tot voorlopige vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Kanaalplas';

Overwegende de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek, met name respectievelijk 27 februari 2006 en 27 april 2006;

Overwegende de tijdens het openbaar onderzoek ingediende adviezen en bezwaarschriften;

Overwegende het advies van de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening van de provincie Antwerpen en de bijhorende bezwaarschriftweering van 23 juni 2006;

Overwegende dat het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Kanaalplas' voldoet aan de decretale vormvereisten van artikel 38§1 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening;

Overwegende dat de opmaak van dit PRUP kadert binnen het initiatief van de provincie Antwerpen om de geschikte juridische bestemmingen te scheppen en randvoorwaarden vast te stellen opdat de kanaalplas op een ruimtelijk verantwoorde manier ingericht en op duurzame wijze beheerd kan worden; dat dit bovendien ook past in de uitvoering van het provinciaal ruimtelijk structuurplan van de provincie Antwerpen met betrekking tot de zone van primair toeristisch-recreatief belang tussen Retie, Dessel, Mol en Balen;

Overwegende dat het plangebied van PRUP 'Kanaalplas' gelegen is op het grondgebied van de gemeente Mol; dat het de kanaalplas en zijn oeverzones, de verlaadsite van Sibelco, de jachthavensite, sloopwerf Kalis en de overloopparking van het Provinciaal Domein Zilvermeer omvat;

Overwegende dat het PRUP nieuwe hoogdynamische recreatie voorziet in een gebied van primair toeristisch-recreatief belang; dat hierbij voldoende aandacht is geschonken aan het evenwicht tussen de recreatieve potenties en de natuurwaarden van het gebied; dat in die zin kan gesteld worden dat de planopties uit voorliggend PRUP verenigbaar zijn met de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen;

Overwegende de aanpassingen naar aanleiding van het openbaar onderzoek en het advies van de procoro; dat enerzijds het plangebied aan de zuidelijke zijde werd verkleind ter hoogte van de bestaande sloopwerf zodat de bijbehorende stedenbouwkundige voorschriften enkel gelden voor de op dit ogenblik bestaande sloopwerf; dat op deze manier wordt verhinderd dat de dynamiek inzake bedrijvigheid op deze plaats te hoog wordt; dat anderzijds ook het verbod met betrekking tot de oprichting van GSM-masten wordt opgenomen, met name dat het oprichten van losstaande masten of pylonen met telefonienetwerkondersteunende apparatuur binnen het plangebied niet is toegestaan behalve in de zones voor watergebonden bedrijvigheid (art. 6 en 7) waar derhalve randvoorwaarden worden aangegeven; dat deze aanpassingen geen tegenstrijdigheden met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen aanleveren;

Overwegende het decreet van 18 juli 2003 betreffende het algemeen waterbeleid inzonderheid op artikel 8 over de watertoets; dat kan gesteld worden dat de ligging temidden van het relatief hoog gelegen kanalennetwerk en de aanwezigheid van een groot aantal ontginningsplassen in de directe omgeving maken dat de waterhuishouding van het plangebied en omgeving reeds in belangrijke mate beïnvloed is door menselijke ingrepen; dat de uitvoering van voorliggend PRUP weinig invloed zal hebben op de waterhuishouding van het gebied; dat bijgevolg in alle redelijkheid geoordeeld kan worden dat geen schadelijk effect wordt veroorzaakt;

BESLUIT

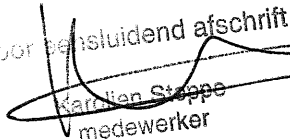
Enig artikel. Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan 'Kanaalplas' van de provincie Antwerpen, bestaande uit een plan bestaande toestand, een verordenend grafisch plan en bijhorende stedenbouwkundige voorschriften wordt goedgekeurd.

Brussel,

07 DEC. 2006

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting en
Ruimtelijke Ordening

Dirk VAN MECHELEN

Voor besluitend afschrift

Karl den Steppe
medewerker